П'ЯТНИЦЯ, 29 ЛИПНЯ 2005 РОКУ. № 138 (3638)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЕЛО НАД ПРІРВОЮ

Хижацьке ставлення до Дніпра, цинічне загарбання і хазяйнування на його берегах і островах новітніх багатіїв уже загрожує масштабним екологічним лихом

Бунт на воді

На початку літа жителі наддніпрянського села Сокирне, що у Черкаському районі, перегородили своїми човнами рух річкового транспорту по фарватеру Дніпра. Свої відчайдушні дії вони пояснили тим, що вичерпали всі можливі засоби цивілізованого впливу на владу. Бунт на воді — остання спроба привернути увагу можновладців до своїх кричущих проблем.

— Катастрофічне руйнування природної дамби — високого берега Дніпра, — це не лише наша біда, — зазначив депутат сільської ради, один з організаторів боротьби за порятунок села Микола Пшенишний. — Слідом за Сокирним можуть піти під воду сусідні села, розташовані у наддніпрянському пониззі. Якщо не зупинити стихію зараз, новоутворений рукав Дніпра захопить передмістя Черкас і його спальний мікрорайон Митницю. Мало того, обласний центр залишиться без води, адже вже нині вийшла з ладу затоплена насосна станція міського резервного водогону, розміщена, як і основний водозабір, у Сокирному.

(Закінчення на 12-й стор.).

Фото Лідії ТИТАРЕНКО.

Вода забирає кручу, дерева і підступає до приміщень риболовецької артілі та осель селян.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

Сирцевий напад

В Одеському морському порту розвантажують бразильський цукор-сирець, завезення якого на пільгових умовах парламент поки що поставив поза законом

На вивантажені судно «Олуя», яке під хорватським прапором доставило з Сантоса 41,5 тисячі тонн призначеного для переробки напівфабрикату. На рейді помічені ще два судна: «Сірас» — на борту якого знаходиться 31 тисяча тонн тростинного цукру-сирцю, а також «Африка Калахарі» з 6 тисячами тонн. Цю інформацію нашому власному кореспонденту В'ячеславу Воронкову підтвердив змінний диспетчер управління Одеського морського торгового порту.

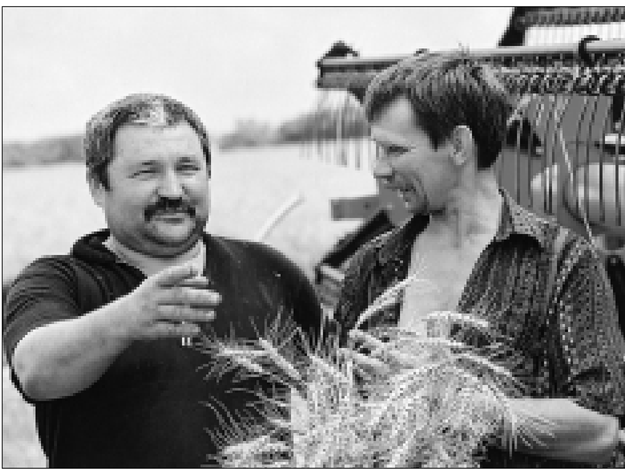
(Закінчення на 6-й стор.).

ВРОЖАЙ-2005

Урожай на полях агрофірми «Колос», що у Слов'яносербському районі Луганщини, удався на славу. На знімку: **Юрій Жиливостов** (праворуч) **і помічник комбайнера Олександр Косач натхненно збирають ранні зернові.**

(Продовження теми на 6-й стор.).

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

У НОМЕР

Дисонанс інтересів

Білоруський президент Олександр Лукашенко заявив, що Мінськ вивчає можливість переорієнтації потоку своїх вантажів з портів України і країн Балтії в порти російського Калінінграда. **Як повідомляє УНІАН,** «питання активнішого використання Білоруссю російських портів обговорювалось під час зустрічі Президентів Білорусі та Росії Олександра Лукашенка і Володимира Путіна 20-21 липня в Москві». Швидше за все, Мінську не сподобалася реакція Києва на прохання в навігаційний період 2005 року розглянути питання про зниження канальних зборів (у 10 разів) і шлюзних платежів (у 7,5 разу) під час перевезення вантажів суднами з осадкою менше 2 метрів при проходженні Бузько-Дніпровсько-Лиманського і Херсонського водних каналів.

(Закінчення на 5-й стор.).

За нафтою — в Ірак

Транспортування іракської нафти в Європу через Україну — один із головних пунктів програми співробітництва між Києвом і Багдадом, затвердженої постановою українського уряду 20 липня. Вже в серпні цього роки буде проведено детальну техніко-економічну оцінку проекту транспортування іракської нафти маршрутом Кіркук (Ірак) — Трабзон (Туреччина) — Одеса — Броди — Європа. Переговори про будівництво нового чи відновлення існуючого нафтопроводу Кіркук — кордон Туреччини повинні провести в липні-серпні НАК «Нафтогаз Україна», Мінпаливенерго та МЗС.

На серпень-вересень заплановано переговори з Анкарою про будівництво нафтопроводу від кордону з Іраком до Трабзона. Відповідно до програми, у ці само терміни МЗС, Мінпаливенерго і НАК «Нафтогаз Україна» проведуть консультації з представниками зацікавлених європейських країн, щоб одержати гарантію покупки ними іракської нафти, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Будуватимемо танки разом

Україна та Ізраїль мають намір співробітничати у сфері виробництва і модернізації танків. Конкретні пропозиції експерти підготують до візиту президента Віктора Ющенка до Тель-Авіва, що має відбутися на початку листопада. Про це сказав міністр оборони України Анатолій Гриценко, коментуючи результати свого офіційного візиту в Ізраїль.

Нам НАТО не указ!

Найближчим часом буде підготовлено комплексну програму ліквідації наслідків НП у Новобогданівці. Про це заявив секретар Ради національної безпеки й оборони України Петро Порошенко. «Президент дав доручення терміново розробити програму ліквідації наслідків вибухів у Новобогданівці, які почалися у травні минулого року і тривають нині», — повідомив Петро Порошенко журналістам після відвідання артилерійської бази. Він наголосив, що протягом 10 днів буде розроблено чіткий план, «щоб тут нарешті почалися роботи». Секретар РНБО повідомив, що, за оцінками фахівців НАТО, для ліквідації боєприпасів на території складу необхідно 10 років, проте він вважає, що якщо буде складено український план ліквідації, то знищити боєприпаси можна за короткий термін, **передає «Інтерфакс-Україна».**

ОФІЦІЙНО

Без права на сумісництво

Президент України Віктор Ющенко підписав Закон України «Про внесення зміни до статті 3 Закону України «Про статус народного депутата України». Ці зміни передбачають, що «народний депутат, призначений (обраний) на посаду, що є несумісною з депутатським мандатом, і повноваження якого не припинено в установленому законом порядку, допускається до виконання обов'язків за такою посадою не раніше дня подання ним до Верховної Ради України заяви про складення повноважень народного депутата України». Закон набуває чинності з дня його опублікування. У сесійній залі парламенту внесення змін до цього закону підтримали 328 народних депутатів за потрібних 226.

З наступного тижня уряд розпочне виплату заборгованості із зарплати шахтарям за минулі роки

ПОЛІТИКА
П'ЯТНИЦЯ, 29 ЛИПНЯ 2005 ▪ № 138 (3638)

Українська народна партія заявляє, що Донецька прокуратура провела незаконний обшук у громадській приймальні народного депутата України, голови Донецької обласної організації УНП Миколи Сидоренка

Євген КУШНАРЬОВ поки що залишається депутатом Харківської облради, оскільки районний суд Харкова визнав недійсними результати голосування про позбавлення його депутатського мандата

▪ АДМІНРЕФОРМА

Коштів немає, але є концепції

Проведення адміністративно-територіальної реформи коштуватиме Україні 4,5 мільярда доларів плюс затрати в кожному окремому регіоні країни. Таки цифри назвав віце-прем'єр з адміністративно-територіальної реформи Роман Безсмертний. Де взяти кошти, поки що невідомо, але, схоже, це не стане на заваді її проведенню. За словами віце-прем'єра, спочатку як експеримент адмінреформу буде апробовано у Київській області, а згодом — в Одеській, Луганській та Вінницькій областях. Р. Безсмертний вважає, що найліпшим варіантом було б одночасне її проведення по всій країні.

Водночас, як повідомляє УНІАН, Асоціація місцевих та регіональних влад запропонувала альтернативний урядовому план адміністративно-територіальної реформи, який, зокрема, передбачає збільшення кількості міст обласного значення зі 170 до 300. За словами керівника секретаріату асоціації В'ячеслава Негоди, концепцією передбачається створення адміністративно-територіальних одиниць (громад) на базі наявних сільських, селищних, міських рад із забезпеченням реалізації принципу повсюдності місцевого самоврядування. При цьому також пропонується ліквідувати райдержадміністрації та частину інших органів виконавчої влади. Самоврядний район утворювати на базі 20—30 тисяч чоловік, а всім містам, які налічують понад 15 тисяч жителів, — надати статус міст обласного значення та вивести їх зі складу районів. Концепція також передбачає утворення 225 державних департаментів (округів) по 180—200 тисяч жителів, котрі стануть територіальною основою для діяльності виключно органів виконавчої влади і судових органів, що будуть перенесені з районного рівня і частково з обласного рівня.

Вл. інф.

▪ ПОЛІТТЕХНОЛОГІЇ

Екологія виборів

Брудні політтехнології не канують у Лету, а широко використовуватимуться на найближчих парламентських виборах. У цьому переконана більшість політологів. З огляду на це в рамках проекту екології виборів вони ініціюють підписання Хартії етичних принципів політичних консультантів.

Документ, за словами директора департаменту агентства «Martin Group» Тараса Березовця, не матиме юридичної сили. Однак дотримання її принципів має бути зразком професіоналізму для політконсультантів.

Серед «чорних» технологій, наголошують політологи, слід очікувати створення партій-двійників. Як приклад Тарас Березовець назвав «Народний союз «Наша Україна» і партію «Наша Україна»; СПУ, Соціальну партію України і СДПУ(о); Трудову партію України і партію «Трудова Україна».

Однак директор Інституту глобальних стратегій Вадим Карасьов вважає, що час клонування закінчився. Та й самим двійникам мегапартій важко буде розкрутитися, оскільки в Україні чітко визначилися лідери. За його словами, для нинішніх виборів характерне використання «сірих» технологій, спрямованих на моральну дискредитацію супротивника. Скажімо, ті самі кримінальні справи проти представників колишньої влади, а також скандал навколо сина Президента України Андрія Ющенка.

А ще на виборах менше використовуватимуть послуги іноземних політтехнологів.

▪ ФОТОФАКТ

Біля Верховного Суду України представники шахти «Княгининська» (Красний Луч Луганської області) вимагали виконання закону України про мораторій на банкрутство вугільних підприємств і погашення заборгованості у заробітній платі.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Репатріантам виділятимуть землю. Не заповідну і не рекреаційну

У Криму землею й житлом наділятимуть безземельних татар-репатріантів лише в тих місцях, звідки свого часу громадяни або їх предки були депортовані. Такий порядок визначив уряд автономії і затвердив для цього спеціальну спрощену процедуру.

Щоправда, згідно з постановою ділянки на Південнобережжі не виділятимуть ні на рекреаційних, ні на заповідних територіях. Вирішено регламентувати надання землі двома умовами: заборонити приватизацію ділянок до завершення на них будівництва й вилучати виділену землю, якщо нові господарі не використають ділянку протягом трьох років.

«Жодного диктату з боку будь-яких жителів автономії ми не допустимо», — заявив прем'єр Анатолій Матвієнко, підкресливши свою готовність до переговорів.

Через три місяці уряд повернеться до цього документа, якщо знадобляться певні корективи. Вони можуть з'явитися вже цієї суботи під час виїзного засідання Кабміну України на чолі з Юлією Тимошенко. Йтиметься про стратегію розвитку усього Криму, яка передбачатиме програми «Морський берег» і з водозабезпечення півострова.

Та навіть після оприлюднення цієї постанови намети алуштинської ініціативної групи кримських татар біля стін Ради міністрів Криму залишаються. Пікетники розчаровані тим, що кримська влада збирається виділити, за їхніми даними, лише 160 ділянок. Вони не згортатимуть наметове містечко, доки самі не проконтролюють, як і кому буде виділено кілька гектарів обіцяної репатріантам землі.

ДОВІДКА «ГУ»:

...Першу хвилю самозахоплень активісти організації кримськотатарського національного руху ініціювали 1987 року після масового повернення до Криму. Під гаслом «самоповернення земель» до початку 90-х років ініціативні групи репатріантів створили 200 селищ компактного проживання на захоплених і пізніше узаконених територіях. У 1991 році існувало вже 300 таких селищ.

...Друга хвиля самозахоплень розпочалася три роки тому, як відповідь на зловживання із землею «нуворишів» і високопосадовців старої влади та мляве виділення землі репатріантам саме біля моря. Акції відбувалися на узбережжі приморських районів. Мітинги й перекриття трас тривають у районі бухт Капсель і Тихій під Судаком, в Сімеїзі, Партеніті й Алушті.

За даними Рескомнацу Криму, за роки незалежності України на території Ялти, Алушти, Судака й Феодосії репатріантам виділили 6,5 тисячі ділянок. З них, за інформацією Рескомзему, в Ялті досі не освоєно третину ділянок, в Алушті — половину, в Феодосії — більш як половину. А в Судаку третину виділених депортованим ділянок уже перепродано.

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

▪ ФОТОФАКТ

Біля Успенського собору Києво-Печерської лаври зустрічали учасників Міжнародної хресної ходи, присвяченої 60-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Національну амнезію лікуватимуть національною пам'яттю

▪ ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

Про ці немедичні методи йшлося на позавчорашній прес-конференції членів робочої групи, створеної при секретаріаті Президента для виконання указів з увічнення пам'яті жертв політичних репресій та голодоморів і посилення державної підтримки колишніх політичних в'язнів: голови Київського товариства «Меморіал» імені Василя Стуса Романа Круцика та відомих науковців Івана Пономаріва, Євгена Сверстюка, Володимира Сергійчука, Юрія Шаповала і Василя Шендеровського.

Як відомо, згідно з цими указами Кабінет Міністрів до 26 листопада повинен утворити Український інститут національної пам'яті. Про необхідність такого органу Віктор Ющенко заявив ще у травні, в день вшанування у Биківні пам'яті жертв комуністичних репресій і навіть назвав його дуже ймовірну адресу — колишній Жовтневий палац. З таким розміщенням погодився і Голова Верховної Ради, доктор історичних наук Володимир Литвин. Він сказав журналістам, що ІНП справді має «прописатися» в місці, де стіни волають про трагічну історію.

До речі, такі інститути давно функціонують у посткомуністичних країнах, зокрема у Польщі, Чехії та країнах Балтії. Ці заклади стали осередками живої історії, нових свідчень та досліджень архівів.

Володимир Сергійчук повідомив, що інститут повинен займатися дослідженнями трьох голодоморів в Україні, а також методів їх приховування, вшануванням і визнанням борців за незалежність України, починаючи від 1917 року і закінчуючи 1991 роком, визнанням вояків ОУН-УПА як борців за незалежність України. Крім того, науковці мають проаналізувати причини і наслідки політичних репресій та виробити рекомендації для їх подолання, щоб безпам'ятство ніколи не загрожувало свідомості нашої нації.

Однак, як заявили учасники прес-конференції, в цій начебто вирішеній справі з'явилися ознаки чиновницького втручання. Сам указ вийшов з непомітними, але істотними правками усних обіцянок Президента в Биківні. Інституту національної пам'яті знайшли в ньому дещо абстрактне місце — в центрі Києва: не виключено, що на практиці охоронців пам'яті «депортують» десь на задвірки столиці, куди може ступити нога дослідника, але відвідувача — вочевидь зашпортається. Несподівано знайшлися захисники «доброї репутації» колишнього Жовтневого, а нині Палацу мистецтв, які стверджують, що це приміщення завжди належало «індустрії розваг», і всі посилання на звірства НКВС у стінах палацу є вигадкою. Зрозуміло, що контраргументи істориків та спогади свідків їх не цікавлять: очевидно, орендоприбальність квадратних метрів у центрі міста переважає над моральним аспектом.

Крім того, у колишній катівні розміщено «Алею зірок України», щось на кшталт голівудського винаходу. «Задум добрий, але виконання відступне, — пояснює Роман Круцик. — Зірки мали б бути на майдані Незалежності чи десь біля концертних залів, бо замість вшанування справді видатних людей виходить знущання з них. Імена розміщено на кривавій дорозі, поряд з хрестом, під яким перехожі бачать напис «Жертвам репресій 1930-х—початку 1950-х років». Страшне місце задекоровно іменами живих людей».

«Меморіалівці» просять видатних артистів і спортсменів підтримати їхню позицію й відкликати свої імена з цього скорботного місця. Адже, можливо, тут пролилася кров і когось із їхніх рідних.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Єдиний офіс — плече від влади

■ САМОВРЯДУВАННЯ

Як складаються стосунки між владою та бізнесом? Запитавши про це у підприємців, найчастіше чуєш: тільки не заважали б! І справді, за результатами опитувань найбільш стримуючою перешкодою у діяльності підприємці називають дозвільну систему.

А чи здатна влада все ж сприяти розвитку підприємництва? Досвід, напрацьований у Херсоні, дає позитивну відповідь.

Міський голова **Володимир САЛЬДО (на знімку)** каже, що бігти попереду паровоза не завжди є зайвим. Створений ще в 2003 році Єдиний офіс сприяння розвитку підприємництва став тепер предметом уваги в інших містах: вже приїздили запозичувати досвід колеги з Кривого Рогу, Дніпропетровська та Івано-Франківська.

Одразу слід зауважити: Єдиний офіс — це не «єдине вікно», де реєструєшся як підприємець. Це — наступний крок у розвитку власної справи, котрий, як кажуть підприємці, «вимотує усі сили». Бо по кілька місяців йде на те, щоб отримати всі дозволи та погодження. Чого лише варто об'їздити всі ці інстанції, в різних районах міста та по кілька разів! І кожного разу з'ясовується, що «ось іще таку довідочку треба і таку-то». Не дивно, що за результатами опитувань дозвільна система є найбільшою перешкодою, котру зустрічають на своєму шляху підприємці.

Отут і підставила плече бізнесу місцева влада. Нелегко було зібрати усіх під один дах, щоб «кришували» бажаючих займатися підприємництвом, відверто зізнається Володимир Васильович. Адже дозвільні інстанції — це служби, не підпорядковані міському голові, а такі , що замикаються безпосередньо на Київ. Чимало часу знадобилося саме на розмови та переконання, що треба «горі йти до Магомета».

(Закінчення на 13-й стор.).

Фото автора.

■ ФОТОФАКТ

Акція протесту студентів-медиків біля Печерського районного суду столиці проти несправедливості судової системи.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Післявиборний фарс

■ КРИМІНАЛ

На Кіровоградщині порушено 82 кримінальні справи, пов'язані з фальсифікацією минулих президентських виборів. За 15 з них винесено вироки. Інші перебувають на розгляді в судах. Про це повідомив прокурор Кіровоградської області Костянтин Пасіка.

На початку тижня працівниками міліції було повторно заарештовано колишнього голову сумнозвісної ТВК № 100 Сергія Хільченка. Нині його, крім фальсифікації виборів, також звинувачують у тому, що він відмовився зареєструвати та видати посвідчення більш як 600 спостерігачам від кандидата в президенти Віктора Ющенка. Ще одне резонансне затримання відбулося в Олександрії. Там фігурантом карної справи стала секретар міської ради Людмила Давиденко, якій інкримінують махінації з відкріпними посвідченнями. Щоправда, всі ці затримання, як і попередні, виглядають фарсом, тому що вже через три дні перебування за гратами обоє підозрюваних, згідно з рішенням судів, опинилися на волі.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про деякі питання ввезення на митну територію України транспортних засобів

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Забороняється ввезення на митну територію України для постійного користування легкових, вантажних автомобілів, автобусів, трамваїв, тролейбусів — коли згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності 8702-8704, 8603 10 00 10 (у тому числі тих, що ввозяться на митну територію України з метою їх розкомплектування на запасні частини), які на момент ввезення виготовлені та/або експлуатувалися більш ніж 8 років, крім автобусів та вантажних автомобілів, які ввозяться на митну територію України з метою транзиту або як гуманітарна допомога, та трамвайних вагонів шириною колії 1000 мм, які в Україні не виготовляються.

2. Здійснення першої реєстрації легкових, вантажних автомобілів, автобусів, трамваїв, тролейбусів — коли згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності 8702-8704, 8603 10 00 10, у тому числі тимчасової, проводиться під час пропуску на митну територію України з метою вільного користування (або ввозяться з метою їх розкомплектування на запасні частини), що на момент ввезення виготовлені більш ніж 5 років, у випадку, коли вони відповідають вимогам національних стандартів, які застосовуються для українських виробників транспортних засобів.

3. Документом, що засвідчує відповідність транспортних засобів вимогам національних стандартів, є сертифікат відповідності, виданий згідно із законодавством України.

4. Починаючи з 1 січня 2006 року в Україні діють стандарти Європейської економічної комісії ООН (UN/ECE) відповідного номера та року щодо колісних транспортних засобів, які продаються або використовуються на території України.

5. З 1 січня 2006 року здійснення першої реєстрації (у тому числі тимчасової) легкових, вантажних автомобілів, автобусів, трамваїв, тролейбусів — коли згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності 8702-8704, 8603 10 00 10 проводиться у разі, коли вони відповідають стандартам «ЄВРО-2» (Вимоги В Правила ЄЕК ООН (UN/ECE R 49-02) або стандарту, який встановлює більші екологічні вимоги відповідно до Закону.

6. Пункт 3 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання ринку автомобілів в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 4, ст. 16) виключити.

7. Пункт 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 29, ст. 368) виключити.

8. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім статті 2, яка набирає чинності з 1 січня 2006 року.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
6 липня 2005 року.
№ 2739-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про розвиток автомобільної промисловості України»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про розвиток автомобільної промисловості України» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 26, ст. 360) такі зміни:

1. Пункти 7 і 8 статті 1 викласти в такій редакції:

«7) підприємство з виробництва автомобілів та мотоциклів (моторолерів), а також супутніх комплектуючих виробів і запасних частин до них — юридична особа — резидент України, що виготовляє автомобілі, мотоцикли та супутні комплектуючі вироби і запасні частини до них та реалізує програму створення виробничих потужностей і робочих місць;

8) програма створення виробничих потужностей і робочих місць — затверджена Кабінетом Міністрів України програма будівництва, реконструкції, технічного обладнання та/або переобладнання виробничих потужностей, створення та/або модернізації об'єктів виробництва, а також реалізації плану створення (завантаження) робочих місць, яка здійснюється для виробництва автомобілів, мотоциклів, а також супутніх комплектуючих виробів і запасних частин до них».

2. Статтю 4 викласти в такій редакції:

«Стаття 4. Визначення походження

1. Протягом трьох років, що настануть за роком вступу України до Світової організації торгівлі, для визначення походження використовуються правила підпараграфів «а» — «с» статті 2 «Принципи застосування під час перехідного періоду» частини II Угоди про правила визначення походження у рамках ГАТТ «Принципи застосування правил визначення походження» з урахуванням того, що критерії операцій з виробництва автомобілів та мотоциклів (моторолерів) передбачають:

а) виготовлення кузова (кабіни) з окремих елементів, деталей або вузлів методом нероз'ємного з'єднання (що не передбачає можливості їх подальшого роз'єднання без втрати якісних чи цінових характеристик окремих елементів);

б) фарбування кузова (кабіни) автомобіля чи мотоцикла (моторолера);

в) складання з окремих елементів (крім внутрішнього оздоблення) автомобіля чи мотоцикла (моторолера);

г) проведення тюнінгу за замовленням покупця. Під тюнінгом розуміються роботи, які поліпшують внутрішні або зовнішні показники автомобіля чи мотоцикла (моторолера). Місцем тюнінгових робіт вважається місце розташування (місцезнаходження) особи, що їх проводить.

2. Після закінчення перехідного періоду, визначеного в частині першій цієї статті, застосовуються правила походження, встановлені підпараграфами «а» і «с» статті 3 «Принципи застосування після перехідного періоду» Угоди про правила визначення походження у рамках ГАТТ «Принципи застосування правил визначення походження».

3. Пункт «в» частини другої статті 5 викласти в такій редакції:

«в) переліку об'єктів і потужностей для виробництва автомобілів, мотоциклів, а також супутніх комплектуючих виробів і запасних частин до них з визначенням термінів введення таких об'єктів і потужностей в експлуатацію, досягнення на них проектних обсягів виробництва».

4. Підпункт 2 пункту 3 статті 7 «Прикінцеві положення» виключити.

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
6 липня 2005 року.
№ 2740-IV.

Феміда не спала

Вищий господарський суд України, зваживши на звернення трудового колективу ВАТ «Нікопольський завод феросплавів» («НЗФ»), призупинив рішення Київського апеляційного господарського суду від 25 липня цього року у справі про законність приватизації цього підприємства.

Нагадаємо: цим рішенням купівля 50 відсотків плюс одна акція ВАТ «НЗФ» консорціумом «Придніпров'я» визнавалася незаконною. Таке рішення спричинило низку протестів з боку судового захисту і колективу заводу. Тож, підсумовує адвокат консорціуму Олексій Рєзніков, право на власність залишається за «Придніпров'ям». Принаймні до 16 серпня 2005 року, коли має відбутися слухання справи в порядку касації, **повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна»** з посиланням на адвоката Олексія Рєзнікова.

Скасувати вето?

Голова НДП, народний депутат Валерій Пустовойтенко просить Президента України Віктора Ющенка скасувати вето щодо Закону «Про місто-герой Севастополь». (Щоправда, не вказав, як це зробити. Бо ця процедура законодавством навіть не передбачена). У разі, якщо глава держави не перегляне своє рішення, народний обранець запропонує Верховній Раді подолати вето Президента на цей закон восени нинішнього року.

На переконання депутата, вищезгаданий закон надає можливість місцевій громаді здійснювати повноправне самоврядування, затверджує право севастопольців прямим голосуванням обирати голову міста та представницькі органи влади. (Нагадаємо, голову Севастопольської міської державної адміністрації призначає Президент). «Другосортність» у цьому питанні є неприпустимою, йдеться у заяві лідера НДП, бо севастопольці мають таке саме право на волевиявлення в управлінні своїм містом, як і мешканці інших міст.

НОВИНИ
П'ЯТНИЦЯ, 29 ЛИПНЯ 2005 ■ № 138 (3638)

Держдепартамент США відзначає, що Віктор Ющенко добився значних успіхів у внутрішній і зовнішній політиці

Давид Жванія заявляє, що нещастя в Україні «було унікальним бізнесом»

■ У НОМЕР

Кожен десятий автомобіль застрахований

Київ. Сьогодні в Україні застраховано лише 10—11 відсотків зареєстрованих транспортних засобів. Про це повідомляє Моторне страхове бюро України. За станом на 1 липня 2005 року страхові компанії реалізували 1198,790 тис. полісів. Середня ціна поліса становить 209,52 грн., середня ціна пільгового поліса — 67,88 грн. А загалом в Україні зареєстровано 8,8 млн. транспортних засобів, що дає можливість страховикам прогнозувати обсяг ринку автомобільного страхування в 1—2 млрд. грн. на рік.

Небезпечний «скарб»

Житомир. 59 старих снарядів знайшли фахівці служби МНС у дворі мешканця Глибочиці. Дідусь наштовхнувся на них, коли копав яму для огорожі. З'ясувалося, що снаряди він закопав ще замолоду, коли споруджував будинок. Військові тоді відмахнулися: не до цього, мовляв, згодом приїдемо, заберемо. Він зарив їх у землю за чотири метри від будинку. Небезпечну знахідку знищено.

Олексій КАВУН.

На здоров'я не шкода

Миколаївська область. Для оздоровлення працівників Южно-Української АЕС та членів їхніх родин виділено 3289 путівок. З початку року 247 осіб уже поліпшили здоров'я в санаторіях, півтори тисячі відпочили на курортах Південного берега Криму, у Миколаївській та Одеській областях. Крім того, 570 южноукраїнських дітей побували в Судаку і Форосі, Сімеїзі та Алушті, в Коблево. Піклуються про здоров'я персоналу ЮУ АЕС і в санаторії-профілакторії підприємства на березі Південного Бугу. Загалом в 2005 році на оздоровлення працівників атомної станції і членів їхніх родин витратили більш як 3 млн. грн. із коштів підприємства і майже мільйон — компанії «Енергоатом».

Олена ІВАШКО.

На бабусь — із сапою. За 250 гривень…

Полтава. У селі Черевків 17-річний парубок пограбував дев'яностолітніх бабусь. До травмпункту центральної районної лікарні їх привезли з тяжкими травмами. З'ясувалося, що підліток, вибивши шибку, заліз у хату до старих і накинувся на них із сапою, щоб розжитися 250 гривнями. Хлопця, який ніде не працює і не навчається, проте вже був засуджений, затримано Миргородським райвідділом міліції.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Опіум для народу

Дніпропетровська область. У Кривому Розі співробітники Терновського відділу із боротьби із незаконним обігом наркотиків припинили діяльність підпільної лабораторії з виготовлення екстракту опію. Вона розташовувалася в житловому будинку, де два організатори незаконного бізнесу знімали квартиру. У зловмисників вилучено 8,5 літра готового екстракту, 37 кілограмів макової соломки й устаткування для виготовлення наркотику. Свою продукцію затримані реалізовували в трьох районах міста — Терновському, Жовтневому і Саксаганському.

Сергій КОРОБКОВ.

Час руйнації минув?

Хмельницька область. У селі Велика Кужелева Дунаєвецького району почали відроджувати місцеву ГЕС. А допомагає селянам у цьому зовнішньоекономічна асоціація «Новосвіт». Вона придбала занедбану будівлю і почала вкладати кошти у відбудову електростанції. Голова районної держадміністрації Наталія Рохова вважає знаковою цю подію, «бо вона свідчить, що час руйнації на селі минув».

Пожвавлення в економічному житті району стало відчутним після помаранчевої революції. Так, київська фірма, запланувавши відкрити тут кілька цехів, уже один із них — швейний — створила і розташувала на базі «Сільгосптехніки». Тут працюватимуть 30 робітників.

Віра ШПИЛЬОВА.

Шкварке сонце великих міст

Час відпусток. Дружина на дачі, редактор на морі. А я на роботі… Прикинь! Заряду свіжості від ранкового душу вистачає до маршрутки. Зображений на бігборді хлопець, що безтурботно погойдується на морських хвилях, дратує не менше одного. У «Газелі», яка під'їхала, температура трохи нижче, ніж у сауні. Перетинаючи Дніпро, з тугою дивлюся на відпочивальників.

На кінцевій організм вимагає поповнення втраченої вологи. Біля найближчого магазинчика «спортсмени» «поправляються» пивом. Судячи з покритих росою пляшок, холодним. Виходить, холодильники в магазині є.

— Маленьку «Миргородської», — благально звертаюся до продавщиці.

— Вона тепла, — попереджає брюнетка у вечірньому макіяжі.

— Давайте будь-яку, але з холодильника.

— З холодильника тільки пиво — з якоюсь навіть образою заявляє панянка.

Заспокоюючи себе тим, що якщо не починати пити, спрага відступить, залишаю торгову точку...

Ближче до полудня на майдані Незалежності відчуваєш себе персонажем реклами мікровольновки з грилем. Табло нахабно бреше про плюс двадцять вісім. Поруч знемагають фотографи з одягненими в поролон «шреками» і «телепузиками» — от уже хто справді заробляє свої гроші в поті чола. Дивлюся на них і виникає бажання зануритися у фонтан. Але я на роботі...

Холодного розливного пива на Хрещатику достатньо, а от з безалкогольними напоями — проблема. Із зустрінутих на шляху півтора десятка лотків і палаток, що торгують прохолодними напоями, холодильники були навряд чи в половині. Але і це не показник.

— Лимонад у вас холодний?

— З холодильника.

— Літрову, будьте люб'язні.

— Будь ласка.

«Торгова дівчина», не соромлячись, вручає літній парі пляшку, поставлену охолоджуватися хвилини за дві до цього.

...А попереду в мене ще півдня. А до відпустки — дев'ятнадцять. Прикинь...

Олег ДЕНИСОВ.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Формули Мінтрансзв'язку

У Криму буде побудовано трасу для проведення гонок «Формули-1». У планах і запуск супутника зв'язку. Про це вчора повідомив міністр транспорту і зв'язку України Євген ЧЕРВОНЕНКО (на знімку), а ще запросив усіх бажаючих поїхати і «перевірити» автомобіль «Майбах», що й досі стоїть у відомчому гаражі під охороною «Беркута».

Звітуючи перед журналістами про роботу за перше півріччя, Червоненко нагадав про пріоритети. Зокрема, про розвиток транзитного потенціалу, євроінтеграції, боротьбу з корупцією, збільшення інвестицій. Міністр пишається багатообіцяючим співробітництвом з Росією. Зокрема, підготовкою пуску невдовзі швидкісного експреса «Київ—Москва». Він також повідомив, що готується кредитний договір між Україною й ЄБРР для реалізації проекту швидкісного руху пасажирських потягів в Україні. Також з ЄБРР тривають переговори про проект розвитку контейнерного термінала Іллічівського морського торгового порту. За словами міністра, зарплата його підлеглих збільшилася на 20% і становить в середньому близько 970 гривень.

Відповідаючи на запитання «Голосу України», якої оцінки, на думку міністра, заслужила робота його відомства протягом звітного періоду, заявив, що бачить її у вигляді дробу: чисельник — те, що про це думаєш сам, знаменник — те, що думають про тебе люди. На думку Червоненка, дріб правильний: доходи підприємств Мінтрансзв'язку становлять 15,5 млрд. грн. Вони зросли на мільярд, а в бюджет вони принесли в півтора разу більше у порівнянні з минулим роком. Що стосується «Формули-1», то на будівництво ніхто «не братиме з українського бюджету ні копійки»: «Ф-1» — це сотні мільйонів прямих інвестицій».

Вл. інф.

Телефону довіри довіряти не можна

Як митниця бореться з корупцією у своїх лавах

На підприємця із Закарпаття оголосили полювання. Це сталося після його дзвінка до Києва по телефону довіри в Державну митну службу. «Знайти і знищити» — приблизно під таким девізом митники з Рахівського району почали активно розшукувати того, хто на них «стукнув» у столицю.

До редакції «Голосу України» подзвонив чоловік, який назвався другом цього підприємця. Він прочитав у нашій газеті статтю про прес-конференцію глави Держмитниці Володимира Скомаровського з коментарями до його тез київських бізнесменів (№ 133 за 22 липня). «Те, що робиться в Києві, — квіточки порівняно з тим, що коїться в нас, — пояснив свій дзвоник житель Рахівського району. — Мій товариш розповів по телефону про численні факти порушень, про те, хто й у якому розмірі бере хабарі. На щастя, йому вистачило глузду назватися вигаданим прізвищем. І через якийсь час ті здирники, яких він «здав», почали в нього і його колег питати, чи не знають вони бізнесмена саме з тим прізвищем, що він вигадав. При цьому на його адресу звучали відверті погрози».

Той, хто дзвонив, також розповів про особливості запровадження в їхньому районі «єдиного вікна». Виявляється, в єдине вікно справді долари не впхнеш. Тепер по них митники приходять до підприємців додому або ж призначають зустрічі на нейтральній території. Де немає відеокамер. Крім того, панові Скомаровському бізнесмени Закарпаття радять змусити своїх підлеглих подавати декларацію не тільки про доходи, а й про витрати. «Звідки у митника, в родині якого не працюють ані дружина ані син, дві новенькі іномарки? — поставив риторичне запитання наш співрозмовник. — Напишіть, що нічого в митниці не змінилося!»

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Яна СТАДІЛЬНА.
Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Дисонанс інтересів

(Початок на 1-й стор.).

Таке звернення, як повідомляють мінські джерела, було спричинене зниженням рентабельності білоруських водних вантажоперевезень за одночасного збільшення їх обсягів. Вносити портовий збір і платежі за шлюзування за ставками для суден закордонного плавання (канальні збори становлять близько 0,74 долара на тонну вантажів, шлюзні платежі — більш як 4 тисячі гривень за одну баржу) білоруси не хочуть. Мовляв, могли б по-дружньому трохи поступитись.

"Морська" тема, можливо, спливе і сьогодні — на засіданні Групи високого рівня з формування ЄЕП, що відкривається в Мінську. В певному сенсі квартет переговірників давно розпався. У роботі над раніше запланованою безліччю документів із формування ЄЕП бере участь тріо Росія—Білорусь—Казахстан, а Україна підспівує тільки в роботі над тими угодами, що не виходять за рамки створення зони вільної торгівлі. На минулому засіданні в Києві Група високого рівня вирішила підготувати доповідь президентам з викладом позицій експертних груп, які суперечать одна одній. На нинішній зустрічі в Мінську планують затвердити цей документ.

Серед іншого повернуться до запропонованих Києвом проектів угод про свободу пересування фізичних осіб у рамках ЄЕП. Під час обговорення цих документів на минулому засіданні Групи в Києві поза "тріо" ледь не вперше опинилася Білорусь. Мінську не сподобалася пропозиція збільшити до трьох місяців (за російсько-українським зразком) термін реєстрації в країні перебування для громадян усіх держав "четвірки".

Проте Олександр Лукашенко заявляє, що з боку України в створенні Єдиного економічного простору "більше гальмування, ніж дій". Недавно білоруський президент обговорював проблему зі своїм російським колегою Володимиром Путіним у Завидові. "Ми домовились: якщо Україна гальмуватиме ці процеси, якщо вона не готова, то ми шукатимемо вихід з цієї ситуації в наших союзних відносинах Білорусі й Росії. Якщо захоче Казахстан, то він до цього підключиться", — цитує слова Лукашенка агентство БЕЛТА.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Фото АП.

Чаювання в Завидові.

P. S. Коментуючи для "Голосу України" рішення Олександра Лукашенка, міністр транспорту і зв'язку України Євген Червоненко заявив, що не бачить у ньому економічних підстав. За його словами, білоруські вантажі можуть бути переорієнтовані на російські порти тільки монетарним або вольовим рішенням. Міністр хотів би, щоб у заявах такого роду логіка брала гору над політикою.

Нове життя Замкового мосту

У Кам'янці-Подільському збираються реставрувати Замковий міст. На це з держбюджету виділять 1 мільйон 105,5 тисячі гривень.

Завідувачка відділу Державного науково-дослідного інституту теорії, історії архітектури і містобудування Ольга Пламеницька сподівається, що ці роботи буде поєднано з дослідницькими. На її думку, Замковий збудували ще римляни, та навіть якщо ця гіпотеза не відповідає дійсності, міст все одно є унікальною пам'яткою старовини.

Фахівці Львівського інституту "Укрзахідпроектреставрація" та Національного історико-архітектурного заповідника "Кам'янець" дійшли висновку, що задля порятунку Замкового слід укріпити навіть скелю над річкою Смотрич, в яку він впирається. Останнім часом було дозволено лише пішохідний рух мостом, який, до речі, не припиниться й на час реставрації, — місто відвідують тисячі туристів, котрі неодмінно бажають подивитися Стару фортецю. До виконання надскладних операцій укріплення нижніх арок, реставрації бокових стін, зміцнення скелі залучено червоноградський загін Міністерства з надзвичайних ситуацій.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Варшава відкликала свого посла з Мінська

■ ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Дипломатичний скандал між Білоруссю та Польщею набирає обертів. Учора, як повідомила "Газета виборча", Міністерство закордонних справ Польщі відкликало свого посла з Мінська.

"Дипломат не повернеться до столиці Білорусі, доки ситуація не налагодиться", — заявив голова зовнішньополітичного відомства Польщі Адам Ротфельд. Хоча незрозуміло, хто, власне, тепер буде залагоджувати конфлікт між двома країнами. Дипломатів Варшава і Мінськ депортують щотижня. Більшість білоруських політиків невиїзні — європейське співтовариство не видає їм віз, посилаючись на порушення ними прав людини. Деякі аналітики вважають, що цим займеться Єврокомісія. До речі, Варшава вже направила до Брюсселя заклики підтримати польську меншину в Білорусі. Однак переговори Єврокомісії з "бацькою" навряд будуть успішними. Адже європейське співтовариство останні п'ять років проводило стосовно Мінська політику ізоляції.

Водночас у Білорусі тривають переслідування керівників польської громади, яких не визнає влада. Голову організації Анжеліку Борис прокуратура звинувачує у розкраданні майна та грошей громади. У Гродно Польський дім другий день оточено міліцією.

Маргарита СОКОЛОВСЬКА.

До речі

Учора близько 120 українців блокували україно-польський кордон у пункті пропуску в Устилузі Володимир-Волинського району Волинської області. Вони протестували проти анулювання їхніх віз польськими прикордонниками.

Вітчизняні банки погано заробляють

Днями в Асоціації українських банків відбулася зустріч з місією Міжнародного валютного фонду (МВФ). Головною темою обговорення стала стабільність роботи банківської системи країни. Як зазначив глава місії МВФ Альберт Йєгер, у банківському секторі України є низка серйозних проблем, серед яких низький рівень прибутковості та гарантій повернення коштів, а також великі ризики. В умовах недостатнього нарощування капіталу банкам вельми складно вести бізнес, залучати внутрішні та зовнішні ресурси, сказав він. Крім того, було обговорено питання прозорості функціонування фінансової системи і зміни в законодавстві, **повідомляє "Інтерфакс-Україна".**

■ ФОТОФАКТ

У Пекіні тривають шестисторонні переговори з ядерної проблеми на Корейському півострові. Учора це питання в Лаосі обговорили глави зовнішньополітичних відомств Південної і Північної Кореї Бан Кі-мун (ліворуч) **і Паек Нам Сун.**

Фото АП.

Хто ховається під "політичною парасолькою"?

Головна перешкода на шляху розв'язання придністровської проблеми — відсутність демократії у регіоні. Про це журналістам заявив Президент Молдови Володимир Воронін. Він висловив надію на підтримку в розв'язанні придністровської проблеми з боку Євросоюзу і США. "Разом ми маємо переконати Росію вивести війська й озброєння з цієї території, тому що їх присутність є "політичною парасолькою" і, навіть якщо відкрито про це не заявлено, — підтримкою сепаратистського режиму в Придністров'ї", — заявив молдовський лідер.

Фестивальна пора

У Феодосії розпочався міжнародний фестиваль кримськотатарської культури й етно-поп-музики. Його учасники — професійні музиканти, котрих знають як чудових виконавців вокальних творів й інструментальної музики багатьох народів і різних епох. Інший міжнародний фестиваль "Ворота Гезлева — Східний базар" відбудеться в Євпаторії останнього тижня серпня. Культуру Сходу представлять майстри мистецтв понад десяти країн. Тут звучатиме не тільки народна музика, а й сучасні естрадні пісні. А в Білогорську на початку вересня пройде фестиваль національного фольклору. Участь у ньому візьмуть відомі гурти й окремі виконавці творів давнього народного мелосу України, Росії, Туреччини, Румунії та ще десятка інших країн.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Столиця відкриває засіки Батьківщини

У Києві незабаром відкриються 260 магазинів для реалізації продовольчих товарів з держрезерву — в середньому по 26 магазинів у кожному адміністративному районі. Про це повідомив в. о. начальника Головного управління споживчого ринку і торгівлі Київської міськдержадміністрації Олександр Шкилевич. За його словами, для відкриття таких магазинів обладнають нежитлові приміщення комунальної власності. Крім того, будуть виділені земельні ділянки для будівництва нових об'єктів торгівлі.

Олександр Шкилевич також повідомив, що створення мережі магазинів держрезерву стане другим етапом виконання доручення уряду зі створення роздрібної мережі для товарних інтервенцій на продовольчому ринку. Першим етапом стане відкриття за дорученням Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко 10 торгових точок на кожному ринку.

"У Києві 86 продовольчих ринків, на кожному з них буде відведено місце для торгівлі товарами з держрезерву — м'ясом, цукром, крупами, олією, бакалійною групою. Ці товари продаватимуться з мінімальною торговою націнкою", — сказав він. За словами О. Шкилевича, торгові точки держрезерву на продринках можуть розпочати роботу з 3 вересня 2005 року, **повідомляє "Інтерфакс-Україна".**

■ СВІТ КОРОТКО

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Допитують причетного до вибухів

У спеціальній поліцейській дільниці на заході столиці допитують заарештованого Ясина Хасана Омара, якого підозрюють у причетності до лондонських вибухів. Тим часом учора поліція затримала дев'ять осіб у рамках розслідування спроб вибухів. Шістьох — під час одного рейду, ще трьох — за результатами другого.

ІНДІЯ

Бомбей під водою?

Щонайменше 418 осіб загинули через небувало сильні зливи, що обрушилися на штат Махараштра та його адміністративний центр Бомбей. Багато хто став жертвою зсувів і обвалення підмитих водою будинків. Випадання такої кількості опадів не спостерігалося в цьому районі з 1910 року. Майже третина території Бомбея — під водою.

УЗБЕКИСТАН

Втікають з країни

Громадян Узбекистану, котрі втекли до Киргизії після антипрезидентських виступів в Андижані, вчора вивезли з території табору для біженців. Спочатку їх перевезуть на територію Румунії, а звідти — до інших країн. 29 осіб, як і раніше, залишаються в СІЗО міста Ош, видачі 12 з них вимагає Ташкент.

БОЛГАРІЯ

Кабмін не схвалили

Парламент країни відмовився схвалити запропонований лідером соціалістів склад кабінету міністрів. До уряду мали ввійти 18 міністрів: 13 із Соцпартії і 5 — з мусульманського Руху за права і свободи. Нагадаємо, що парламент 120 голосами проти 119 схвалив кандидатуру лідера соціалістів Сергія Станішева на посаду прем'єра.

НІМЕЧЧИНА

Усім лежати! Це пограбування!

Німецька поліція затримала в Гамбурзі трьох осіб, підозрюваних у причетності до нападу на банк, в якому дотепер один злочинець утримує заручників. Одній жінці вдалося вийти з будинку через чорний хід.

ІСПАНІЯ

Не можуть полетіти додому

Сотні туристів не можуть вилетіти з аеропортів Іспанії через банкрутство дисконтної авіакомпанії EUjet, квитки на рейси якої вони купили. Скупчення пасажирів помічені в аеропортах Валенсії, Аліканте, Малаги та Ібіци.

США

Справи мафіозні

Нью-йоркський суд засудив до 25 років тюремного ув'язнення хресного батька мафіозного клану Гамбіно, 66-річного Пітера Готті, за вбивство злочинця, котрий покаявся, і вимагання.

30 липня на виїзному засіданні уряду в Криму планується ухвалити програму “Морський берег”

Юрій ЛУЦЕНКО в прямому ефірі підписав протокол про порушення правил дорожнього руху сином Віктора Ющенка

■ ВРОЖАЙ-2005

У «гарячому цеху» перерв не буває

Дві новини сьогодні хвилюють селян Одещини: прогноз погоди і доля врожаю. Погода в липні змінюється в регіоні, у калейдоскопі: якщо в Красних Окнах і Балті дощить, то в Татарбунарах і Сараті спека та суша.

— Лише кілька деньочків погода в області була як на замовлення, — розповідає перший заступник начальника управління АПК Іван Панчишин. — За день обмолочували по 52 тисячі гектарів. Сипоне дощ — і середньодобова цифра обмолоту падає до 30 тисяч. Тому хлібороби ловлять не день, а кожну погожу годину. Поле сьогодні — «гарячий цех», а там, як відомо, перерв не буває.

Одеська область намолотила 2 мільйони тонн зерна. У чотирьох районах — Біляївському, Білгород-Дністровському, Овідіопольському і Саратському — жнива завершено повністю. У 22 районах вони наближаються до завершення. Контрольний термін закінчення збиральної — перше серпня.

Сьогодні збиральна кампанія перемістилася в північні райони області — вони пізніше за інших почали косовицю. Армада комбайнів (а нині в жнивах беруть участь 3800 машин з області й 1300 з інших регіонів країни) пересувається від району до району. І якби не дощі (слава Богу, вони короткочасні), жнива практично закінчилися б на цьому тижні.

Комбайнів і автомобілів для вивезення зернових нинішнього року вистачає. Однак пального — в обріз. Його запаси тим більш потрібні, що в регіоні починається підготовка ґрунту під озимі.

Попередні підсумки косовиці вселяють оптимізм: планований рубіж у 2,5 мільйона тонн зерна і зернобобових буде перевищено на 400—500 тисяч тонн.

Несподіваними для фахівців виявилися цьогорішні високі намолоти в північних районах. Середня врожайність пшениці по області 22,4 центнера з гектара. У Миколаївському районі хлібороби зібрали по 25,9 центнера з гектара, у Біляївському, Болградському й Кілійському районах — по 25,7 центнера. Ну, а рекорд області встановили у ТОВ «Троїцьке» Біляївського району, де керівником Володимир Курко: врожайність на тисячі гектарів становила 40 центнерів, у тому числі озимої пшениці — 48 центнерів.

Повністю в Одеській області завершено збирання ячменю. Його зібрано з площі 438 тисяч гектарів при врожайності 24,3 центнера. По 19,8 центнера з гектара зібрано гороху з площі 43 тисячі гектарів.

Урожай урожаєм, але селян найбільше хвилює невизначеність з цінами на зернові.

— З озимим ячменем проблем нема, — каже Іван Панчишин. — Його добре купують по 630 гривень за тонну. В Іллічівському й Одеському морських торговельних портах його можна продати за 710 гривень. Для порівняння: торік озимий ячмінь купували по 400 гривень. А зібрана пшениця лежить на токах — ніяких пропозицій товаровиробникам не надходило.

Я побував у ТОВ «Обрій» Роздільнянського району. Керівник господарства Сергій Фоминчук (а зустрілися ми з ним на току) розповів, що «Обрій» у числі перших у районі завершив збирання. Результати радують: озимий ячмінь — 32 центнери, пшениця — 30 центнерів з гектара. Показники були б, можливо, іще вищі, якби в період підготовки до посівної «Обрій» мав можливість у належні строки закупити пальне за пільговими цінами...

У зерновому «пакеті» області очікується ще 400 тисяч тонн кукурудзи, проса і гречки. Можна прогнозувати, що намічуваний рубіж 2,9—3 мільйони тонн зерна і зернобобових на Одещині буде досягнуто.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

Сирцевий напад

■ ЕКСПАНСІЯ

(Початок на 1-й стор.).

Міністр аграрної політики Олександр Баранівський стверджує, що очікується прибуття ще двох кораблів з Бразилії. За інформацією посадовця, процес вивантаження проходить поволі: “Причина дріб'язкова — начебто хтось там вчасно не замовив під продукцію залізничні вагони. Але повірте: гроші зроблять усе — будуть і вагони. І покотяться вони туди, куди спрямовують ті, хто вище національних інтересів ставить проблеми власного бізнесу. Якщо вони вже ввели кораблі в порти, то від наміченого, зрозуміло, не відмовляться. Мені зараз важко відповісти на запитання, хто і на яких умовах доставляє цю продукцію. Наразі інформації такої немає. Але я не раз говорив про те, що біля берегів України стоять судна, які готові вивантажити сотні тисяч тонн тростинного цукру-сирцю і фактично знищити вітчизняну бурякоцукрову галузь. Наголошу, якраз напередодні початку власного виробничого сезону, тоді, коли ціна на цукор повільно, але рухається донизу. Іншими словами, жодної необхідності доставляти на переробку в Україну тростинний цукор-сирець немає. Окрім суто бізнесового зиску для тих, хто цю операцію задумав і здійснює наперекір усім. Можу припустити, що це саме їхніми зусиллями створено ажіотаж довкола цукрової теми”.

Важко не погодитися тут з міністром, власне, як важко не погодитися із твердженнями про штучність створення саме сирцевим лобі цьогорічного дефіциту солодкого піску на внутрішньому ринку, щоб мати можливість проштовхнути пільги для ввезення тростинної сировини на пільгових умовах. Солодкого піску в Україні справді не бракує. Торік його вироблено 1,8 мільйона тонн — по 38 кілограмів на душу населення, що є достатнім до медичних норм споживання. То куди ж він подівся? Вердикт очевидний: є сили, яким вигідно його притримати. На кону чималі гроші. За різними оцінками, торік з імпорту з митними послабленнями кожної тонни тростинного цукру-сирцю лобісти клали до кишені 80—100 доларів. Є за що воювати, якщо рахувати, що за останні чотири роки до нашої держави ввезено три мільйони тонн цукру-сирцю за надзвичайно низькими ставками митного збору. Тобто, йдеться у заяві асоціації “Укрцукор”, бідними українцями в бразильську та інші економіки інвестовано 6 мільярдів доларів США. Отже, громадяни України втратили 400 тисяч робочих місць. Тоді як сьогодні на створення такої кількості нових робочих місць необхідно віднайти державі 16 мільярдів гривень. Водночас із цим ввезенням в Україну за низькими митними ставками таких обсягів солодкого напівфабрикату держава не отримала до бюджету 10 мільярдів гривень. Отже, за всіма законами економіки Верховна Рада зробила правильний вибір, коли відмовилася запроваджувати запропонований і на цей рік мізерний пільговий режим для солодкої сировини. Однозначно йти на такі поступки не можна навіть в обмін на вступ до СОТ, бо для галузі це вбивчий крок. Звісно, шляхи до вступу шукати треба, але діяти не за принципом папуги, який мріяв виїхати з колишнього Союзу “хоч тушкою, хоч опудалом”. Треба знову і знову сідати за стіл переговорів, шукати компроміси...

Погано, що багато хто в уряді не усвідомлює: вітчизняне бурякоцукрове виробництво перебуває за крок до прірви. В “Укрцукрі” останні події навколо солодкої галузі називають “саботажем” і “організованим спротивом чиновництва”. Як розуміти, приміром, що ще 5 червня Кабмін доручив Міністерству економіки підготувати відповідні нормативні документи про відпуск цукру із держрезерву, аби збити ціну інтервенціями. Однак належні рішення про можливість виділення з держрезерву 55 тисяч тонн цукру Мінекономіки видало “на-гора” тільки через три тижні, лише 25 червня. А перші і поки що єдині торги щодо продажу лише 10 тисяч тонн цукру було проведено аж 8 липня. Але і через більш як півмісяця після торгів, навіть з цього мізеру з держрезерву, незважаючи на гостру потребу в дешевому цукрі, не вибрано й половини.

Яка подальша доля цукру-сирцю, який розвантажується тепер в Одесі? Невже він поза законом опиниться на пільгових умовах на теренах країни? Невже вакханалія? Коментуючи події, міністр Баранівський поінформував, що завезення цукру із-за кордону чітко регламентується законодавством. І має імпортуватися згідно із законом, а не за певними схемами. Йдеться насамперед про те, що кожен, хто доставляє на наші ринки цукор-сирець, повинен сплатити 300 євро державного мита за тонну продукції плюс 20 відсотків ПДВ. У такому разі цукор українських виробників стає конкурентоспроможним. А коли цукор-сирець чи будь-яку іншу продукцію завозять до України в обхід закону, тобто за певними схемами, то, за словами міністра, це вже має іншу назву — кримінал.

А ось відповідь на запитання, чи відповідно до закону, чи за кримінальними схемами певні люди завозять нині через морські порти цукор-сирець до України, мають дати правоохоронні органи держави.

Валерій ДРУЖЕНКО.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

■ ТЕМА

Тест для Президента: незадовільно

Скандал навколо президентського сина Андрія Ющенка спалахнув на початку тижня: Інтернет-видання “Українська правда” відхилила завісу стилю життя 19-річного студента. Утім, хлопець, відвідуючи дорогі ресторани та казино, користуючись ще дорожчим авто та іншими предметами розкоші, не дуже переймався громадською думкою про це.

Природно, ЗМІ, які поширили інформацію, чекали на реакцію батька Андрія. І дочекалися: Президент України, теж не переймаючись громадською думкою, розповів авторові публікації, а вважайте й усій пресі, що він про неї думає. Та так, як зробив би це хлопець з Хоружівки, вирішуючи спір з сусідом. Журналісти обурилися і вимагають від Президента вибачень. Мало яке видання обійшло увагою цей скандал, надрукувавши чи озвучивши коментарі.

Мабуть, політологам читати їх коментарі не менш цікаво, ніж розбиратися з самим скандалом. Журналісти, котрі буквально були на барикадах з Віктором Ющенком, застосовуючи звороти “незважаючи на те, що Президента полюдськи жаль”, намагаються пред'явити претензії на кштальт: “Ми з вами, а от ви отак негарно” або: “Ми вам вірили, а ви...”

А що таке непередбачуване сталося? Президент не витримав тесту на демократію в найелементарнішому — дотриманні постулатів, які він декларував і пропонував жити за ними суспільству. Але хіба це така велика несподіванка? Згадаймо скандали в уряді на початку року, зокрема з міністром юстиції Романом Зваричем, а також сумнозвісне звернення чільних політиків до співвітчизників і журналістів — із закликом “не бути знаряддям при розв'язанні дріб'язкових політичних суперечок, які дискредитують нову владу”. Автори тоді вперше пустили у вжиток словосполучення “інформаційні кілери”. Багато нинішніх ображених на Президента забили тоді в дзвони? Деякі забили: в результаті лише Володимир Литвин відкликав свій підпис під листом. Не минуло й півроку, як ми почули те саме вже з вуст Ющенка. І навіть більше: начебто скандал спричинено “на замовлення”.

Про що, власне, йдеться? Про замовну статтю? То не треба давати підстав для цього. А вони, як ми переконалися, є. Ми готові співчувати не Президентові, а батькові Ющенку, для якого Андрій — “гарно вихований, моральний, духовний, глибоко віруючий”? Даруйте, але спосіб життя у хлопця — з точністю до навпаки: гультіпаки і шалапута. У чому переконала нас “Українська правда” — фактами, фотографіями та аргументами. Їх, на жаль, не спростував батько-президент. Як і не покаявся перед суспільством за те, що його принципи чесності й моральності не сповідує найрідніша людина — син. А як тоді Президент переконуватиме інших громадян вести чесний і моральний спосіб життя?

На жаль, наші діти не завжди чинять так, як ми очікуємо. Але, дозволяючи синові розкоші, чи справедливий закид Президента ЗМІ “не калічити життя” молодій людині? Крім того, пояснення батька й сина мають істотні розбіжності — щодо джерела прибутків. Що це за щедрі друзі, які роблять коштовні подарунки, сплачують оренду квартири в найдорожчому районі міста? За які послуги? Адже, приміром, у нашого нового друга — США — навіть самому Президентові заборонено робити подарунки, вартість яких перевищує 200 доларів, бо це розцінюватиметься як хабар. Чи, може, котрись із фігурантів скандалу каже неправду?

І насамкінець — про розчарування деяких журналістів у моральності самого Президента. Ми таки справді часто наївні, коли говоримо про владу “народної довіри”. Чомусь забули, що будь-яка влада — цинічна? Щоправда, настільки, наскільки суспільство — через ЗМІ — їй це дозволяє. А хіба не преса безперервними дифірамбами “народному Президенту” сприяла ось такому його прояву? Сказано ж у Писанні: “Не сотвори собі кумира”. Це небезпечно для обох сторін. Адже кумир — усе-таки людина, яка, коли її переконувати, що вона є Бог, дуже швидко починає у це вірити...

До речі, Президент досі не вибачився перед журналістом, котрого він “по-хоружівськи” вилаяв...

Валентина ПИСАНСЬКА.

З листа Віктора Ющенка до “Української правди”

Для мене свобода слова і вільний журналіст є аксіомою, ми поважаємо одну з головних функцій медіа — бути контролером дій влади.

Мені здається, що історія з публікацією в “Українській правді” стала для нас спільним іспитом — на готовність влади і преси жити в нових умовах, на готовність поважати право журналіста на інформацію і поважати право громадянина на приватне життя.

Після публікації в “Українській правді” я мав чоловічу розмову з сином. Я також офіційно звернувся до міліції: вимагати дотримання Правил дорожнього руху від усіх, незважаючи на марки та номери авто. Правила мають поважати всі — і політики, і їхні діти, це очевидно.

Це добре, що ми вже живемо в країні, де немає табуйованих тем і персон. Це правильно, що президентська родина живе під лупою преси...

Таки не компенсують!

■ ДО БЛОКНОТА МІНІСТРА

Ідеться про виплати освітянам задекларованих статтею 57 закону про освіту коштів, а також компенсації за комунальні послуги. Учителька із 27-річним стажем Л. Денисова із села Чаплинки Васильківського району на Дніпропетровщині повідомила редакції, що на місцях ігнорують закон про освіту («ГУ» від 24.06.05 р.).

На лист відгукнулася уже дюжина читачів.

Зокрема, Галина Надточій із села Воробйового Сакського району Криму. Її педагогічний стаж також 27 років. І вона теж не отримала компенсації за комуслуги. Уже вдруге ветерану повернули виконавчий лист з відділу виконавчої служби Сакського міськуправління юстиції.

З'ясовується, у відповідачів, яких місцевий суд зобов'язав виплатити компенсацію зі сплати компослуг (світло, вугілля), нема грошей. І майна. Відповідачі — райвідділ освіти і райадміністрація. Сума — 436 грн. 51 коп. Борг за три роки.

Отже, у місцевого бюджету немає коштів — такі виконавчі листи надіслано у всі школи, стверджує наша читачка.

До уваги міністра юстиції Романа ЗВАРИЧА

На підставі п.2 ч.1 ст. 40 Закону України «Про виконавче провадження» виконавча служба повернула виконавчий лист Г. Надточій. Отже, служба розписалася у неспроможності виконати рішення суду?

Чи будуть притягнуті до відповідальності посадові особи, які не виконують рішення Сакського місцевого суду? Чи правомірно місцевий суд не вживає заходів для виконання свого рішення?

До уваги міністра освіти і науки Станіслава НІКОЛАЄНКА

Якщо хоча б в одному районі нехтують рішенням суду про освітянські виплати, чи є це приводом для особистого втручання?

Чи вважаєте ви за чесне (об'єктивне, справедливе) стверджувати, що з виконанням ст. 57 у нас усе гаразд?

З повагою,
Іван ІЛЛЯШ.

Стаття 86. Захист прав стягувача у виконавчому провадженні

Стягувач має право звернутися з позовом до юридичної особи, яка зобов'язана провадити стягнення коштів з боржника, у разі невиконання рішення з вини цієї юридичної особи. При цьому стягувач звільняється від сплати державного мита.

Стаття 87. Відповідальність за невиконання рішення, що зобов'язує боржника виконати певні дії, та рішення про поновлення на роботі

У разі невиконання без поважних причин у встановлений державним виконавцем строк рішення, що зобов'язує боржника виконати певні дії, які можуть бути виконані лише боржником, та рішення про поновлення на роботі державний виконавець виносить постанову про накладення штрафу на боржника...

У разі повторного невиконання рішення боржником без поважних причин державний виконавець у тому ж порядку накладає штраф на боржника у подвійному розмірі. При подальшому невиконанні рішення боржником державний виконавець порушує клопотання перед судом про кримінальну відповідальність боржника відповідно до закону.

Із Закону України «Про виконавче провадження».

Дружба міцністю в півстоліття

■ СВІТЛИМ РЯДКОМ

Нам сьогодні 70, 52 роки з них ми разом! У 1943-му, коли визволяли Київ, ми, першокласники, вчилися в Пущі-Водиці, що на Київщині. А після закінчення школи всі, як один, одержали вищу освіту, стали інженерами, авіаторами, моряками, військовими...

На випускному ми вирішили зустрічатися через кожні п'ять років, а Майю Молодик, старосту, затвердили на довічну посаду. І яка ж вона розумниця! Як і в школі, завжди сумлінно і чітко виконує святий обов'язок.

Староста усім телефонує, надсилає телеграми. Ми залишаємо домівку, турботи, відкладаємо нагальні справи і... з головою занурюємося в дитинство, юність.

Є в нас зустріч, присвячена тим, хто пішов у небуття, адже нас залишилося тільки 3 із 18: ми щоразу на цвинтарі поминаємо однокласників.

Раніше на зустрічі приходили вчителі, сьогодні вже нікого з них немає в живих.

Я пишу про це не тільки тому, що хочу розповісти про чудову дружбу. Звертаюся до молоді. Минули випускні бали. Ви розлетитеся в різні краї. А уявіть кожний себе через 52 роки! Як складеться життя? Важливо зустрітися і подивитися в очі одне одному, забувши негаразди і пам'ятаючи тільки хороше. Щасливої долі вам, молоді, й такої само довгої і вірної дружби!

Августа ЛЕОНТОВИЧ.

Полтава.

Тепло «потекло»

■ ДО ДОШКИ!

Ясла-сад «Теремок» у райцентрі Михайлівка відвідує 180 дітей, 33 з яких прийшли цього року. До речі, це вдвічі більше, ніж минулого.

Фото Івана ІЛЛЯША.

За словами завідувачки Валентини Стрюк, 38 працівників дитсадка роблять все, щоб дітям було ситно і тепло. Щодо ситно, проблем начебто немає — 60 відсотків за харчування платить бюджет, 40 відсотків — батьки. А ось з теплом... Після того, як ліквідували центральну котельню, довелося чимало побігати по інстанціях, щоб розв'язати проблему. І вирішили начебто б — торік за рахунок бюджету встановили електроустаткування. Але чи воно було непридатним чи ті, хто його встановлювали, щось не доробили, але масляні батареї потекли...

Тепер уже не до іграшок, пральної машини, морозильної камери. Усе це й інше потрібне, але тепло потрібніше. Невже до Президента звертатися?

Ігор САМОЙЛЕНКО.

Запорізька область.

На знімку: дітям під сонечком — благодать. А зимувати доведеться в холодному садку?

Лідер — це...

■ УРОК ПСИХОЛОГІЇ

Слово «лідер» у перекладі з англійської означає «той, хто попереду», ватажок. В японських школах учнів тестують у четвертому класі, і керівництву школи та батькам рекомендують віддавати таких учнів до класу майбутніх лідерів.

У психології спілкування, мабуть, немає гострішої проблеми, ніж проблема лідерства. І справді, кому доручити командування? А делегування? А керівництво?

Стадо має хтось вести. Навіть мальків у ставку веде, напевно, найвідважніший, найрішучіший із них. Хтось перший, за ним — решта. Перший, ініціатор і є лідер. Той, хто наважився. Він стає першим, можливо, тому, що нервова система його найбільш вразлива, збудлива. Може, в нього найбільша готовність до дії, а може, він став лідером випадково.

Американські соціологи дійшли думки: сучасний тип лідера — це людина передусім орієнтована на інших, на добро. Найбільше шансів на лідерство в того, хто здатен врахувати повніше різнобічні інтереси, хто може передбачити поведінку інших, уміє ладити з людьми, служити їм. У лідера має бути високий інтелект. А розвинений інтелект — це порядність і совість. Згідно з тими самими соціопсихологічними даними, людям сумлінним протипоказано бути лідером у бізнесі. Людина з високою мораллю у бізнесі «прогорить», хоч би яким висококласним спеціалістом вона була.

Таїса МОСТОВА.

Київ.

Прийдуть і здивуються

■ ФОТОРЕПОРТАЖ

До Ясинуватської школи-інтернату для дітей, хворих на сколіоз, ми завітали в гарячу пору: колектив готував заклад до нового навчального року. Звісно, на 15 тисяч гривень, виділених державою на поточний ремонт, не розженешся. Це вам не столичні масштаби, де на освіту йде чверть бюджету міста.

— І нам гріх скаржитися, — каже директор Віра Моргун. — Рік у рік збільшується бюджетне фінансування закладу.

Йдемо з нею в корпуси, які практично готові прийняти діток. Навчальні, медичні кабінети, спальні кімнати, зали ЛФК **(на знімку)** сяють фарбою, оновленими стінами і підлогою. А ось хлопці завершують ремонт тепло- і водомережі, інші «екзаменують» холодильне та медичне обладнання.

Така нині доля педагогів і технічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів — усе робити своїми руками. І вони роблять так, що любо дивитися на чисті й охайні приміщення.

Прийдуть 1 вересня батьки й діти і здивуються: колектив сам, без їхньої активної допомоги, навів лад у школі. Серед 240 вихованців, певне, будуть і ці новенькі **(на знімку)**, яких приймала медсестра. Через кілька років вони залишать стіни інтернату практично здоровими.

Олексій ШЯЛЛІ.

Донецька область.

Фото Василя ТКАЧЕНКА.

■ ШИРШЕ КОЛО

Завдяки оборонному товариству

Перших випускників благословив у світ Коростенський технічний коледж.

Подія, здавалось, звичайна, але в історії залізничників, фарфоровиків, машинобудівників, яке, до речі, цього року відзначає своє 1300-ліття, ніколи не було не те що вузу, а й технікуму. Цю прогалину усунула обласна організація Товариства сприяння обороні України. Автошкола ТСОУ, що діяла в Коростені й була однією з кращих у країні, стала базою для створення коледжу в 2002 році. Крім фахівців з ремонту автодвигунів, тут готують молодших спеціалістів з бухгалтерського обліку та обслуговування комп'ютерних систем і мереж.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Масаж наосліп

Упродовж кількох років керівництво Міжнародного медичного коледжу «пробивало» ідею навчання сліпих студентів за спеціальністю «Медична сестра-масажист».

І ось ідею реалізовано — столичний заклад випустив перших спеціалістів.

Відомо, масаж — річ непроста, і під час лікування не менш важлива, ніж ліки. Як повідомив директор коледжу Віктор Чернишов, усі 12 випускників працевлаштовані і вони відчули свою затребуваність.

Можна уявити, як нелегко їм було вчитися і як приємно шістьом із перших унікальних фахівців отримати дипломи з відзнакою.

Бажаючих отримати вищу освіту в коледжі багато, а ось можливостей закладу обмаль. На жаль.

■ А ЯК У НИХ?

«Домашній» атестат — це серйозно

Індивідуальне навчання вдома для нас не дивина. А як за кордоном?

У США, наприклад, домашню освіту найчастіше здобувають діти фанатично віруючих батьків, передусім представників нечисленних релігійних конфесій. Тут кількість дітей з «домашніми» атестатами стабільна: близько мільйона чоловік на рік. А у Великій Британії залишають своїх нащадків удома переважно представники середнього класу, які не сприймають у принципі ідею стандартизованого шкільного навчання, а також ті, чиї діти в школі почуваються нещасними.

У більшості європейських країн частка дітей, які навчаються вдома, вкрай незначна. У Німеччині, наприклад, така практика взагалі вважається незаконною.

Водночас «домашні» діти в подальшому нерідко відчувають труднощі в процесі соціалізації, в пошуку психологічної сумісності як з колегами, так і з начальством.

П'ЯТНИЦЯ, 29 ЛИПНЯ 2005 ■ № 138 (3638)

Реформа місцевого самоврядування потребує внесення змін до великої кількості законів та підзаконних актів. Дуже часто сільська рада чи сільський голова навіть не знають, що є такий закон, яким їм доручено щось робити. Підзаконних актів у цій сфері теж дуже багато (8,9 стор.).

ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Не раз доводиться чути, що місцеве самоврядування в Україні перебуває в глибокому системному занепаді. Проте місцеве самоврядування в Україні, незважаючи на надзвичайно складні умови існування протягом 10—12 років, не лише вижило, а й певною мірою сформувалося. Звичайно, умови були важкі й ненормальні. Насамперед тому, що порушувалися основні конституційні засади місцевого самоврядування. Реалізувався залишковий принцип фінансування місцевого самоврядування, яке практично було поставлено в умови фінансового жебрацтва, будучи змушеним випрошувати гроші на здійснення своїх конституційних повноважень. Не можна забувати і про політичний тиск, який набував брутальної форми і практично нівелював у політичному сенсі будь-які спроби місцевого самоврядування насправді реалізовувати свою автономію. Проблем, як бачимо, в місцевого самоврядування дуже багато. Зміна влади, яка відбулася в Україні у підсумку виборів Президента України, дала можливість не тільки ґрунтовно обмірковувати, а й вирішувати ці проблеми. Саме тому виникає тема реформи місцевого самоврядування, або комунальної реформи.

І право, і спроможність

Що ж треба розуміти під реформою місцевого самоврядування (комунальною реформою)?

З одного боку, в Конституції, в українському законодавстві, у Європейській хартії місцевого самоврядування зафіксоване право на місцеве самоврядування, яке реалізують місцеві громади. Самоврядування означає виконання певних повноважень під власну відповідальність, незалежно від адміністративного контролю. Але стосовно місцевого самоврядування територіальних громад постають запитання: по-перше, якого обсягу ці повноваження, по-друге, чи мають громади реальну спроможність їх виконати. Європейська хартія спеціально підкреслює: **самоврядування — це і право, і реальна спроможність здійснювати повноваження.**

Тому під реформою місцевого самоврядування розуміють передусім створення умов для виконання його повноважень, уточнення обсягу цих повноважень і створення умов для реальної можливості здійснювати ці повноваження.

Спроби розв'язати ці проблеми переконують, що сьогодні досягти цього практично неможливо. Передусім це пов'язано із проблемою спроможності місцевого самоврядування. Однак брак реальної спроможності часто пов'язаний не лише з ресурсною проблемою, а й кадровою. І навіть ресурсна неспроможність дуже часто викликана не так браком допомоги з боку держави (хоча цієї допомоги, звісно, бракує), як тим, що всі власні повноваження місцевого самоврядування представницькі органи громади можуть виконувати лише за відповідальності перед самою громадою за рахунок власних ресурсів, а саме цих власних засобів є недостатньо. І це досить природна ситуація, якщо громада невелика. Тому й постає запитання: чи не варто придивитися до територіальної основи місцевого самоврядування, тобто тої просторової бази, на якій здійснюється самоврядування. Звідси випливає ідея перегляду територіального устрою, тісно пов'язана із забезпеченням можливостей місцевого самоврядування здійснювати свої функції.

Фактично сьогодні вся дискусія щодо комунальної реформи ведеться навколо декількох позицій: як реорганізувати територіальну базу місцевого самоврядування і забезпечити її повноваженнями і ресурсами та як обирати представницькі органи місцевого самоврядування. Дещо на другому плані залишаються поки що важливі проблеми бюджетного реформування і забезпечення податкової бази фінансової самостійності місцевого самоврядування, а також питання комунальної власності. Щодо питання запровадження регіонального самоврядування, то воно, на мою думку, має назріти трохи пізніше.

Ці проблеми й були в центрі уваги Всеукраїнських зборів представників місцевого самоврядування, які відбулися у квітні цього року. І, звісно, навколо них було найбільше гострих дискусій. Адже будь-яке середовище, що має свій корпоративний інтерес, завжди буде консервативним й опиратиметься змінам у статусі-кво, оскільки вони несуть загрозу персональній участі цих осіб у здійсненні їх корпоративного інтересу. Тому все, що зачіпає їхні інтереси, наражається на застереження, поки вони не зрозуміють, що не тільки всі навколо, а й вони самі від цього не програють, а лише виграють.

Нещодавно на одному із "круглих столів", проведених у Верховній Раді України, один із творців польської системи місцевого самоврядування та її реформування професор Єжи Реґульський назвав чотири етапи, необхідні для здійснення реформи. Перший етап — законодавчий: треба прийняти відповідні законодавчі акти, які стануть правовою основою і самого реформування, і діяльності реформованих інституцій. Другий етап — інституційний: треба реалізувати ці законодавчі акти, запровадивши відповідні інституції та забезпечивши їх належне функціонування. Ці два етапи очевидні. Та далі йде третій — необхідність забезпечення соціально-психологічних змін у свідомості суспільства, переорієнтації його на те, щоб сприйняти ці реформи, а не відторгнути. Це вимагає відповідної роз'яснювальної роботи. І четвертий складник — моніторинг запровадження реформи. Бо ще ніхто ніколи не робив безпомилково. І тому треба спостерігати за тим, як реалізуються заходи, спрямовані на реформування, і мати механізм швидкого реагування для виправлення допущених помилок та усунення небажаних наслідків.

Відповідальність перед громадою і законом

Що потрібно, на нашу думку, робити на законодавчому рівні? Насамперед треба повернутися до конституційних основ місцевого самоврядування, які, як відомо, базуються на трьох основних автономіях: *правовій, організаційно-кадровій і фінансово-матеріальній.*

Стосовно правової забезпеченості правової автономії місцевого самоврядування найпершою проблемою є чітке окреслення його повноважень — чим має займатися самоврядування, а чим воно не повинно. Тому потрібно окреслити сферу самоврядних (власних) повноважень місцевого самоврядування. Хочу нагадати, що це та сфера, в якій здійснюється повноваження не під адміністративним контролем, а лише під відповідальність місцевого самоврядування перед громадою і перед законом, тобто перед судом.

Потрібно розв'язати проблему: що таке громада? Це люди чи це також територія? Якщо ми відповідаємо, що це також і територія, то постає запитання: це територія власності чи це територія юрисдикції? І тоді маємо вийти на питання, яке має психологічне підґрунтя. Одним із атавізмів радянської системи є ставлення до керівництва місцевого самоврядування як до хазяїна території. Цієї психології треба позбуватися. Немає у території хазяїна, бо територія — це не власність, це юрисдикція. І не можна стверджувати, що керівник на певній території за все відповідає. Стаття 19 Конституції України свідчить, що можна діяти лише в межах, на підставі та в спосіб, передбачений Конституцією і законами України. Тому не можна хотіти відповідати за все і займатися всім, і не можна вимагати, щоб керівник на території займався всім. У нього є межі компетенції, за які він не може вийти під загрозою кримінальної статті перевищення службових повноважень.

При окресленні меж повноважень самоврядування на рівні громади (яка, відповідно до Конституції, виступає основним суб'єктом здійснення самоврядування) необхідно дотриматися двох засад. По-перше, **це принцип субсидіарності**. Згідно із цим засадничим положенням, владні повноваження повинно бути передано на найнижчий (найближчий до громадян) рівень організації влади, здатний їх реалізувати. Принцип субсидіарності підкреслює недоцільність надмірної централізації влади та її концентрації в одних руках, особливо коли йдеться про так звані владні послуги. Деконцентрація чи децентралізація влади є принциповим напрямом розвитку демократичної держави європейського типу, що спирається на свідомий характер суспільної діяльності своїх громадян. Отже, виходячи з цієї засади, слід надати місцевому самоврядуванню територіальної громади максимум повноважень, які вона ***здатна здійснити.***

Але цей принцип свідчить також про те, що рівень реалізації самоврядних повноважень може буде лише один. Надані повноваження повинні бути виключними, тобто здійснюватися лише на одному рівні, без втручання органів влади іншого рівня, за винятком контролю дотримання законодавства та (у розумних межах) доцільності. І тому слід добре зважити можливість запровадження кількох рівнів самоврядності, якщо ми застосовуємо принцип субсидіарності. Повноваження самоврядні повинні бути знижені до того рівня, який дає можливість їх реалізувати. Водночас громада має бути піднята до рівня територіального обсягу, який робить її спроможною бути самоврядною.

Розмежування повноважень

Хочемо підкреслити засаду єдиності рівня самоврядування. Важливо розібратися у сфері повноважень з суттю регіональних представницьких органів. Чи у цьому контексті йдеться про **регіональне самоврядування?** Бо коли ми говоримо про рівень самоврядності інший, ніж територіальна громада, то, чи вживаємо ми це слово чи ні, але **місцеве самоврядування** — неадекватний термін. У такому разі ми говоримо про самоврядування території, а не громади, території значно більшої, ніж громада, і тому це **регіональне самоврядування.**

Такі ідеї щодо запровадження поряд із місцевим також регіонального самоврядування — самоврядування району чи області — є сьогодні досить популярними. Слід підкреслити, що це вимагає додаткових змін до Конституції, оскільки у чинній редакції вона не передбачає регіонального самоврядування, а районні та обласні ради, згідно зі статтею 140 Конституції України, представляють *спільні інтереси територіальних громад* на відповідній території.

Є певний ризик у запровадженні кількох рівнів самоврядування. Регіональне самоврядування неминуче матиме тенденцію до поглинання місцевого самоврядування в умовах недостатньої розвиненості останнього. Проте у разі, коли запровадження регіонального самоврядування буде визнано доцільним, необхідно строго дотриматися вимоги чіткого розмежування повноважень самоврядування різних "рівнів", виключення можливості для виникнення будь-яких ознак ієрархії ("матрьошки") самоврядувань. Отже, **розмежування** (уникнення перетину) **повноважень** місцевого самоврядування чи то з регіональним самоврядуванням, чи з повноваженнями органів виконавчої влади повинно бути другою (поряд з принципом субсидіарності) засадою при визначенні оптимального обсягу сфери повноважень місцевого самоврядування та його органів.

Оскільки Конституція України розмежовує поняття власних (самоврядних) і делегованих повноважень місцевого самоврядування, слід чітко визначити відмінності у їх статусі та окреслити обсяг повноважень, які можуть делегуватися. Підкреслимо, ***можуть***, а не які апріорі делегуються, бо тоді вони не делеговані, а нав'язані. При цьому потрібно визначити, хто (який орган) і на яких умовах передає ці делеговані повноваження, кому вони первинно належать і кому їх можна повернути у разі відмови від їх здійснення, і хто їх може відібрати у тому випадку, коли місцеве самоврядування не справляється з їх реалізацією, а також хто віддає свої ресурси тоді, коли ці повноваження передаються.

Виборча система

Щодо організаційно-кадрової автономії залишається дискусійною проблема формування представницьких органів місцевого самоврядування, певним чином пов'язана з кадровою спроможністю здійснювати самоврядні повноваження. Йдеться про спосіб формування відповідних представницьких чи виборних органів. За якою системою їх обирати? Хто є основними гравцями у процесі їх обрання?

Насамперед це проблема виборчої системи на місцевих виборах, яка набула надзвичайно гострого характеру у зв'язку з тим, що минулого року Верховна Рада в аварійно-пожежному порядку прийняла закон про місцеві вибори, який базується в основному на пропорційній системі, але який через спосіб свого прийняття далекий від того, щоб міг бути застосований. Звернемо увагу на декілька принципових позицій, пов'язаних з цим, не торкаючись питань регулювання виборчих процедур.

Пропорційна система на виборах обласних і районних рад суперечить теперішньому конституційному статусу обласних і районних рад як органів, що представляють не інтереси колективів населення області чи району, а спільні інтереси територіальних громад. І тому вони не можуть обиратися єдиним колективом, а повинні формуватися так, щоб забезпечити представництво своїх складових. Таким чином, у цьому відношенні закон підлягає корекції. Лише зміна конституційного статусу цих представницьких органів, запровадження регіонального самоврядування могла би зробити прийнятним суто пропорційний спосіб обрання районних й обласних рад.

Стосовно виборів у містах, то тут під час дискусії відбувається певне змішування понять. Слід взяти до уваги, що пропорційна система виборів зовсім не обов'язково означає суто партійну систему висування кандидатів. Тому сьогодні обговорюються варіанти, як інтегрувати в систему пропорційного представництва механізми самовисування, наприклад, самовисування за списком. Можливості самовисування за списком дають змогу розвинутися так званим ратушним партіям — об'єднанням громадян, які не претендують на політичну роль у загальнонаціональному масштабі, однак серйозно займаються місцевими проблемами.

Лунають побоювання, що пропорційна система виборів може з самого початку спричинити протистояння між незалежно обраним мером і незалежно сформованою політичною більшістю у раді, обраною за пропорційним представництвом. У зв'язку з цим розглядається пропозиція, щоб об'єднати вибори ради і голови громади, передбачивши, що кандидат на посаду міського голови йде першим номером у списку. Список, який має найбільшу підтримку виборців, отримує посаду міського голови і водночас отримує найбільшу кількість місць у раді, забезпечуючи тим самим політичну підтримку голови. Це одночасно розв'язує й іншу проблему: досі через особливості мажоритарної системи виборів голови громади та їх повну відокремленість від виборів депутатів відповідної ради кандидати на посаду міського голови, які не перемагають, залишаються ні з чим. Вони опиняються поза суспільним життям громади. Запропонований підхід дає можливість їм отримати депутатський мандат, дозволяючи таким чином працювати у раді й мати вплив на суспільне й політичне життя у місті.

Залишається не до кінця визначеним співвідношення рада — голова — виконком. Не цілком зрозумілий статус виконкому, який, з одного боку, є колегіальним органом, який не обирається, а призначається, а з другого — це орган, який займається практично тою самою сферою питань, що й міський голова, однак є безвідповідальним у тому сенсі, що виконком не можна притягнути до відповідальності, його можна тільки розпустити. Чи потрібне поруч із колегіальною радою ще одне колегіальне "тіло"? Це також дискусійне питання.

У сільських громадах реальною часто є проблема кадрової самодостатності, де попит на кваліфіковані кадри призводить до того, що на виборах просто нема з кого вибирати.

Самодостатність

У сфері дотримання **фінансово-матеріальної автономії** місцевого самоврядування існують три основні проблеми. По-перше, це **бюджет** і його формування, міжбюджетні стосунки. По-друге, це **податкова база**, яка постійно звужується, і сьогодні частка місцевих податків і зборів у загальнодержавному доходить до критично низького рівня; це означає,

Будь-яке середовище, що має свій корпоративний інтерес, завжди буде консервативним й опиратиметься змінам у статусі-кво

що за такої податкової бази місцеве самоврядування і надалі перебуватиме на утриманні у державного бюджету. По-третє, це проблема **комунальної власності**, яка має дві сторони — здатність громади управляти цієї власністю, а з другого — захищеність цієї власності від сваволі керівників громади.

В основі розв'язання багатьох цих проблем лежить забезпечення відповідної територіальної бази самоврядування. Вона тісно пов'язана з кадровою достатністю, фінансовою і бюджетною.

Прагнення зробити громаду самодостатньою, потрібною людям, насамперед упирається у проблему обсягу повноважень і здатності їх реалізувати. Сьогодні в Україні велика кількість сільських громад, що мають менш як 1000 мешканців. Громадяни практично не відчувають допомоги від органів самоврядування такої громади: усі проблеми вони змушені розв'язувати в районному центрі. Потрібно наблизити надання владних послуг до людей, передати їх до громади. Однак невелика громада не зможе здійснити необхідний обсяг повноважень, забезпечити їх необхідними ресурсами та кадрами. Пошуки розв'язання цієї проблеми приводять до ідеї укрупнення територіального масштабу громади, надання їй статусу адміністративно-територіальної одиниці — територіальної основи здійснення місцевого самоврядування.

Адміністративно-територіальна реформа

Як позначиться територіально-адміністративна реформа на стані розвитку самоврядування в місті?

І сьогодні за чинним законодавством ми маємо низку міст із районним поділом, де районні ради відсутні. Це — Львів, Одеса, Маріуполь... Така структура управління містом цілком вписується в теперішні рамки законодавчого регулювання місцевого самоврядування. Річ у тім, що одним із рудиментів радянської системи залишилися випадки такої собі "матрьошки" рад, коли на одній території є кілька громад: більша й менша, яка входить до складу більшої. Це райони в місті, де, до речі, існування районної в місті громади зовсім не випливає безпосередньо з Конституції (й це підтвердив свого часу Конституційний Суд України). Це —поселення, що входять до складу великого міста (у деяких випадках — на трьох-чотирьох рівнях). Ніби міська громада й покриває цю територію, однак, окрім того, у цих селах, селищах чи навіть малих містах є і свої громади. Тоді постає запитання: котра з громад "старша"? Чи та, що вища, чи та, що ближча до людей? Коли та, що ближча до людей, то в якому сенсі вона входить до міста? А коли "старшою" є більша, то для чого "мала" громада?

Питання управління великим містом, поза сумнівом, має входити до компетенції міської ради. Як ділити місто: на райони, округи, дільниці чи квартали, який спосіб управління цими одиницями — ці питання мусять перебувати у компетенції міста. Єдина вимога —керованість містом має зберігатися в будь-якому разі. Тому питання статусу й обсягу повноважень районних у місті рад — це теж компетенція міської ради. Які повноваження їм буде надано, такі вони й здійснюватимуть.

Проте й сільським радам запропоновані зміни принесуть поліпшення. Часто можна почути заперечення: якщо в селі не буде сільської ради, чи не стане це село безперспективним у тому сенсі, який колись був за брежнєвських чи хрущовських часів? Проте слід згадати, що сьогодні сільські ради утворені лише в одному з кожних чотирьох сіл. При укрупненні сільських громад треба знайти розумну міру і пам'ятати, що сьогодні одна з основних функцій сільського голови — надавати дуже потрібні довідки людям, і таких довідок голова видає кілька сотень, а то й тисяч на рік. Не варто змушувати людину йти по таку довідку за десяток кілометрів — шукати голову великої сільради. У цьому плані дуже корисним є польський досвід. У Польщі ґміна складається з кількох сіл, але в кожному з них є сільський староста. Він не є звільненою посадовою особою, як сьогодні сільський голова, а діє приблизно на правах нашого комітету самоорганізації громадян. Цей досвід слід запозичити. Такий староста був би уповноважений надавати найпростіші владні послуги мешканцям свого населеного пункту, "збирати" їхні проблеми й ставити їх перед сільською радою. Таке одночасне поєднання розосередження сільської ради з її укрупненням видається необхідним.

Зауважимо також, що запровадження поняття "громада" як адміністративно-територіальної одиниці не приводить до збільшення ареалу, на який поширюється юрисдикція міської ради великого міста. Фактично це узаконює сьогоднішню ситуацію, коли (всупереч вимогам Конституції) територія міської ради часто значно більша від території власне міста. Верховна Рада України досить часто приймає парадоксальні рішення такого змісту: "Включити стільки-то гектарів території н-ської міської ради до складу території міста Н". Мабуть, настав час упорядкувати ці поняття й усунути підстави для таких дивних рішень.

При опрацюванні проекту нового закону про територіальний устрій проведено моделювання реформи в чотирьох областях: Вінницькій, Івано-Франківській, Луганській та Одеській. І вже відбулося публічне обговорення нової моделі в областях, як, утім, і напрацювань стосовно нормативного забезпечення реформування та його інституційного запровадження. Доопрацьований проект закону про територіальний устрій України, що має бути внесено до Верховної Ради України, було попередньо схвалено в Комітеті Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування. Звісно, якщо хочемо розпочати реформу швидко, то й готуватися слід достатньо інтенсивно.

Спрямована на децентралізацію влади реформа передбачає чітке розмежування повноважень між місцевою та державною владами. Досягнення такого розмежування й розширення реальних повноважень місцевого самоврядування вбачається на шляху його фінансового забезпечення. А це тягне за собою і своєрідну децентралізацію бюджету.

Фінансова автономія

Фінансова автономія місцевого самоврядування — це найгостріша проблема. Коли з погляду правової та організаційно-кадрової автономії вже видно, як її забезпечити, то з фінансового аспекту ми завжди стикатимемося з кількома взаємно суперечливими проблемами. Це, з одного боку, брак коштів, з другого — неможливість посилення податкового тиску, а з третього — необхідність забезпечення виконання повноважень місцевого самоврядування. Ідеологія, закладена в Бюджетному кодексі, була прогресивною для свого часу, оскільки запроваджувала певні правила гри під час бюджетного процесу, якими убезпечувала від сваволі з боку фінансових органів, встановлювала певні рамки, у межах яких ті повинні були діяти. Однак Бюджетний кодекс не зняв основної проблеми — залежності місцевих бюджетів від бюджетів вищого рівня. І коли сьогодні пропонується, щоб Міністерство фінансів прораховувало дотації аж до сільської ради, — це просто посилення не так порядку, як вертикальної підпорядкованості цих бюджетів. Зрештою, для десятка тисяч місцевих бюджетів це й нереально.

У нашій бюджетній системі є певні парадокси. Наприклад, місцеві державні адміністрації є органами **державної** виконавчої влади. Однак вони виконують **місцеві** бюджети, затверджені представницькими органами місцевого самоврядування. Це — парадокс. Самоврядування, що має діяти автономно від системи державної виконавчої влади, насправді бюджетно й фінансово підпорядковано їй. І це посилилося останнім часом, після того, як попередній уряд запровадив у практику казначейське обслуговування місцевих бюджетів. Це означає, що сільська рада має рахунок не в банку, а в державному казначействі, функція якого істотно відрізняється від функції банку. Державне казначейство має право перевіряти доцільність витрачання коштів, державний чиновник може відмовляти в оплаті рахунку на підставі того, що вважає цю оплату недоцільною. Отже, чиновник державного органу отримав право ревізувати рішення представницького органу місцевого самоврядування. Рада ухвалює рішення про використання коштів, а чиновник каже: "Ні!". Я вже не згадую про те, що сама процедура виділення коштів стала надзвичайно забюрократизованою та ускладненою, але уся ця ідеологія, згідно з якою держава жорстко контролює не тільки складання, а й виконання бюджетів, є просто ненормальною.

Реформування системи фінансового забезпечення місцевого самоврядування потрібне. Воно справді є складним, адже бракує коштів. Фінансова самостійність місцевого самоврядування дуже тісно пов'язана з наявністю власних джерел доходів, незалежних від державних. Державний дохід завжди перерозподілятиме держава. А на місцевому рівні потрібно, щоб на фінансування, принаймні власних повноважень, були власні доходи, якими можна самостійно розпоряджатися і які можна передбачити. Однак тенденція останніх років призвела до того, що ідея зниження податкового тиску передусім вдарила по переліку місцевих податків та зборів. Хоча вони далеко не є головними у формуванні податкового тиску, їхню кількість різко зменшено. Зменшилися "вилки", у межах яких місцеве самоврядування може регулювати ці податки. У консолідованому бюджеті частка місцевих податків і зборів у дохідній частині різко зменшилася за останні десять років. Це означає, що місцеве самоврядування щораз більше залежить від державних доходів.

Тут постає низка запитань. Чи податок на доходи фізичних осіб мусить бути загальнодержавним? Чи не можна його зробити місцевим: там, де людина працює, там його і сплачує? Цей податок і сьогодні реально майже на 100 відсотків іде цілком до місцевих бюджетів, за винятком окремих донорських регіонів. Але це робиться законом про державний бюджет, а не про місцеві бюджети. Тобто це — негарантована у довгостроковому плані норма, і вона будь-коли може змінитися. Досі в Україні немає податку на нерухомість. А це ж природний місцевий податок. Не дотримується природний порядок стягування податку на землю. Досі значна частка цього податку йде не в бюджет територіальної громади, а прямо в районний або й обласний і потім перерозподіляється.

Не можна оминути й питання про комунальну власність, що досі в нас до кінця законодавчо не врегульовано. Не тільки немає опрацьованих на законодавчому рівні методів управління комунальною власністю — тією, що перебуває в руках громади, а серед цієї власності дуже багато є монопольних структур. Скажімо, той самий міський водоканал. У цій галузі не існує конкурентного ринку, адже паралельного водогону ніхто не проведе. Тому людина не має вибору: підключатися до системи водопостачання чи ні.

Друга цікава проблема — право територіальної громади (чи його відсутність) на відчуження свого майна. Саме навколо проблем відчуження є багато конфліктів. У Сумах міське комунальне підприємство водопостачання дешево продали приватній фірмі. Так, на рік продажу дохід від цього був доходом до місцевого бюджету. Однак, хто тепер регулюватиме тарифи? Хто забезпечуватиме життєздатність міста? Невже лише приватна фірма без жодного контролю з боку територіальної громади? В іншому великому місті була спроба віддати водогін в оренду на 49 років. Правомірні такі речі чи ні? Сьогодні можемо лише боротися з ними як із недоцільними. Однак законом їх поки що практично не заборонено.

Ще одна проблема з комунальною власністю — статус спільної комунальної власності територіальних громад, що перебуває в управлінні району або області. В якому сенсі це спільна власність? Яку частку має в ній конкретна територіальна громада? Це не абстрактне запитання. Скажімо, як має утримуватися обласна чи районна лікарня? За рахунок районного бюджету апріорі чи за рахунок районного бюджету, що формується з відрахувань від територіальних громад? А якщо в районі є окреме місто, яке збудувало свою лікарню і більше не хоче утримувати районну? З нього все одно зніматимуть гроші на утримання районної чи воно може відмовитися від цього? І таких ситуацій — тисячі. Тому питання впорядкування відносин, пов'язаних з комунальною власністю, — це теж одне з найсерйозніших питань забезпечення бази для діяльності місцевого самоврядування, не як самоціль, а як способу забезпечення інтересів громадян, які проживають на цій території.

Тягар великого міста

Проблема тягаря великого міста, яке одночасно виконує обов'язки адміністративного центру території — це не лише проблема великих міст — обласних центрів, це проблема багатьох міст, які є районними центрами. У разі, коли такий центр — місто обласного значення (у новій термінології — місто-район), виникає значна плутанина у співвідношенні власності, бюджетів, взаємної оплати послуг між різними одиницями; прикладом можуть бути стосунки, скажімо, Київ —Київська область, Вінниця — Вінницький район. Водночас при цьому знижується можливість інших потенційних центрів розвитку. У зв'язку з цим деякі міста Київської області, які могли би претендувати на рівень обласного центру, залишаються штучно стриманими у своєму розвитку. І те саме стосується інших міст. Якщо запроваджуємо поняття міста-району, то місто-район не може бути центром іншого району. Так само місто-регіон не може бути центром регіону-області. Воно має бути виведено із складу області у всіх відношеннях.

Для чого потрібний район чи область? У Конституції зазначено, що на рівні району й області реалізуються спільні інтереси громад. Але поставимо запитання: чи ці спільні інтереси можна реалізувати лише в таких межах? А якщо кілька громад в іншому територіальному обсязі домовляться реалізовувати спільні інтереси? Це буде суперечити закону чи допускається? У зв'язку з цим згадаймо, як формується районний бюджет. Чи з відрахувань з місцевих бюджетів для здійснення спільних інтересів? Навпаки, сьогодні районний бюджет ділиться з місцевим своїми залишками для того, щоб підтримати його животіння. Де повинен бути акцент: громада чи район? Тому ще раз підкреслимо: якщо запровадити самоврядування на рівні району без рішучого і чіткого розмежування його повноважень від повноважень громади, існуючий акцент на районі збережеться, і місцеве самоврядування громади залишиться у жебрацькому становищі порівняно з районом.

З іншої точки зору, такі адміністративно-територіальні одиниці, як район, область, існують для того, щоб деконцентрувати виконавчу владу держави, аби розосередити повноваження виконавчої влади із столиці Києва на місця. Тому потрібно чітко говорити про умови співіснування адміністрацій і самоврядування. А основа такого співіснування — це насамперед розмежування повноважень на основі **принципу доповнюваності**, а не панування одного над другим. Лише у тому разі, коли адміністрації не мають жодного відношення до самоврядних повноважень, а самоврядування не має відношення до повноважень, які здійснює адміністрація, лише тоді може бути порядок у реалізації влади і, знову-таки підкреслимо, тільки тоді подолаємо психологію "хазяїна території".

У правових межах

Яким би автономним не було місцеве самоврядування, воно має діяти у межах правової системи держави. Повноваження контролю законності діяльності місцевого самоврядування повинні належати місцевій адміністрації. Це краще, ніж зберігати загальний нагляд у прокуратури. Водночас надання адміністраціям контрольних повноважень може супроводжуватися переданням виконавчих повноважень до тих чи тих органів місцевого самоврядування.

Низка розглянутих кроків у реформуванні місцевого самоврядування потребує певних змін до Конституції України. У зв'язку з цим постає запитання: чи треба спішити із прийняттям законопроекту про внесення змін до Конституції, попередньо схваленого у грудні минулого року (законопроект 3207-1)? Попри існуюче бажання якнайшвидше його запровадити, підкреслимо: не можна Конституцію змінювати так часто, як ми сьогодні змінюємо податкове законодавство. З кон'юнктурних міркувань хтось може спробувати скаламутити водичку для підприємців, щоб вони більше заплатили до бюджету, хоча це нечесна політика. А якщо ми скаламутимо конституційні основи здійснення влади в державі, то це вже означатиме хаос. Не можна погодитися з тезою, мовляв, давайте сьогодні приймемо цей варіант, а наступного скликання знову будемо ті самі положення вдосконалювати. Це нагадує хірурга, який ріже пацієнта потроху — сьогодні кусочок і завтра кусочок, бо жаліє його. Різати можна тільки один раз, але точно! Саме так, як потрібно, не експериментуючи. Поспішність у впровадженні конституційних змін вже сьогодні призвела до того, що на рівні місцевого самоврядування ми маємо різні терміни повноважень у місцевих рад і міських, селищних, сільських голів. У рад — п'ять років, у голів — чотири. Тому законопроект потрібно серйозно доопрацювати і повторно скерувати до Конституційного Суду України.

Однак реформа місцевого самоврядування потребує також внесення змін до великої кількості законів та підзаконних актів. Кількість законів, що повинні зазнати змін, пов'язана з тим, у скількох законах виписано ті чи ті повноваження органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій. А вони згадуються не лише в базових законах про місцеве самоврядування та місцеві державні адміністрації, а й у безлічі інших, навіть таких, як закон про медичне обслуговування й санітарний догляд, чи, скажімо, про пожежну безпеку. Йдеться про те, щоб інвентаризувати законодавчу базу й зібрати всі положення, які регламентують повноваження місцевого самоврядування та державних адміністрацій в один нормативний акт. Це не так кодифікація, як систематизація законодавства в цій галузі. Оскільки дуже часто сільська рада чи сільський голова навіть не знають, що є такий закон, яким їм доручено щось робити. Ніхто цього не фінансує, лише приходять і штрафують у разі невиконання. Підзаконних актів у цій сфері теж дуже багато, але те, що доведеться їх упорядковувати, — навіть корисно. Скажімо, сьогодні питання адміністративно-територіального устрою навіть Верховна Рада України вирішує на підставі положення, затвердженого Президією Верховної Ради УРСР на початку 80-х років. Інших нормативних актів немає.

Переглянути всілякі старі відомчі інструкції, абсолютна більшість яких досі не зареєстрована в Міністерстві юстиції, — корисно і потрібно. Адже, відповідно до Конституції, підзаконний нормативний акт чинний тоді, коли він загальновідомий, опублікований і зареєстрований в Міністерстві юстиції, що означає, що він пройшов перевірку на відсутність порушення прав громадян і на відповідність системі законодавства держави.

Існує проблема, пов'язана з термінами запровадження реформи. У березні 2006 року, відповідно до Конституції, мають відбутися чергові місцеві вибори. Постає запитання: чи спочатку провести вибори на ґрунті старого територіального устрою, а тоді вже при нових виборних органах проводити реформування, чи, можливо, почати реформування сьогодні (очевидно, що закінчити його до березня не вдасться). Відстрочення на півроку місцевих виборів для того, аби провести їх на новій територіальній, бюджетній та податковій основі, було б ефективніше, оскільки реформувати новообрані органи завжди важче, ніж старі, що свої повноваження закінчують. Водночас це забезпечило б політичну пріоритетність місцевих виборів. Вони більше не будуть у тіні іншого політичного процесу, і тому суспільство зможе їх нормально проконтролювати. Це також збагачує у кадровому відношенні місцеві вибори і органи місцевого самоврядування.

Якщо закон не буде прийнято до виборів, то вибори пройдуть у встановлений сьогодні термін. Тоді доведеться запроваджувати реформу вже після виборів. Проте розпускати новообрані органи, які ще не встигли попрацювати, — це гірший шлях.

Юрій КЛЮЧКОВСЬКИЙ,
заступник голови
Комітету Верховної Ради України
з питань державного будівництва
та місцевого самоврядування.

■ МАРАФОН

Журналісти на варті пам'яті

Сьомий Міжнародний автопробіг журналістів «Дорога до Криму: проблеми та перспективи» цього року було присвячено річниці Перемоги над фашизмом.

Виконати програму, насичену зустрічами і прес-конференціями, вдалося завдяки активній участі в підготовчих заходах авторитетних громадських об'єднань. Співорганізаторами акції виступили Всеукраїнський автомобільний клуб журналістів і Всеукраїнський благодійний фонд «Журналістська ініціатива». Не вперше допомагають у підготовці автомарафону Український фонд миру, Департамент ДАІ МВС України, медична служба Повітряних сил Збройних сил України та інші.

Марафон урочисто стартував від стін Верховної Ради. Представники майже 200 вітчизняних і іноземних друкованих видань і електронних ЗМІ з Польщі, Литви, Росії, Білорусі долучилися до висвітлення масштабної акції. Її учасників (а це 40 екіпажів) проводжали в дорогу відомі політики, бізнесмени, громадські діячі. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, зокрема, зазначив: «Нинішній пробіг з нагоди 60-річчя Перемоги — це добра справа, яка сприятиме відтворенню історичної пам'яті».

Щирі напутні слова пролунали і з вуст представників генерального спонсора та страховика автопробігу — голови правління ЗАТ «ПРОСТО-страхування» Павла Фурсевича, й ексклюзивного партнера із заправки пальним, голови правління НАК «Нафтогаз України» Олексія Івченка. А народний депутат України, перший заступник голови Бюджетного комітету Верховної Ради Людмила Супрун, котра очолює Український фонд миру, висловила думку, що маршрути таких акцій мають пролягати не лише до Криму, а й через Європу.

Перша зупинка автопробігу — площа Слави. Кошик квітів від учасників автопробігу журналісти поклали до Вічного вогню. Після хвилини мовчання — фото на згадку. І знову в дорогу.

Президент ВАТ «Пиво-безалкогольний комбінат «Славутич» Петро Перетятько провів екскурсію на підприємстві, де застосовуються передові технології. Після столиці першим приймав учасників автопробігу старовинний і завжди молодий Переяслав-Хмельницький.

А в цей час інша колона автомобілів пройшла за маршрутом Київ—Миргород—Полтава—Черкаси. У Миргороді — візит на Миргородський завод мінеральних вод, де дізналися: щороку завод сплачує понад 10 млн. гривень податків і як лідер галузі не шкодує коштів на оновлення технологій та оперативно відгукується на запити споживачів. Підприємство вже втричі перевищило свою проектну потужність, насамперед завдяки інтенсифікації праці, впровадженню нової техніки та ефективному менеджменту.

З Миргорода автокараван вирушив далі на схід — до села Опішня Зіньківського району, яке здавна славилося майстрами кераміки. Надвечір поблизу оспіваної Гоголем Диканьки журналісти заїхали до «Солохи» — так називаються Головні споруди з підготовки й переробки природного газу газопромислового управління «Полтавагазвидобування».

На дожимній компресорній станції Солохівського промислу спеціалісти розповіли, що цей об'єкт дає змогу «продовжити життя» старих газоконденсатних родовищ, на яких знизився тиск (раніше такі родовища закривали чи консервували).

Наступного ранку журналісти зустрілися з колективом управління магістральних газопроводів «Черкаситрансгаз», фахівці якого обслуговують основні експортні газопроводи Уренгой—Помари—Ужгород, «Союз», «Прогрес» та інші.

У знаменитій Каховці Херсонської області колишній військовий льотчик-афганець, народний депутат України Анатолій Львович запросив до участі в польоті групу журналістів. Була можливість з повітря побачити херсонські поля і продовжити обговорення трьох найважливіших проблем цього регіону: брак належного зрошування і природного газу в сільських районах, а також дефіцит питної води. Саме ці проблеми прагне розв'язувати Анатолій Іванович як народний депутат.

Автопробіг узяв курс на Крим. Учасники акції в повному складі здолали підйом на Ай-Петрі. Наступним пунктом призначення журналістів став розташований у Судаку Центр санаторного лікування льотного складу Повітряних сил Збройних сил України, де військових льотчиків готують до виживання в найскладніших умовах: у відкритому океані, в горах, у безводних пустелях.

Цього ж дня частина журналістів побувала на вертолітній екскурсії на плато Ай-Петрі, де ДАТ «Чорноморнафтогаз», що входить у структуру НАК «Нафтогаз України», у рамках газифікації південного узбережжя Криму будує газопровід від Ялти до Фороса. Торік гроші на будівництво цього об'єкта було закладено в бюджеті, однак будівельники встигли здійснити лише половину запланованого. На початку нинішнього року будівництво довелося «заморозити», тому що з бюджету-2005 рядок про фінансування газопроводу чомусь «випав». Для закінчення будівництва об'єкта потрібно щонайменше 50 млн. грн.

У Судаку під час прес-конференції за участю керівництва ДАІ йшла предметна розмова з приводу безпеки дорожнього руху як на дорогах України, так і на шляхах південного напрямку. До речі, всі вітчизняні та іноземні автотуристи, якщо їх скривдять на дорозі, можуть поскаржитися за тел.: (0652) 25-45-97 або (044) 272-46-59.

Усі учасники автопробігу, подолавши понад 700 км, благополучно повернулися додому.

Олена МЕХ.

Азотна альтернатива отруйній технології

Олександр ШЕВЧЕНКО.

Григорій ДАШУТІН.

Давні єгиптяни не випадково «страхові» запаси насіння воліли зберігати у щільно закритому глиняному посуді. Адже кисневий голод, чи, як кажуть медики, гіпоксія, не лише згубно діє на всіляких шкідників, а й уповільнює біохімічні процеси в зерні. Насіння «засинає», зберігаючи протягом тривалого часу свої споживчі якості. Цю особливість покладено в основу новітніх технологій зберігання хлібних запасів у герметичних сховищах, які широко практикуються на Заході. До них останнім часом уважно придивляється Україна, шукаючи альтернативу фумігаційній отруті — традиційному на пострадянському просторі засобу боротьби зі шкідниками.

Фермери Канади, США, Австралії, країн Західної Європи ще у вісімдесяті роки почали відмовлятися від фумігації. Газові атаки із застосуванням бромистого метилу чи фосфідів, звичайно ж, миттєво, за лічені години, вирішували проблему знезараження як порожніх приміщень, так і завантажених великою масою зерна. Швидко, ефективно і недорого вони знищували все живе у сховищі, включаючи личинки комах. Але після необхідної експедиції вся отрута з вентиляційних систем потрапляла в атмосферу і там так само нещадно руйнувала озон.

Власне, ця обставина спонукала свого часу фахівців, громадськість та численні природоохоронні організації світу бити на сполох. Опинившись перед реальною небезпекою розростання озонових дірок, 170 країн світу впродовж останніх десяти років відмовилися від застосування найпоширенішого препарату для обробки зерна — бромистого метилу.

У 2003 році до них приєдналася й Україна — Верховна Рада ратифікувала Монреальський протокол 1987 року, що забороняє виробництво і використання озоноруйнуючих речовин. З січня цього року цей міжнародний документ набув чинності на території нашої держави. Отже, подальше застосування традиційного фуміганта загрожує Україні серйозними міжнародними санкціями.

Чим же замінити бромистий метил? Питання стоїть руба. Фуміганти нового покоління, як-от фосфіни, вочевидь, не можуть стати альтернативою, бо також перебувають під підозрою екологів. До того ж ці препарати в десятки разів дорожчі й фактично недоступні більшості підприємств зернової галузі, що ледве животіють. Тому в Україні фосфінами обробляють лише експортні партії зерна.

Керівники більшості елеваторів і хлібоприймальних пунктів не приховують, що за таких обставин ситуація стає вкрай драматичною і найближчим часом може вийти з-під контролю. Не будемо забувати, що останніми роками селяни майже не користуються хімічними засобами захисту хлібних масивів від шкідників. З полів паразити спокійно переїжджають у зерновій масі до сховищ і практично безперешкодно роблять свою чорну справу. Не є секретом і те, що вже минулого літа через фінансові труднощі на багатьох хлібопідприємствах санітарну обробку складів обмежили механічним очищенням приміщень та інженерних комунікацій. Вихід зі скрути сьогодні нагально шукають як науковці, управлінці, так і менеджери зернового ринку, котрим доводиться працювати в умовах конкуренції, яка диктує жорсткі вимоги до якості продукції.

Наприклад, завідувач сектору мембранних технологій УкрНТІ «Промтехнологія», кандидат технічних наук В. Кириченко переконаний, що найперспективнішими з усіх точок зору для українського зернового господарства є технології зберігання хліба у так званій контрольованій атмосфері. Це не що інше, як створення оптимального середовища для тривалого зберігання і збереження якості продуктів, які у звичайних умовах псуються, в тому числі шкідниками. Цю точку зору поділяють і представники аграрної науки, і практики.

Скажімо, насіння злакових чудово почувається, не втрачаючи своєї первинної якості, у постійному низькотемпературному режимі. За п'яти градусів тепла фактично завмирає паразитуюча мікрофлора, припиняється ріст грибків. Охолодження зернових широко практикують німці, канадці. В Австралії і США надають перевагу консервуванню хлібних запасів азотом — його нагнітають у герметичні ємкості, завантажені збіжжям. Азот, маючи більшу питому вагу від кисню, повністю витісняє його із зернової маси. А коли вміст цього інертного газу в силосі сягає 97—99 відсотків, то кількадобова експозиція забезпечує майже повне знищення шкідників, наявних у зерні.

Є й ще один незаперечний плюс. Відсутність у міжзерновому просторі достатньої кількості кисню уповільнює інтенсивність дихання зерна, а відповідно — виділення тепла та вологи. Тому зерно залишається сухим і чистим, не втрачає своїх первинних кондицій. Цей спосіб консервації є цілком придатним для всіх зернових і зернообробних культур. До речі, для насіння соняшнику він незамінний. Адже інертний газ, окрім усього іншого, не провокує горіння олійного насіння і дозволяє завантажувати у силоси вдвічі більші обсяги насіння.

Показово й те, що в багатьох економічно розвинених країнах екологічно безпечні технології дали змогу за короткий час мінімізувати втрати зерна в процесі зберігання з технологічно виправданих семи відсотків до двох—трьох відсотків, тоді як у світі, за даними ООН, щороку знищується шкідниками в засіках десята частина вирощеного врожаю.

Готуючи цю статтю, ми, звичайно, поцікавилися розмірами того шматка хліба, який український селянин змушений класти на жертовник нашої технологічної відсталості і недбалості. З'ясувалося, що така інформація таємниця. Принаймні в офіційній статистиці цих відомостей марно шукати. Що ж до неофіційної, то експерти й оператори вітчизняного зернового ринку сміливо називають цифру — від 15 до 20 відсотків. От і рахуймо: минулорічний валовий збір зернових, якщо вірити оприлюдненій інформації МінАП, становив майже 42 млн. тонн. П'ята частина — це 8 млн. тонн. Отже, грошовий еквівалент втрат — щонайменше півмільярда гривень. Це за найнижчими цінами зернового ринку. Для довершення картини варто нагадати, що статистичні річні потреби держави у продовольчому зерні, з якого випікають хліб, булки, печиво, виготовляють макарони і таке інше, становлять 7,5 мільйона тонн... А тепер скажіть, чи не Бермуди наші елеватори?! І на кого так тяжко працює український хлібороб?!

Одначе повернемося до азоту. Слід відзначити, що як природний фумігант його випробовували ще в Радянському Союзі. Результати були чудові. Проте все нівелювала висока вартість виробництва цього інертного газу, який донедавна одержували із застосуванням кріотехнологій.

Сьогодні ситуація кардинально змінилася. Серйозний ривок уперед, здійснений у хімії полімерних сполук, відкрив геть нові можливості для порівняно дешевого виробництва азоту із звичайного повітря за допомогою порожнистих волоконних полімерних мембран. Вони, наче сито, просіюють стиснене повітря, розділяючи його на фракції. Кисень, діоксид вуглецю і волога, завдяки своїм дифузійним властивостям, швидше проникають через вільний молекулярний об'єм мембран, залишаючи позаду «вайлуватий» азот. А останній генерується з чистотою, 95—97-відсотковою, оптимальною для застосування як природного фуміганта.

Донедавна в реальність цього важко було навіть повірити. А сьогодні ми маємо вже не дослідні, а промислові зразки азотогенеруючих машин. Високотехнологічні мобільні азотно-мембранні гвинтові компресорні станції створили конструктори та інженери Сумського концерну «Укрросметал», який ось уже 10 років успішно працює на ринку України, конкуруючи з найавторитетнішими світовими виробниками компресорів.

Попри всі труднощі та бюрократичні перепони, сумські машинобудівники зуміли заручитися підтримкою своєї ідеї на урядовому рівні. Проект було включено до програми виробництва технологічних комплексів машин та обладнання для АПК на 1998—2005 роки і бюджетної програми «Державної підтримки вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу». До його реалізації пізніше долучилися фахівці Українського державного проектного інституту «Промзернопроект», Інституту захисту рослин Академії наук України, УкрНТІ «Промтехнологія».

Сьогодні справа, можна сказати, на фініші. Наприкінці минулого року на базі Сумського комбінату хлібопродуктів розпочалися експериментальні виробничі випробування новітньої технології зберігання зерна у контрольованій атмосфері. Програма випробувань досить насичена. Остаточні результати будуть пізніше, коли до програми випробування буде включено і так зване «проросле» зерно нового врожаю. У дощові жнива в Україні пророслого зерна буває до половини валу. І це проблема з проблем. Бо у звичайних умовах його зберігання неможливе. Вчені мають великі сподівання на азотну «консервацію». А щодо проміжних, то лабораторні аналізи усіх проб зерна, обробленого азотом, засвідчили, що воно є абсолютно здоровим і вільним від шкідників. Температура збіжжя у дослідних силосах під дією азоту одразу падала на два-три градуси. Це дає підстави авторському колективу вірити в успіх. У разі застосування цієї технології також істотно знизяться енерговитрати. Азот, за підрахунками експертів, дає змогу заощадити за рік на тонні зерна майже 300 кіловат-годин електроенергії. В масштабах України це колосальна економія.

Ось тільки сподіватися на те, що завтра ці технології запрацюють всюди, не доводиться. Фізично і морально зношений технічний стан вітчизняних елеваторів, зерносховищ, зернопереробних підприємств, збудованих у 50—60-х роках, потребує чималих витрат на здійснення комплексу робіт з герметизації силосів і приміщень. Без цього контрольованої атмосфери не забезпечиш.

Особливо важливою темою в останні перед перервою дні роботи Верховної Ради України, Президента України, уряду було питання вступу України до СОТ. Якщо ми хочемо мати цивілізований вихід до ринків зерна планети, ми повинні перейти до нової технології зберігання зерна. І великі питання: чи будуть витребувані мільйони тонн зерна різних культур, чи матиме воно цінність? Як відомо, цінність залежить від того, як зерно буде оброблено перед відправкою за кордон. Тим більше що спрацьовує правило: чим вища технологія продукції, тим нижча собівартість та вища якість.

У цій технології мають бути зацікавлені передусім Держкомрезерв, ДАК «Хліб України».

Фахівці переконані, що і цю проблему можна успішно розв'язати за допомогою новітніх високотехнологічних співполімерних акрилових чи поліуретан-мінеральних покриттів, які добре наноситься на залізобетонні чи металеві поверхні зерносховищ і закривають усі стики конструкцій та мікротріщини. Такі покриття, на переконання фахівців, є надійними, довговічними герметиками. Зупинка за інвестиціями. Тож питання, чи споживатиме Україна чистий хліб, залишається відкритим.

Олександр ШЕВЧЕНКО, народний депутат України, кандидат сільськогосподарських наук; Григорій ДАШУТІН, народний депутат України, почесний президент концерну «Укрросметал».

Політична відповідальність влади

■ НОТАТКИ З ПРИВОДУ

Серед безлічі підходів до розв'язання проблеми формування ефективно діючої і політично відповідальної влади треба, як нас справедливо вчили у часи історичного матеріалізму, знайти ту головну ланку, схопившись за яку можна витягти весь ланцюг.

Олександр КАРПОВ.

У пошуках відповіді на це злободенне питання не обов'язково бути українським Ломоносовим, досить звернутися до досвіду європейських парламентських демократій, де і їхні правителі, і громадяни, усупереч сформованому у нас повсякденному сприйнятті, розуміють, що влада — це не тільки люди, що її уособлюють, а й насамперед організаційно-структурні й політико-правові її складові, що включають і державні інституції, і політичні партії, і громадські організації, а також правові норми та політичні стандарти (так звані правила гри), у рамках яких названі суб'єкти діють і взаємодіють.

В Україні під час помаранчевої революції і ще раніш у ході президентської гонки нинішні лідери країни, говорячи про підвищення ефективності й політичної відповідальності влади, наголошували на моральному аспекті. Однак загальна теза «влада не буде красти», за всієї своєї електоральної привабливості, не є достатньою для побудови ефективної системи влади.

Треба усвідомлювати, що за всієї значимості питання чесності чиновників, проблема ефективності влади і результативності державного управління ним аж ніяк не вичерпується. Мало того, стійкість і дійовість навіть споконвічно найвідкритішої державної системи за своєю суттю не може гарантуватися тільки доброю волею і персональними достоїнствами «слуг народу». Історія однозначно свідчить, що такі моделі майже завжди перероджувалися у свою протилежність. І події, пов'язані з призначенням губернаторів, розподілом міністерських портфелів, вибудовуванням стосунків між різними інституціями нової влади, свідчать, що моральність як особистісна якість розуміється і демонструється кожним найчастіше в міру виховання, а іноді й власної розбещеності, що не сприяє соціальній результативності державного управління.

За збереження колишньої політичної системи, сформованих у її рамках норм, стандартів і правил поводження, хоч би як декларували ті, що прийшли на зміну «колишнім», свою прихильність до «чесності» і «моральності», вони швидше, ніж можна було припустити, почали робити «дещо теж» і «подекуди також», як їхні попередники. А якщо мати на увазі нанесені їм раніше образи і «рани, що кровоточать», то було б дивним, за наших реалій і нашого менталітету, не розрахуватися з кривдниками.

Не з чуток знаючи і логіку суспільних процесів, і звичаї української політичної кухні, Іван Степанович Плющ, політик з великої букви і з великим стажем, людина не тільки мудра, а й далекоглядна, не випадково ще рік тому в одному зі своїх інтерв'ю попереджав: якщо політичну систему в Україні не буде змінено, то наступний Президент України буде гірший за двох попередніх, навіть якщо ним стане Ющенко.

Тому, виходячи зі світового досвіду, в Україні в силу названих обставин перехід до прозорого й ефективно діючого механізму, який було сформовано на Заході методом проб і помилок, що реалізує логіку політичної відповідальності «від джерел — до джерел», — не тільки веління часу, а й істотна необхідність.

Будується він за чітким «технологічним ланцюжком»: вибори — програмно-ідеологічна більшість (однопартійна чи коаліційна) — формування Кабінету Міністрів — затвердження програми виконавчої влади — реалізація програми —вибори (підтвердження мандата довіри або прихід до влади опозиції).

Названий технологічний ланцюжок, що реалізує принципи всіх трьох основних законів діалектики, є альфою й омегою будь-якої демократичної, політично відповідальної й ефективно діючої влади.

Для України, з урахуванням повноформатного переходу до парламентсько-президентської форми правління в 2006 році (мається на увазі закон № 4180 про внесення змін до Конституції), основним простором, що реалізує названі принципи і підходи, стає **парламент**, а головним механізмом — **формування більшості**, створення на його основі **коаліційного уряду**, викристалізування й організаційне оформлення **системної опозиції**, здатної пропонувати реальні альтернативи і здійснювати реальний контроль над чинною владою.

Через обставини, що склалися, основна проблема такого структурування українського **парламенту** полягає в тому, що замість **класичного варіанта**, який передбачає суто добровільне об'єднання парламентських агентів на основі близькості програмно-ідеологічних принципів і спільності завдань, ми до недавнього часу **мали некласичний**, умовно кажучи, **«політекономічний» варіант**.

Більшість епохи Леоніда Кучми будувалася на давньому, але усе ще досить діючому, принципі «батога і пряника». На практиці така технологія реалізовувалася через адміністративний примус для одних («батіг») і близькість до «тіла» для одержання надприбутків — для інших («пряник»). Споконвічно конфліктна природа бізнес-інтересів, на основі яких у рамках згаданої схеми будувалися парламентські коаліції більшості, і прагнення попереднього Президента не допустити значного посилення будь-якої із груп впливу, здатної поставити під загрозу його особисту владу, робили ці парламентські конгломерати хиткими, а законодавчу більшість, де-факто, ситуативною.

Не менш фатальну роль у вітчизняному коаліційному будівництві, необхідність якого, принаймні привселюдно, ніхто не ставив під сумнів, **зіграв дефіцит реальної програмності і процедурно-нормативного закріплення**.

Наприклад, під час затвердження в 2000 році Віктора Ющенка на посаду прем'єра, його програмні позиції дозволили доповнити адміністративну складову коаліції у ВРУ, яку було сформовану за санкцією тодішнього Президента з центристів і правих фракцій. Однак зафіксовану в процесі голосування **більшість було оформлено на процедурному рівні тільки в с е р е д и н і**. Внаслідок, для руйнування коаліції, що було викликано зміною політичної кон'юнктури, не було жодних, навіть формально-символічних, перешкод.

У свою чергу, першою вітчизняною спробою **непрограмного процедурного** закріплення **стосунків між більшістю й урядом** можна вважати функціонування парламентсько-урядової коаліції (абревіатура якої в автентичному українському варіанті — «ПУК» стала у свій час ім'ям загальним). Було прописано процедуру (хоча на практиці її дотримувалися аж ніяк не завжди) формування урядової коаліції, стосунків усередині більшості, схема взаємодії з урядом. Однак **законодавчо-нормативного закріплення ця процедура не мала**, що багато в чому обумовило її непрацездатність.

З другого боку, не менш **некласичною** за сучасними мірками мала вигляд й **опозиція**. Авторитарному режиму, що вбирався в псевдодемократичний одяг для збереження обличчя, потрібна була опозиція: а) антагоністична за програмними підходами; б) нездатна бути реальною альтернативою в силу її історичної безперспективності і приреченості. Саме таку опозицію колишня влада і плекала, і звеличувала як «єдино реальну».

Перші паростки системно-доктринальної опозиції в особі «Нашої України», що не одержали логічного організаційного і нормативно-процедурного закріплення при колишньому режимі, після приходу до влади останніх і переходу на їх місце колишніх, якщо і не засохли, то багато хто сьогодні справедливо оцінює формулою: пацієнт скоріше живий, чим мертвий.

Результати голосування за кандидатуру Юлії Тимошенко, за програму уряду, за бюджет ще раз продемонстрували, що в рамках нинішньої моделі парламенту, для якої характерне структурування скоріше не на програмно-ідейному, а на бізнес-політичному рівні, доктринальна опозиція бути не може, тому що бізнес за природою своєю не може бути в опозиції до влади.

Така ситуація ховає в собі потенційну небезпеку для суспільства. Адже сильна меншість необхідна насамперед як запобіжник від спроб приватизації влади, а також як умова конкурентності й прозорості політичного ринку. Роль опозиції полягає не в тому, щоб «ставити палиці в колеса» уряду, набираючи тим самим собі додаткові очки, як це найчастіше в нас розуміють, а в тому, щоб через публічні механізми буквально змушувати уряд вести відкриту і прозору для суспільства політику. Іншими словами, здійснювати і гарантувати функцію демократичної деліберації, тобто постійного обговорення, критики і пошуку альтернатив політичних рішень.

Будується він за чітким «технологічним ланцюжком»: вибори — програмно-ідеологічна більшість (однопартійна чи коаліційна) — формування Кабінету Міністрів — затвердження програми виконавчої влади — реалізація програми — вибори (підтвердження мандата довіри або прихід до влади опозиції)

Чинний Президент продемонстрував, що розуміння конструктивності суспільної ролі системної опозиції і схеми її взаємодії з владою в нього є. У листопаді минулого року ще як кандидат він завізував *указ «Про забезпечення прав опозиції в Україні»*, що припускає, зокрема, право парламентської опозиції ініціювати скликання позачергового засідання Верховної Ради, резервування за нею головування в парламентських комітетах з питань бюджету, свободи слова й інформації, законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, права щомісяця формувати одноденний порядок роботи Верховної Ради. Віктор Ющенко, тоді ще кандидат у Президенти, заявив про необхідність створення механізмів захисту прав опозиції та гарантій її впливу на прийняття державних рішень.

Парадокс нашої сьогоднішньої ситуації полягає в тому, що, з одного боку, з такою постановкою питання ніхто взагалі і не сперечається, а з другого, нормування діяльності опозиції «зависло» на рівні правильних міркувань і далі поки що не йде. Хоча *проект закону «Про гарантії прав парламентської опозиції в Україні»*, згідно із згаданим указом, мав бути внесений на розгляд Верховної Ради ще до 1 січня 2005 року, що могло б стати важливим кроком до реалізації в Україні **базової формули сучасної демократії, яка панує в Європі, і зрозуміло не просто як право більшості, а як гарантія прав меншості.**

На відміну від них, у нас поки що немає цілковитого розуміння того, що забезпечити чинний цивільний контроль, а через нього політичну відповідальність влади, її ефективність і дійовість неможливо без переходу до політичної структури з чітко окресленою **більшістю й опозицією**, в якій ціна втрати довіри виборців вища, ніж тактичні і бізнес-дивіденди, які було отримано під час кулуарних торгів усередині парламенту.

Водночас для України зараз, через відсутність сталих демократичних традицій і відповідної їм політичної культури, надзвичайно важливо не тільки визначити, а й жорстко закріпити на формальному рівні правила і процедури дії і взаємодії названих суб'єктів і між собою, і з іншими державними і цивільними інституціями. У мудрих англійців є прислів'я, яке у доміністерські часи любив цитувати нинішній міністр юстиції Роман Зварич: «Демократія — це процедура».

У цьому контексті доречно буде ще раз наголосити, що принцип **«визначеності процедур за невизначеності результатів»** є однією з найважливіших і непорушних рис сучасних західноєвропейських демократій. У плюралістичних режимах переможець, зазвичай, заздалегідь невідомий. Під час авторитаризму й олігархічного режиму, навпаки, діє принцип **«невизначеності процедур при визначеності результатів»**, що дає змогу маніпулювати нормами для досягнення заздалегідь визначених підсумків.

Те, що відомий анекдот — «за кого ви будете голосувати на виборах Януковича» — не став реальністю, свідчить, що визначеність результатів ми одноразово перебороли. Але, з другого боку, ми ще не одержали визначеності процедур. І така подвійна невизначеність зовсім не захищає суспільство від можливості, з одного боку, режимної реставрації, а з другого, від укорінення у вітчизняному політичному процесі «броунівського руху», що зробить неможливим досягнення владою соціально значимих результатів.

Це пов'язано з тим, що процеси, які в «старих» демократіях регулюються сталими політичними традиціями і суспільними нормами (механізми формування коаліцій, питання взаємної відповідальності політичних агентів тощо), у нас поки що здійснюються на рівні особистісних переваг і «закритих» домовленостей, що у політичному плані нікого ні до чого не зобов'язує.

У цьому контексті важливо пам'ятати, що **механізми політичної відповідальності** реально запрацюють тільки у тому разі, якщо вони одержать тверде політично-нормативне і процедурно-правове закріплення на всіх основних рівнях.

Базовими для цього тепер уже виступають конституційні норми, закладені в законі № 4180 про внесення змін до Конституції. Вони, у свою чергу, задаючи нові загальнопараметральні характеристики формування і функціонування органів державної влади, вимагають свого логічного розвитку, по-перше, у законодавчо-процедурному регулюванні діяльності парламентської більшості й опозиції, і, по-друге, у чіткому законодавчому визначенні і закріпленні функцій і повноважень державних інституцій і органів місцевого самоврядування, а також процедури їхньої взаємодії. Ідеться насамперед про *закон про Президента*, у рамках якого, в тому числі, повинні бути задані параметри діяльності Секретаріату і Кабінету Президента, прийняття закону *про Кабінет Міністрів, закону про законодавчі акти, внесення до Конституції змін стосовно місцевого самоврядування* тощо. Це дуже важливий аспект, адже наявний конфлікт повноважень не тільки блокує діяльність державно-політичної системи, а й нівелює сам принцип політичної відповідальності.

По-третє, на політичному рівні треба запровадити в практику *підготовку коаліційних угод між політичними партіями, представники яких у Верховній Раді сформують парламентську більшість*. Такі коаліційні угоди, з досвіду інших країн, містять у собі програмно-ідеологічні моменти, організаційні принципи, кадрові питання, механізми реорганізації й ліквідації, погоджені з конституційними нормами. У цьому плані показовим є приклад Фінляндії, де одночасно з формуванням коаліції, партії вкладають так званий урядовий договір — досить докладний документ, що є для уряду програмою. Така практика дає можливість членам уряду заздалегідь знати, якою буде політика коаліції, і як вони можуть поступитися своєю позицією для її збереження. Для України у цьому плані позитивом став прецедент входження СПУ в коаліційний уряд з досить чітко позначеними політико-програмними умовами, що може стати першим кроком до програмного формату коаліціонування в Україні.

Те, що вже зараз у повному обсязі запустити механізми політичної відповідальності неможливо, цілком не означає, що ми можемо дозволити собі ігнорувати комплекс позначених питань, як це дехто пропонує, аж до 2006 року, коли нові конституційні параметри необхідно буде втілювати безпосередньо на практиці. Цілісне бачення і розуміння логіки, норм і процедур функціонування інституції політичної відповідальності, законодавче нормативно-процедурне закріплення статусу, прав та обов'язків **більшості** і меншості **(опозиції)** в нових умовах має бути сформовано уже сьогодні для того, щоб після березня 2006 року не довелося визначати правила на ходу. Уже нині необхідно мінімізувати можливість спроб переможців формувати правила гри під себе, а то ми ризикуємо спровокувати не тільки кризу довіри, а й чергову комплексну політичну кризу, наслідки якої для України важко передбачити.

Олександр КАРПОВ,
народний депутат України.

СЕЛО НАД ПРІРВОЮ

Хижацьке ставлення до Дніпра, цинічне загарбання і хазяйнування на його берегах і островах новітніх багатіїв уже загрожує масштабним екологічним лихом

(Початок на 1-й стор.).

Селяни доводять, що небезпечний обвал правого берега Дніпра розпочався ще 1999 року. Саме тоді "Укрводшлях" розпочав поблизу Сокирного поглиблення русла Дніпра для того, щоб багатопалубні круїзні теплоходи і яхти не "застрявали" у вузькому фарватері. Тоді, як стверджують очевидці-рибалки, пісок з глибини річки не транспортували до правого берега, щоб зміцнювати його, а "скидали" поруч русла. Так було економічно вигідніше, але екологічно неприпустимо. Після закінчення робіт русло Дніпра, "притиснуте" штучно намитим островом, поступово зміщувалося з центру водойми до правобережжя, і вода інтенсивно почала руйнувати високі кручі, наближаючись до сільських будинків.

— Нині глибина Дніпра біля берега — 12 метрів, — бідкалася сільський голова Жанна Калюжна. — Сокирне вже стоїть на краю прірви. Щодня тонни землі обвалюються в річку. Під воду пішли великі верби, які колись тримали берег, три приміщення риболовецької дільниці, знищено пляж санаторію "Перлина" — всього сорок гектарів суші...

Бити на сполох депутати сільської ради, рибалки Сокирного почали ще п'ять років тому. І лише минулої весни після звернень до Черкаської облдержадміністрації обласне управління з надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення визначило першочергові заходи ліквідації руйнування берегової лінії. Зокрема, було виконано топографічну зйомку акваторії Кременчуцької водойми і передано до "Річтранспроекту" заявку на виготовлення проекту берегоукріплення. Комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій ОДА 17 травня 2004 року визнала, що основною причиною інтенсивного руйнування є "днопоглиблювальні роботи, які спрямували потік води безпосередньо у берег, що виконувалися державним підприємством "Укрводшлях" у 1999 році, та перенесення фарватеру безпосередньо до берегової лінії на відрізку 122—123 кілометри".

Рятувати сьогодні, бо завтра — пізно

Яким же було здивування сокирнян, коли прибулі після їх "бунту на воді" чиновники "Укрводшляху" категорично заперечили свою причетність до зміни русла річки! Течія, переконували вони, сама змінила свій напрям...

На виїзному засіданні Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, котре відбулося на березі Дніпра у наметі "надзвичайників", річковики наполягали на своїй правоті. Перший заступник голови комітету, народний депутат України Іван Заєць зауважив, що винних у створенні небезпечної ситуації має назвати прокуратура. А нині потрібно невідкладно вживати термінових заходів, щоб уберегтися від масштабної екологічної катастрофи.

Селяни скаржилися на те, що дніпровські береги і острови захопили у свою власність "нові українці" і також "прикладають руку" до обвалу круч.

Член профільного парламентського комітету Юрій Соломатін наголосив на тому, що знищення берегової смуги — це не лише проблема Черкащини. А й Полтавської та Кіровоградської областей. Тому "рукотворну" біду треба ліквідувати комплексно і на державному рівні.

Що ж стосується Сокирного, то тут, запевнив перший заступник голови Черкаської ОДА Дмитро Лисун, вже цього місяця розпочнуться найнагальніші роботи з укріплення частини берега. Щоправда, в обласному бюджеті на кількамільйонний проект захисту берегової смуги коштів немає. Тому область звертатиметься до уряду, щоб зупинити екологічне лихо.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: народний депутат України Іван Заєць, перший заступник голови Черкаської облдержадміністрації Дмитро Лисун зустрічаються з жителями села Сокирне на місці руйнування берегової лінії.

Фото автора.

Вінок мелодій від Степана Гавриша

Поки лунає пісня — існує нація. А якщо взяти до уваги мелодійність, поетичність, різноманітність, щирість, то українська пісня — і ніхто після фестивалю "Печенізьке поле" в цьому навіть не засумнівався — дивуватиме і удосконалюватиме світ одвічно.

Куточок Слобожанщини, чиїм іменем чотири роки тому названо фестиваль, має багатовікову історію. З Печенізьким полем пов'язані дивовижні легенди. Неповторний природний ландшафт, благодатний клімат та екологічна чистота...

Щороку на початку липня на фестиваль "Печенізьке поле" з усіх куточків Слобідського краю з'їжджаються народні аматори і професійні гурти — носії фольклорного мистецтва, майстри народної творчості.

Улітку 2002 року в селищі Печеніги, на березі водоймища, відбувся перший фестиваль. Він зібрав близько 6 тисяч учасників і глядачів. У наступному році їх було вдвічі більше. Фестиваль сподобався землякам. Оргкомітет фестивалю "Печенізьке поле" присудив йому статус постійно діючого фестивалю.

Але про все по черзі. І трохи

З історії

Печенізьке поле — це овіяна легендами земля, що історично склалася навколо нинішнього селища Печеніги, районного центру на Харківщині. Протягом багатьох століть, від часів Київської Русі, вона була свідком визначних історичних подій. Саме тут слов'янські племена боронили свій край від ворожих армад. Перша згадка про Печенізьке поле зустрічається в 968 р. і пов'язана вона з успішним походом князя Святослава.

"Історична унікальність цього місця, неповторний ландшафт, екологічна чистота, краса природи, благодатний клімат — усе це спонукало організаторів до заснування фестивалю, головною ідеєю якого стало пробудження любові до нашої малої батьківщини, її історії, культури і традицій, — розповідає народний депутат, організатор фестивалю Степан Гавриш. — З усвідомлення себе в соціумі починається національне відродження. Шлях, що ми обрали, — це свято краю з його вічними й нинішніми цінностями, свято слобожанської родини з її величезним потенціалом життєлюбства й гостинності. Все це наш фестиваль, який відбувається завдяки неперевершеним талантам і гостинним слобожанцям". І, звісно, організаторам.

До речі,

Про скромних організаторів

Слобожанський фестиваль "Печенізьке поле" заснований та проводиться благодійним фондом "Берег надії" (президент фонду Степан Гавриш), спільно з Харківською обласною державною адміністрацією, Печенізькою районною державною адміністрацією. Фестиваль відкритий для всіх вітчизняних та зарубіжних виконавців усіх видів, жанрів і форм професійного та самодіяльного мистецтва.

Від обрядових — до хіп-хопу

На схилах водосховища в селищі Печеніги відбувся IV етнічно-мистецький фестиваль "Печенізьке поле". Понад 70 тисяч глядачів із Харкова та області, а також з прилеглих областей Слобожанщини, Росії та Білорусі поринули у водограй фольклору. У грандіозному концерті народної пісні, який тривав протягом 12 годин на двох сценах і кількох природних сценічних майданчиках, узяли участь понад 2000 аматорів —сільські і родинні гурти, самодіяльні колективи. Лунала народна музика Слобожанщини, де в український пісенний вінок уплетені мелодії та наспіви багатьох етносів, що сотні років живуть поруч з нащадками козацьких родів.

А увечері над водосховищем розквітнув святковий феєрверк. Автентична харківська "Драбина", яскраво-колоритна молдавська "Zdob Si Zdub" і неперевершений за драйвом Олег Скрипка з командою "VV" піднесли публіку до ейфорії фестивального дійства. Саме ж Печенізьке поле співало і танцювало до світанку.

Козаки встановили на схилі Печенізького поля козацький хрест "Відновлення духовності" як відзнаку фестивалю. Подібний хрест уже стоїть на Хортиці.

Були і

Романтичні ноу-хау

Вітрильна регата, конкурси любителів шашликів і рибальської юшки, купальські вогнища, тепла вода Печенізького водосховища і "загоряння" під яскравим сонцем — усім цим гості фестивалю користалися досхочу. А вироби майстрів народних ремесел "Місто майстрів" купували на згадку про найромантичніший для багатьох липневий день. У розважальній програмі традиційні слобожанські розваги — історичні батальні ігри, марафон музик, театр на ходулях, змагання гурманів, дитячі забави, розваги на воді тощо.

Колориту фестивалю додавав табір, влаштований Слобожанським козацьким корпусом під орудою головного отамана Юрія Білоножка. Вхід у табір був вільним, аби кожний бажаючий міг скласти уявлення про тих, хто в середині XVII століття почав освоювати Дикий степ і засновував перші поселення Слобідської України.

Фестиваль не могли не помітити в Києві. Міністр культури і туризму України Оксани Білозір у вітальній телеграмі, відзначивши високу місію фестивалю — "ствердження ідеалів гуманізму, добра і краси", зазначила: "Із розмаїття етнічних культур формується єдиний загальнодержавний культурний простір".

Едуард Безродний, головний режисер фестивалю:

— Ще торік нам було простіше шукати автентичні колективи, які пам'ятають точне звучання давньої пісні. Масштаби фестивалю зростають, і знаходити таку музику стає важче. Втім, завдяки тому, що "Печенізьке поле" є постійно діючим фестивалем, можна зберегти, не розхлюпавши, спадщину, яку маємо сьогодні. Путівки на фестивальні концерти, що відбуватимуться на двох сценах, отримали 40 колективів з різних куточків Слобожанщини, понад триста виконавців.

До речі, в різні роки у фестивальних гала-концертах разом з найкращими аматорськими колективами виступили знана фольк-група "Драбина" (Харків), Еl Кравчук з балетом "Freedom", гурт "Скрябін", саксофоніст Ігор Рудий (Київ), співак і композитор Остап Гавриш з донькою Мар'яною (Івано-Франківськ), а також "Іван Купала" (Москва) та срібний голос Філіп Жмахер (Сербія).

Степан Гавриш, ініціатор і натхненник фестивалю:

— Коло друзів і гостей "Печенізького поля" з кожним роком стає ширшим. Отже, відроджується природна цікавість українців до свого коріння — історичного, культурного, родинного. Відчувається спорідненість: ми всі — слобожани, ми — українці, ми — разом. І в нас є майбутнє. Слобожанський культурний фестиваль має на меті відродити етнічні мистецькі позиції, і у його проведенні немає політичного підґрунтя. Навіть приїзд Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко має суто культурницький характер.

Водночас прем'єр підкреслила, що "Печенізьке поле" є прекрасною подією, і харків'яни повинні бути вдячні Степану Гавришу.

Народний депутат також повідомив, що звернувся до Міністерства культури і туризму України з проханням надати фестивалю "Печенізьке поле" статус національного.

Засновник IV етномистецького фестивалю "Печенізьке поле" народний депутат Степан Гавриш і Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко дивляться концерт під час фестивалю.

Юний глядач етномистецького фестивалю "Печенізьке поле-2005".

Фото УНІАН.

Нвєр Мхітарян склав повноваження президента Союзу вірмен України

Народний депутат України, член депутатської групи «Демократична Україна» у Верховній Раді Нвєр Мхітарян заявив, що склав повноваження президента Союзу вірмен України. «На конференції організації я з власної ініціативи виніс це питання на голосування», — заявив парламентарій в інтерв'ю журналістам, повідомляє прес-служба народного депутата.

Більшість членів СВУ проголосували за те, щоб задовольнити прохання керівника організації про його відставку. «Ще раніше, — повідомив народний депутат, — Союз вірмен України ухвалив рішення про те, що організація, яка представляє інтереси вірменської громади в Україні, не закликатиме своїх членів голосувати за жодну з партій або політичних блоків, які йтимуть на парламентські вибори 2006 року. СВУ чітко визначився стосовно того, що він залишається поза політикою, а політичні уподобання його членів є особистою справою кожного українського вірменина».

Також Нвєр Мхітарян заявив, що головним аргументом на користь відставки було те, що обіймання ним посади голови Союзу вірмен України стало неможливим у зв'язку із активізацією наукової, громадської та політичної діяльності, котру він проводить як член-кореспондент НАНУ, директор Інституту відновлюваної енергетики НАНУ та народний депутат України.

«Україна — одна з небагатьох держав пострадянського простору, якій завдяки ментальності українців, їхньому приязному ставленню до інших націй, вдалося уникнути гострих етнічних конфліктів. Не маю сумніву, що після моєї відставки СВУ продовжуватиме лінію на розвиток добросусідських, доброзичливих відносин з усіма національностями, які проживають в Україні, зміцнення національної терпимості задля консолідації українського суспільства», — заявив Нвєр Мхітарян.

Довідка «Голосу України»:

МХІТАРЯН Нвєр Мнацаканович народився 1960 року в Єревані (Вірменія). Закінчив архітектурно-будівельний факультет Єреванського політехнічного інституту в 1982 році. Отримав учений ступінь кандидата наук в Київському інженерно-будівельному інституті, там само закінчив докторантуру. В 1996 році йому було присвоєно вчений ступінь доктора технічних наук. Є членом-кореспондентом НАНУ, а також зарубіжним членом, академіком НАН Республіки Вірменія, віце-президентом Міжнародної інженерної академії (Росія). Обіймає посаду заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин, постійний член ПАЧЕС, член президії Міжнародної громадської організації «Всесвітній вірменський конгрес». Автор понад 120 наукових робіт у вітчизняних і закордонних виданнях у галузі будівництва, енергозбереження та нетрадиційної енергетики, з яких — дев'ять монографій і десять патентів.

Єдиний офіс — плече від влади

■ САМОВРЯДУВАННЯ

(Початок на 3-й стор.).

Стосунки вибудували на підставі спеціально розробленого меморандуму про поєднання організаційних і технічних зусиль органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування.

У будівлі міської ради виділили просторе приміщення — півтори сотні квадратних метрів, з окремим входом, вмеблювали, встановили усе необхідне обладнання, оргтехніку. Усе це — за рахунок коштів місцевого бюджету, виділених на фінансування Програми підтримки підприємництва. Тут також працює і відділення банку, щоб на місці зробити й необхідні платежі.

Слід відзначити, що робота офіса нинішнього року активізувалася, — наголошує Володимир Сальдо. І як свідчить опитування серед тих, хто прийшов, пояснення тут одне: люди повірили нинішній владі, що в державі створюються сприятливі умови для заснування та розвитку власної справи.

Єдиний офіс є дорадчо-консультаційним та погоджувальним органом. Збираються усі його учасники — а до роботи залучено аж 31 службу — раз на тиждень. Саме тут підприємці отримують вичерпну консультацію стосовно всіх необхідних моментів у діяльності. І всю технічну сторону клопітливої роботи із «стирання черевиків об пороги» вирішують, не відходячи від каси. А це і дозвіл на розміщення об'єкта, і технічні умови на проектування, і проектно-кошторисна документація, і дозвіл на виконання земельних робіт, знесення зелених зон; і під'єднання до інженерно-комунікаційних мереж тощо...

— Життя довело актуальність створення Єдиного офіса як підтвердження практичного впровадження прозорої, зрозумілої та спрощеної процедури організації та здійснення підприємницької діяльності у місті, а також ліквідації умов, що сприяють явищам корупції, — зазначає міський голова. — У середньому в офісі буває за один прийом від 30 до 60 осіб. Тривалість обтяжливої роботи скоротилася нині від 6—7 місяців до 1—1,5. Серед тих, хто завітав, є представники іноземного бізнесу, які перебували в Херсоні з приватним візитом, але зацікавилися інформацією й можливістю вибудовувати відносини у нашому місті.

Варто навести ще одну цифру. Якщо раніше протягом кварталу міськвиконком отримував десь близько двохсот звернень стосовно проектування та будівництва об'єктів підприємництва, нині їх побільшало в півтора рази.

Днями в Херсоні очікують на візит делегації із турецького міста Зонгулдак. Побратимські стосунки поєднують Херсон з ним вже майже десяток років. А нині вони переходять у тіснішу й економічну площину: у Херсоні відкриється турецько-українська палата для підприємництва.

Хіба це не підтвердження гасла, проголошеного владою і винесеного на обкладинку буклета про діяльність Єдиного офіса: «Підтримуємо малий бізнес — досягаємо великих успіхів!».

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Фото автора.

На знімку: прийомний день у Єдиному офісі.

ПРАВО
П'ЯТНИЦЯ, 29 ЛИПНЯ 2005 ■ № 138 (3638)

Закон встановлює порядок урегулювання приватноправових відносин, які хоча б через один із своїх елементів пов'язані з одним або кількома правопорядками, іншими, ніж український правопорядок (16—18 стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про організацію формування та обігу кредитних історій

Цей Закон визначає правові та організаційні засади формування і ведення кредитних історій, права суб'єктів кредитних історій та користувачів бюро кредитних історій, вимоги до захисту інформації, що складає кредитну історію, порядок утворення, діяльності та ліквідації бюро кредитних історій.

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Мета Закону

Метою цього Закону є врегулювання суспільних відносин, що виникають у сфері збору, оброблення, зберігання, захисту та використання інформації про виконання особами грошових зобов'язань, функціонування інституцій, пов'язаних з обміном інформацією про грошові зобов'язання та забезпеченням прав та інтересів суб'єктів кредитної історії.

Стаття 2. Законодавство у сфері формування та обігу кредитних історій

Відносини у сфері формування та обігу кредитних історій регулюються Конституцією України, цим Законом, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також виданими на виконання цього Закону іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 3. Визначення термінів

Терміни, що вживаються в цьому Законі, мають таке значення:

бюро кредитних історій (далі — Бюро) — юридична особа, виключною діяльністю якої є збір, зберігання, використання інформації, яка складає кредитну історію;

ведення кредитної історії — діяльність Бюро із збирання, оброблення, зберігання, захисту, використання інформації, яка складає кредитну історію;

кредитна історія — це сукупність інформації про юридичну або фізичну особу, що її ідентифікує, відомостей про виконання нею зобов'язань за кредитними правочинами, іншої відкритої інформації відповідно до Закону;

користувач Бюро (далі — Користувач) — юридична або фізична особа — суб'єкт господарської діяльності, яка укладає кредитні правочини та відповідно до Договору надає і має право отримувати інформацію, що складає кредитну історію;

Договір — правочин, сторонами якого є Користувач і Бюро і предметом якого є врегулювання питань надання та отримання інформації, що складає кредитну історію;

Положення Бюро — правила формування і ведення кредитних історій, які затверджуються виконавчим органом Бюро та погоджуються Уповноваженим органом;

кредитний звіт — сукупність інформації про суб'єкта кредитної історії, яка є повним або частковим відображенням його кредитної історії;

кредитний правочин — правочин, за яким виникає, змінюється або припиняється зобов'язання фізичної або юридичної особи щодо сплати грошових коштів Користувачу протягом певного часу в майбутньому (в тому числі договір страхування);

кредитний бал — особлива форма кредитного звіту, який відображається у цифровому значенні;

суб'єкт кредитної історії — будь-яка юридична або фізична особа, яка уклала кредитний правочин та щодо якої формується кредитна історія;

Уповноважений орган — орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України, що здійснює державне регулювання діяльності Бюро.

Стаття 4. Принципи формування та доступу до інформації, яка складає кредитну історію

Принципами формування та доступу до інформації, яка складає кредитну історію, є:

забезпечення конституційних прав і свобод суб'єктів кредитних історій;

адекватність обсягів інформації цілям, для яких вони збираються;

значимість, всебічність, об'єктивність, повнота і достовірність інформації;

регулярність та безперервність надходження інформації;

цільове використання інформації;

строковість зберігання інформації;

конфіденційність інформації та її захист;

збір і надання інформації, що складає кредитну історію, виключно за згодою суб'єкта цієї кредитної історії;

незалежність Бюро.

Розділ II
КРЕДИТНІ ІСТОРІЇ

Стаття 5. Джерела формування кредитних історій

1. Джерелами формування кредитних історій є:

відомості, що надаються Користувачем до Бюро за письмовою згодою суб'єкта кредитної історії відповідно до цього Закону;

відомості державних реєстрів, інформація з інших баз даних публічного користування, відкритих для загального користування джерел за винятком відомостей (інформації), що становлять державну таємницю.

2. Бюро має право отримувати інформацію та інформацію, що зазначені у частині першій цієї статті, на договірних засадах.

Органи або уповноважені особи (держателі, адміністратори державних реєстрів тощо) зобов'язані на запит Бюро надавати відомості з державних реєстрів в електронному вигляді (у форматі бази даних) у разі наявності письмової згоди суб'єктів інформації.

Порядок передачі відомостей з державних реєстрів, а також розмір плати за це та інші умови встановлюються Кабінетом Міністрів України або за його дорученням — Держателем або Адміністратором відповідного реєстру та Бюро ца підставі договору.

Стаття 6. Користувачі Бюро

1. Користувачами Бюро можуть бути банки, небанківські фінансові установи та інші суб'єкти господарської діяльності, які надають послуги з відстроченням платежу або надають майно в кредит.

Стаття 7. Інформація, що міститься в кредитній історії

1. Кредитна історія містить таку інформацію:

1) відомості, що ідентифікують особу:

а) для фізичних осіб:

прізвище, ім'я та по батькові;

дата народження;

паспортні дані;

місце проживання;

ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб — платників податків та інших обов'язкових платежів (у разі наявності) (далі — ідентифікаційний номер);

відомості про поточну трудову діяльність;

сімейний стан особи та кількість осіб, які перебувають на її утриманні;

дата і номер державної реєстрації, відомості про орган державної реєстрації та основний предмет господарської діяльності фізичної особи — суб'єкта підприємницької діяльності;

б) для юридичних осіб:

повне найменування;

місцезнаходження;

дата і номер державної реєстрації, відомості про орган державної реєстрації;

ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України (далі — ідентифікаційний код);

прізвище, ім'я та по батькові, паспортні дані керівника і головного бухгалтера;

основний вид господарської діяльності;

відомості, що ідентифікують власників, які володіють 10 і більше відсотками статутного капіталу юридичної особи:

для фізичних осіб — власників: прізвище, ім'я та по батькові, паспортні дані, ідентифікаційний номер і місце проживання;

для юридичних осіб — власників: повне найменування, місцезнаходження, дата і номер державної реєстрації, відомості про орган державної реєстрації, ідентифікаційний код;

2) відомості про грошове зобов'язання суб'єкта кредитної історії:

а) відомості про кредитний правочин та зміни до нього (номер і дата укладення правочину, сторони, вид правочину);

б) сума зобов'язання за укладеним кредитним правочином;

в) вид валюти зобов'язання;

г) строк і порядок виконання кредитного правочину;

г) відомості про розмір погашеної суми та остаточну суму зобов'язання за кредитним правочином;

д) дата виникнення прострочення зобов'язання за кредитним правочином, його розмір і стадія погашення;

е) відомості про припинення кредитного правочину та спосіб його припинення (у тому числі за згодою сторін, у судовому порядку, гарантом тощо);

є) відомості про визнання кредитного правочину недійсним і підстави такого визнання;

3) інформацію про суб'єкта кредитної історії, яка складається із сукупності документованої інформації про особу з державних реєстрів, інших баз даних публічного користування, відкритих для загального користування джерел:

а) наявність заборгованості за податками та обов'язковими платежами;

б) рішення судів, що стосуються виникнення, виконання та припинення зобов'язань за укладеним кредитним правочином;

в) рішення судів та органів виконавчої влади, що стосуються майнового стану суб'єкта кредитної історії;

г) інші відомості, що впливають на спроможність виконання суб'єктом кредитної історії власних зобов'язань;

4) відомості про операції з інформацією, яка складає кредитну історію:

а) дата оновлення кредитної історії;

б) найменування Користувача, який надав інформацію до кредитної історії, у разі його згоди на це;

в) коментар суб'єкта кредитної історії у випадках, передбачених цим Законом.

2. Реєстр запитів містить таку інформацію:

а) дата запитів про надання кредитних звітів та інформація про надання кредитних звітів;

б) відомості про Користувача, який надав інформацію до кредитної історії суб'єкта кредитної історії, а також про Користувача або Бюро, яким було зроблено запит про надання інформації, що складає кредитну історію:

для фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності: прізвище, ім'я та по батькові, ідентифікаційний номер, місце проживання та номер телефону;

для юридичних осіб — повне найменування, ідентифікаційний код та відомості про уповноважену особу — представника Користувача або Бюро, яка зробила запит, місцезнаходження та номер телефону;

в) вид наданого кредитного звіту.

3. Обсяг інформації про суб'єкта кредитної історії, що надається або отримується Користувачем, визначається з урахуванням вимог, які передбачені цим Законом.

Стаття 8. Інформація, яка не підлягає збору

Бюро забороняється збирали та зберігати в кредитних історіях інформацію про фізичних осіб щодо:

національності, расового та етнічного походження;

політичних поглядів;

релігійних і філософських переконань;

стану здоров'я;

членства в партіях та інших об'єднаннях громадян.

Стаття 9. Порядок збирання інформації та формування кредитної історії

1. Інформація для формування кредитної історії надається Користувачем до Бюро лише в разі наявності письмової згоди юридичної або фізичної особи, яка уклала кредитний правочин з Користувачем.

2. Користувач у разі укладення кредитного правочину та отримання письмової згоди суб'єкта кредитної історії на збір, зберігання, використання та поширення через Бюро інформації щодо нього надає до Бюро інформацію:

1) про себе, що ідентифікує його як Користувача;

2) про суб'єкта кредитної історії, яка визначена пунктами 1 і 2 частини першої статті 7 цього Закону.

3. Користувач має право відмовитися від укладання кредитного правочину або укласти кредитний правочин на умовах, що враховують ризики від укладання кредитного правочину, у разі відмови суб'єкта кредитної історії надати згоду на доступ до його кредитної історії та/або на передачу інформації до Бюро про кредитний правочин з Користувачем.

4. Користувач зобов'язаний повідомити суб'єкта кредитної історії про назву та адресу Бюро, до якого передаватиме інформацію для формування його кредитної історії.

5. Бюро залучає інформацію, передбачену пунктом 3 частини першої статті 7 цього Закону, тільки для формування кредитної історії.

6. Бюро не пізніше семи робочих днів після отримання інформації від Користувача щодо суб'єкта кредитної історії вносить відповідну інформацію до його кредитної історії.

Стаття 10. Порядок зберігання та вилучення інформації, що складає кредитну історію

1. Бюро вилучає з кредитної історії:

1) інформацію, яка передбачена пунктом 2 частини першої статті 7, у разі відсутності кредитного правочину, Договору або визнання їх недійсними;

2) всю інформацію, що міститься у кредитній історії, у разі відсутності письмової згоди суб'єкта кредитної історії на збір, зберігання, використання та поширення через Бюро інформації про нього;

3) інформацію, яка передбачена пунктами 2—4 частини першої статті 7, у разі закінчення терміну зберігання інформації в кредитній історії.

2. Бюро має право за участю Користувача здійснювати звірення інформації, яка була надана цим Користувачем для формування кредитної історії, та вносити до неї зміни на умовах і в порядку, передбачених цим Законом та Договором.

3. Бюро зберігає інформацію протягом десятирічного терміну з моменту припинення кредитного правочину.

Стаття 11. Підстави та порядок надання кредитного звіту

Закон друкується з комп'ютерного набору Укрінформу

1. Бюро надають інформацію з кредитних історій у формі кредитних звітів. Кредитні звіти містять усю інформацію з кредитної історії, якщо інші обсяги інформації не передбачені Положенням Бюро або Договором.

2. Користувачі мають право звернутися до Бюро за отриманням кредитних звітів упродовж дії укладеного правочину між ним та суб'єктом кредитної історії, а також за наявності у Користувача письмової згоди суб'єкта кредитної історії на доступ до його кредитної історії.

Користувачі мають право звернутися до Бюро за отриманням кредитних звітів у разі звернення суб'єкта кредитної історії до них з метою укладення кредитного правочину, а також надання Користувачу письмової згоди на доступ до його кредитної історії.

3. Бюро надають інформацію, яка складає кредитні історії, виключно Користувачам та іншим Бюро на підставах, передбачених цим Законом.

4. Бюро надають кредитні звіти Користувачам за їх запитами на паперовому або електронному носіях на умовах, передбачених цим Законом та Договором. Під час опрацювання запитів Бюро можуть перевіряти наявність кредитних історій суб'єкта кредитних історій в інших Бюро.

5. Кредитні звіти надаються Користувачам без права передачі їх або інформації, що міститься в них, третім особам.

6. Надання Бюро кредитних звітів на умовах, визначених цим Законом та Договором, не вважається порушенням банківської або комерційної таємниці.

7. Бюро здійснюють ведення реєстру запитів щодо кредитних історій відповідно до цього Закону.

8. Інформація в реєстрі запитів зберігається протягом трьох років з дня її надходженя.

9. Надання Бюро кредитних звітів та будь-яких послуг, пов'язаних з веденням, обробленням, аналізом інформації, що складає кредитну історію, є платною послугою, крім випадків, передбачених цим Законом.

Стаття 12. Захист інформації, що складає кредитну історію

1. Бюро зобов'язане забезпечити захист інформації, що складає кредитну історію, згідно із законодавством України.

2. Бюро не мають права доручати третім особам здійснювати діяльність з ведення кредитних історій.

3. Бюро та Користувачі несуть відповідальність згідно із законами України за перекручення, незаконне розголошення та нецільове використання інформації, що складає кредитну історію.

Стаття 13. Права суб'єктів кредитної історії

1. Суб'єкт кредитної історії має право ознайомитися з інформацією, що міститься у його кредитній історії, а саме:

1) кредитним звітом;

2) інформацією з реєстру запитів.

2. Суб'єкт кредитної історії має право ознайомитися з інформацією, що передбачена частиною першою цієї статті, шляхом звернення до Бюро у порядку, визначеному Положенням Бюро.

3. Суб'єкт кредитних історій має право безоплатно ознайомитися з інформацією, що передбачена частиною першої цієї статті, один раз протягом календарного року, а також у разі отримання відмови Користувача від укладення кредитного правочину.

4. Бюро зобов'язане надати суб'єкту кредитної історії інформацію, що зазначена у частині першій цієї статті, протягом двох робочих днів з дня отримання від нього відповідного запиту.

5. Суб'єкт кредитної історії має право звернутися до Бюро з письмовою заявою у разі незгоди з інформацією, що складає його кредитну історію, за винятком інформації про кредитний бал. Заява має включати коментар обсягом не більше ніж 100 слів щодо інформації, що заперечується.

6. Бюро при отриманні заяви від суб'єкта кредитної історії зобов'язане на час перевірки інформації позначити кредитну історію такого суб'єкта кредитної історії відповідною позначкою та протягом п'яти робочих днів з дня отримання заяви звернутися до Користувача, який надав інформацію, що заперечується, про її підтвердження або зміну.

7. Бюро залишає кредитну історію суб'єкта кредитної історії без змін та знімає з кредитної історії позначку у разі підтвердження Користувачем інформації, що заперечується. У цьому випадку суб'єкт кредитної історії має право на включення до своєї кредитної історії коментарю обсягом не більше ніж 100 слів щодо інформації, що заперечується, а Бюро зобов'язане долучити цей коментар до його кредитної історії.

8. Бюро вносить зміни до інформації, що міститься у кредитній історії суб'єкта кредитної історії, та знімає з кредитної історії позначку у разі зміни Користувачем інформації, що заперечувалася суб'єктом кредитної історії.

9. Бюро вилучає з кредитної історії суб'єкта кредитної історії інформацію, що заперечується суб'єктом кредитної історії, а також знімає відповідну позначку, якщо Користувач, який надав цю інформацію, у п'ятнадцятиденний термін з моменту звернення до нього Бюро не надав відповіді.

10. Бюро зобов'язане повідомити суб'єкта кредитної історії, Користувача, інформація якого заперечувалася цим суб'єктом, а також усіх, хто звертався до кредитної історії цього суб'єкта впродовж одного року, про зміну інформації, що заперечувалась або була вилучена з кредитної історії, відповідно до пунктів 1 і 2 частини першої статті 10 шляхом надіслання, не пізніше двох днів з моменту внесення таких змін до кредитної історії цього суб'єкта, копії його оновленої кредитної історії.

11. Суб'єкт кредитної історії має право оскаржити в судовому порядку дії Бюро або Користувача, які порушують його права.

Стаття 14. Бюро кредитних історій

1. Бюро створюється у формі господарського товариства відповідно до законодавства з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

2. Засновниками Бюро можуть бути юридичні та фізичні особи. Засновники Бюро — юридичні особи повинні здійснювати діяльність не менше трьох років з дня реєстрації та не мати заборгованості із сплати податків та інших обов'язкових платежів за останні три роки.

3. Статутний капітал Бюро формується виключно за рахунок грошових коштів засновників Бюро і має бути не менше п'яти мільйонів гривень.

4. У назві Бюро обов'язково зазначаються слова «бюро кредитних історій».

5. Слова «бюро кредитних історій» та похідні від них дозволяється використовувати в назві лише тим юридичним особам, діяльністю яких є виключно ведення кредитних історій.

Стаття 15. Діяльність Бюро

1. Предметом діяльності Бюро є виключно ведення кредитних історій, а також здійснення іншої діяльності, що має на меті реалізацію положень цього Закону.

2. Бюро починає здійснення своєї діяльності з моменту отримання ліцензії.

3. Ліцензія надається Міністерством юстиції України на підставі заяви Бюро та документів, що підтверджують наявність:

1) сплаченого статутного капіталу в розмірі, що передбачений цим Законом;

2) Положення Бюро, яке, зокрема, повинно містити правила:

а) збору, опрацювання, коригування та передавання інформації;

б) надання кредитних звітів;

в) зберігання та захисту інформації;

г) ведення реєстру запитів кредитних історій.

4. Положення Бюро, за винятком розділу щодо зберігання та захисту інформації, підлягає опублікуванню в офіційних виданнях протягом одного місяця з моменту отримання ліцензії.

5. У разі ліквідації Бюро:

1) інформація, що визначена пунктами 1 і 2 частини першої статті 7 цього Закону, підлягає поверненню Користувачу, який її надав;

2) інформація, що визначена пунктом 3 частини першої статті 7 цього Закону, може бути передана або продана до іншого Бюро;

3) інформація, що визначена пунктом 4 частини першої статті 7 цього Закону, та інформація, що залишилася нерозміщеною, підлягає знищенню.

Стаття 16. Державне регулювання діяльності Бюро

1. Державне регулювання діяльності Бюро здійснюється Уповноваженим органом відповідно до цього Закону.

2. Уповноважений орган:

1) приймає відповідно до вимог цього Закону власні нормативно-правові акти та рекомендації щодо діяльності Бюро;

2) здійснює функції органу ліцензування, які визначені законодавством України про ліцензування певних видів господарської діяльності;

3) веде Єдиний реєстр Бюро та письмово інформує Бюро про всі зміни в Реєстрі;

4) контролює відповідність діяльності Бюро вимогам цього Закону, нормативно-правових актів Уповноваженого органу та Положенню Бюро;

5) здійснює контроль за цільовим використанням інформації, що міститься в кредитній історії під час реорганізації або ліквідації Бюро;

6) звертається до Бюро з письмовим застереженням щодо припинення порушення та вжиття необхідних заходів для його усунення;

7) звертається до суду з вимогою про застосування фінансових санкцій;

8) здійснює інші повноваження, що передбачені законами України.

3. До Бюро можуть бути застосовані такі фінансові санкції:

1) за проведення діяльності з ведення кредитних історій без ліцензії, одержання якої передбачено цим Законом, — штраф у розмірі до 5 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) за порушення Бюро законодавстваУкраїни та нормативно-правових актів Уповноваженого органу — штраф у розмірі до 1 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) за ухилення від виконання або несвоєчасне виконання письмового застереження Уповноваженого органу — штраф у розмірі до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

4) за системні порушення прав суб'єктів кредитних історій — відкликання ліцензії та порушення питання про ліквідацію Бюро.

Стаття 17. Професійні об'єднання Бюро

1. Професійні об'єднання Бюро засновуються у формі асоціацій (спілок) на принципах добровільності та діють з метою захисту і представлення інтересів своїх членів, розвитку міжрегіональних і міжнародних зв'язків, забезпечення наукового та інформаційного обміну, професійних інтересів, розроблення рекомендацій щодо діяльності Бюро.

2. Професійні об'єднання Бюро мають право приймати для членів об'єднання правила професійної діяльності Бюро.

3. Професійні об'єднання Бюро можуть здійснювати комерційну діяльність виключно з метою досягнення та відповідно до цілей, для яких вони створювалися.

4. За рішенням Уповноваженого органу професійному об'єднанню Бюро може бути надано статус саморегульованої організації, яка по відношенню до своїх членів має право:

здійснювати методичне забезпечення діяльності Бюро;

здійснювати навчання та підвищення кваліфікації фахівців Бюро;

розробляти і впроваджувати правила професійної поведінки фахівців Бюро;

здійснювати інші функції відповідно до статусу саморегульованої організації.

Розділ III
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

2. Юридичні особи, які здійснювали діяльність, передбачену статтею 15 цього Закону, до набрання ним чинності повинні привести її у відповідність з вимогами цього Закону або припинити таку діяльність протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом.

3. Внести зміни до таких законів України:

1) статтю 9 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 299, № 45, ст. 377; 2001 р., № 11, ст. 45, № 16, ст. 76, № 22, ст, 105; 2002 рік, № 6, ст. 39, № 7, ст. 50, № 17, ст. 121, № 20, ст. 134, № 30, ст. 207, № 31, ст. 214; 2003 р., № 13, ст. 9, № 23, ст. 145, № 36, ст. 276; 2004 р., № 12, ст. 155, № 13, ст. 180, № 15, ст. 228, № 38, ст. 468, № 50, ст. 537; 2005 р., № 4, ст. 106, № 5, ст. 114, № 6, ст. 138, № 9, ст. 183, № 17—19, ст. 267) доповнити пунктом 74 такого змісту:

«74) діяльність, пов'язана із збиранням, обробленням, зберіганням, захистом, використанням інформації, яка складає кредитну історію»;

2) у статті 20 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 31—32, ст. 263):

а) частину другу доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«бази даних (сукупність інформації Єдиного державного реєстру в електронному вигляді), для цілей бюро кредитних історій»;

б) частину п'яту доповнити другим реченням такого змісту: «Порядок передачі Бюро кредитних історій інформації з Єдиного державного реєстру у форматі бази даних, а також розмір плати за це та інші умови встановлюються спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації та бюро кредитних історій на підставі договору»;

в) частину дев'яту доповнити словами «за винятком передачі даних бюро кредитних історій»;

3) частину четверту статті 3 Закону України «Про кредитні спілки» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 15, ст. 101) доповнити другим реченням такого змісту: «Кредитна спілка може бути засновником (учасником) юридичної особи, що здійснює збір, оброблення, зберігання, захист та використання інформації про юридичну або фізичну особу щодо виконання нею кредитного правочину»;

4) у Законі України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 51, ст. 553; 2005 р., № 10, ст. 194):

а) частину першу статті 28 доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«бюро кредитних історій на їх запит щодо інформації Державного реєстру прав, передбаченої частиною першою цієї статті, в електронному вигляді (у форматі бази даних), у разі наявності письмової згоди юридичних, фізичних осіб — власників нерухомого майна»;

б) статтю 29 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Порядок передачі бюро кредитних історій інформації з Державного реєстру прав в електронному вигляді (у форматі бази даних), а також розмір плати за це та інші умови встановлюються Кабінетом Міністрів України або за його дорученням Держателем або Адміністратором Державного реєстру прав та Бюро кредитних історій на підставі договору»;

5) у Законі України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» (Відомості Верховної Ради України, 2004 р. № 11, ст. 140):

а) частину першу статті 45 доповнити реченням такого змісту: «Держатель Державного реєстру зобов'язаний на запит бюро кредитних історій надавати витяги з Державного реєстру в електронному вигляді (у форматі бази даних), у разі наявності письмової згоди юридичних, фізичних осіб — власників рухомого майна»;

б) статтю 46 доповнити частиною третьою такого змісту:

«Порядок передачі Бюро кредитних історій інформації з Державного реєстру в електронному вигляді (у форматі бази даних), а також розмір плати за це та інші умови встановлюються Кабінетом Міністрів України або за його дорученням держателем Державного реєстру та бюро кредитних історій на підставі договору».

4. Кабінету Міністрів України в тримісячний строк з дня опублікування цього Закону визначити Уповноважений орган та створити умови для його функціонування.

5. Кабінету Міністрів України, Національному банку України в шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

6. Уповноваженому органу в тримісячний строк після його визначення Кабінетом Міністрів України розробити нормативно-правові акти відповідно до цього Закону.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
23 червня 2005 року.
№ 2704-IV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про міжнародне приватне право

Цей Закон встановлює порядок урегулювання приватноправових відносин, які хоча б через один із своїх елементів пов'язані з одним або кількома правопорядками, іншими, ніж український правопорядок.

РОЗДІЛ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. Для цілей цього Закону терміни вживаються в такому значенні:

1) приватноправові відносини — відносини, які ґрунтуються на засадах юридичної рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності, суб'єктами яких є фізичні та юридичні особи;

2) іноземний елемент — ознака, яка характеризує приватноправові відносини, що регулюються цим Законом, та виявляється в одній або кількох з таких форм:

хоча б один учасник правовідносин є іноземцем, особою без громадянства або іноземною юридичною особою;

об'єкт правовідносин знаходиться на території іноземної держави;

юридичний факт, який впливає на виникнення, зміну або припинення правовідносин, мав чи має місце на території іноземної держави;

3) колізійна норма — норма, що визначає, право якої держави може бути застосоване до правовідносин з іноземним елементом;

4) вибір права — право учасників правовідносин визначити, право якої держави підлягає застосуванню до правовідносин з іноземним елементом;

5) автономія волі — принцип, згідно з яким учасники правовідносин з іноземним елементом можуть здійснити вибір права, що підлягає застосовуванню до відповідних правовідносин;

6) правова кваліфікація — визначення права, що підлягає застосуванню до правовідносин з іноземним елементом;

7) зворотне відсилання — повторне відсилання колізійної норми права іноземної держави до правопорядку держави, колізійна норма якого відіслала до даного іноземного правопорядку;

8) відсилання до права третьої держави — відсилання колізійної норми права іноземної держави, визначеної відповідно до цього Закону, до права третьої держави;

9) обхід закону — застосування до правовідносин з іноземним елементом права іншого, ніж право, передбачене відповідним законодавством;

10) визнання рішення іноземного суду — поширення законної сили рішення іноземного суду на територію України в порядку, встановленому законом;

11) міжнародний договір України — чинний міжнародний договір України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Стаття 2. Сфера застосування Закону

1. Цей Закон застосовується до таких питань, що виникають у сфері приватноправових відносин з іноземним елементом:

1) визначення застосовуваного права;

2) процесуальна правоздатність і дієздатність іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб;

3) підсудність судам України справ з іноземним елементом;

4) виконання судових доручень;

5) визнання та виконання в Україні рішень іноземних судів.

Стаття 3. Міжнародні договори України

1. Якщо міжнародним договором України передбачено інші правила, ніж встановлені цим Законом, застосовуються правила цього міжнародного договору.

Стаття 4. Визначення права, що підлягає застосуванню до приватноправових відносин з іноземним елементом

1. Право, що підлягає застосуванню до приватноправових відносин з іноземним елементом, визначається згідно з колізійними нормами та іншими положеннями колізійного права цього Закону, інших законів, міжнародних договорів України та міжнародних звичаїв, що визнаються в Україні.

2. Якщо згідно з частиною першою цієї статті неможливо визначити право, що підлягає застосуванню, застосовується право, яке має більш тісний зв'язок із приватноправовими відносинами.

3. Визначене згідно з частиною першою цієї статті право, як виняток, не застосовується, якщо за всіма обставинами правовідносини мають незначний зв'язок з визначеним правом і мають більш тісний зв'язок з іншим правом. Це положення не застосовується, якщо сторони (сторона) здійснили вибір права відповідно до частини першої цієї статті.

4. Правила цього Закону про визначення права, що підлягає застосуванню судом, поширюються на інші органи, які мають повноваження вирішувати питання про право, що підлягає застосуванню.

5. Визначення права, що підлягає застосуванню до приватноправових відносин на підставі колізійних норм, не здійснюється, якщо міжнародним договором України передбачено застосування до відповідних відносин матеріально-правових норм.

Стаття 5. Автономія волі

1. У випадках, передбачених законом, учасники (учасник) правовідносин можуть самостійно здійснювати вибір права, що підлягає застосуванню до змісту правових відносин.

2. Вибір права згідно з частиною першою цієї статті має бути явно вираженим або прямо випливати з дій сторін правочину, умов правочину чи обставин справи, які розглядаються в їх сукупності, якщо інше не передбачено законом.

3. Вибір права може бути здійснений щодо правочину в цілому або його окремої частини.

4. Вибір права щодо окремих частин правочину повинен бути явно вираженим.

5. Вибір права або зміна раніше обраного права можуть бути здійснені учасниками правовідносин у будь-який час, зокрема, при вчиненні правочину, на різних стадіях його виконання тощо. Вибір права або зміна раніше обраного права, які зроблені після вчинення правочину, мають зворотну дію і є дійсними з моменту вчинення правочину, але не можуть:

1) бути підставою для визнання правочину недійсним у зв'язку з недодержанням його форми;

2) обмежити чи порушити права, які набули треті особи до моменту вибору права або зміни раніше обраного права.

6. Вибір права не здійснюється, якщо відсутній іноземний елемент у правовідносинах.

Стаття 6. Обсяг застосування права іноземної держави

1. Застосування права іноземної держави охоплює всі його норми, які регулюють відповідні правовідносини.

2. Застосування норми права іноземної держави не може бути обмежене лише на тій підставі, що ця норма належить до публічного права.

Стаття 7. Правова кваліфікація

1. При визначенні права, що підлягає застосуванню, суд чи інший орган керується тлумаченням норм і понять відповідно до права України, якщо інше не передбачено законом.

2. Якщо норми і поняття, що потребують правової кваліфікації, не відомі праву України або відомі під іншою назвою або з іншим змістом і не можуть бути визначені шляхом тлумачення правом України, то при їх правовій кваліфікації також враховується право іноземної держави.

Стаття 8. Встановлення змісту норм права іноземної держави

1. При застосуванні права іноземної держави суд чи інший орган встановлює зміст його норм згідно з їх офіційним тлумаченням, практикою застосування і доктриною у відповідній іноземній державі.

2. З метою встановлення змісту норм права іноземної держави суд чи інший орган може звернутися в установленому законом порядку до Міністерства юстиції України чи інших компетентних органів та установ в Україні чи за кордоном або залучити експертів.

3. Особи, які беруть участь у справі, мають право подавати документи, що підтверджують зміст норм права іноземної держави, на які вони посилаються в обґрунтуванні своїх вимог або заперечень, іншим чином сприяти суду чи іншому органу у встановленні змісту цих норм.

4. Якщо зміст норм права іноземної держави в розумні строки не встановлений, незважаючи на вжиті згідно з цією статтею заходи, застосовується право України.

Стаття 9. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої держави

1. Будь-яке відсилання до права іноземної держави має розглядатися як відсилання до норм матеріального права, яке регулює відповідні правовідносини, виключаючи застосування його колізійних норм, якщо інше не встановлено законом.

2. У випадках, що стосуються особистого та сімейного статусу фізичної особи, зворотне відсилання до права України приймається.

Стаття 10. Наслідки обходу закону

1. Правочин та інші дії учасників приватноправових відносин, спрямовані на підпорядкування цих відносин праву іншому, ніж те, що визначається згідно із цим Законом, в обхід його положень, є нікчемними. У цьому разі застосовується право, яке підлягає застосуванню відповідно до норм цього Закону.

Стаття 11. Взаємність

1. Суд чи інший орган застосовує право іноземної держави незалежно від того, чи застосовується у відповідній іноземній державі до подібних правовідносин право України, крім випадків, якщо застосування права іноземної держави на засадах взаємності передбачене законом України або міжнародним договором України.

2. Якщо застосування права іноземної держави залежить від взаємності, вважається, що вона існує, оскільки не доведено інше.

Стаття 12. Застереження про публічний порядок

1. Норма права іноземної держави не застосовується у випадках, якщо її застосування призводить до наслідків, явно несумісних з основним правопорядком (публічним порядком) України. У таких випадках застосовується право, яке має найбільш тісний зв'язок з правовідносинами, а якщо таке право визначити або застосувати неможливо, застосовується право України.

2. Відмова в застосуванні права іноземної держави не може ґрунтуватися лише на відмінності правової, політичної або економічної системи відповідної іноземної держави від правової, політичної або економічної системи України.

Стаття 13. Визнання документів, виданих органами іноземних держав

1. Документи, що видані уповноваженими органами іноземних держав у встановленій формі, визнаються дійсними в Україні в разі їх легалізації, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України.

Стаття 14. Застосування імперативних норм

1. Правила цього Закону не обмежують дії імперативних норм права України, що регулюють відповідні відносини, незалежно від права, яке підлягає застосуванню.

2. Суд, незалежно від права, що підлягає застосуванню відповідно до цього Закону, може застосовувати імперативні норми права іншої держави, які мають тісний зв'язок з відповідними правовідносинами, за винятком, встановленим частиною першою цієї статті. При цьому суд повинен брати до уваги призначення та характер таких норм, а також наслідки їх застосування або незастосування.

Стаття 15. Застосування права держави з множинністю правових систем

1. У разі якщо підлягає застосуванню право держави, у якій діє кілька територіальних або інших правових систем, належна правова система визначається відповідно до права цієї держави. За відсутності відповідних правових норм застосовуються норми тієї правової системи, яка має більш тісний зв'язок із правовідносинами.

Розділ II КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

Стаття 16. Особистий закон фізичної особи

1. Особистим законом фізичної особи вважається право держави, громадянином якої вона є.

2. Якщо фізична особа є громадянином двох або більше держав, її особистим законом вважається право тієї з держав, з якою особа має найбільш тісний зв'язок, зокрема, має місце проживання або займається основною діяльністю.

3. Особистим законом особи без громадянства вважається право держави, у якій ця особа має місце проживання, а за його відсутності — місце перебування.

4. Особистим законом біженця вважається право держави, у якій він має місце перебування.

5. При визначенні особистого закону відповідно до частин другої і третьої цієї статті вважається, що якщо недієздатна особа змінила місце свого проживання без згоди свого законного представника, то така зміна не спричиняє зміну особистого закону такої особи.

Стаття 17. Цивільна правоздатність фізичної особи

1. Виникнення і припинення цивільної правоздатності фізичної особи визначається її особистим законом.

2. Іноземці та особи без громадянства мають цивільну правоздатність в Україні нарівні з громадянами України, крім випадків, передбачених законом або міжнародними договорами України.

Стаття 18. Цивільна дієздатність фізичної особи

1. Цивільна дієздатність фізичної особи визначається її особистим законом. Цивільна дієздатність фізичної особи щодо правочинів та зобов'язань, що виникають внаслідок завдання шкоди, може визначатися також правом держави місця вчинення правочинів або виникнення зобов'язань у зв'язку із завданням шкоди, якщо інше не передбачено законом.

2. Підстави та правові наслідки визнання фізичної особи недієздатною або обмеження цивільної дієздатності фізичної особи регулюються особистим законом цієї особи.

Стаття 19. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності

1. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності визначається правом держави, у якій фізична особа зареєстрована як підприємець. За відсутності в державі вимог щодо обов'язкової реєстрації застосовується право держави основного місця здійснення підприємницької діяльності.

Стаття 20. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою

1. Підстави та правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою регулюються останнім з відомих особистих законів цієї особи.

Стаття 21. Ім'я фізичної особи

1. Права фізичної особи на ім'я, його використання та захист визначаються її особистим законом, якщо інше не встановлено законом.

Стаття 22. Особисті немайнові права

1. До особистих немайнових прав застосовується право держави, у якій мала місце дія чи інша обставина, що стала підставою для вимоги про захист таких прав, якщо інше не передбачено законом.

Стаття 23. Реєстрація актів цивільного стану громадян України поза межами України

1. Реєстрація актів цивільного стану громадян України, які проживають поза межами України, може здійснюватися в консульській установі або дипломатичному представництві України. При цьому застосовується право України.

Стаття 24. Опіка та піклування

1. Встановлення і скасування опіки та піклування над малолітніми, неповнолітніми, недієздатними особами, особами, цивільна дієздатність яких обмежена, регулюються особистим законом підопічного.

2. Обов'язок опікуна (піклувальника) прийняти опікунство (піклування) визначається особистим законом особи, яка призначається опікуном (піклувальником).

3. Відносини між опікуном (піклувальником) та особою, яка перебуває під опікою (піклуванням), визначаються правом держави, орган якої призначив опікуна (піклувальника). Якщо особа, яка перебуває під опікою (піклуванням), проживає в Україні, застосовується право України, якщо воно є більш сприятливим для цієї особи.

4. Опіка (піклування), встановлена над громадянами України, які проживають за межами України, визнається дійсною в Україні, якщо проти встановлення опіки (піклування) або проти її визнання немає законних заперечень відповідної консульської установи або дипломатичного представництва України.

5. Щодо особи, яка не є громадянином України і перебуває в Україні, або її майна, що знаходиться на території України, у разі потреби в інтересах опіки чи піклування можуть бути вжиті заходи для захисту прав та охорони майна відповідно до права України. Про це невідкладно сповіщається дипломатичне представництво або консульська установа держави, громадянином якої є відповідна особа.

Стаття 25. Особистий закон юридичної особи

1. Особистим законом юридичної особи вважається право держави місцезнаходження юридичної особи.

2. Для цілей цього Закону місцезнаходженням юридичної особи є держава, у якій юридична особа зареєстрована або іншим чином створена згідно з правом цієї держави.

3. За відсутності таких умов або якщо їх неможливо встановити, застосовується право держави, у якій знаходиться виконавчий орган управління юридичної особи.

Стаття 26. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи

1. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи визначається особистим законом юридичної особи.

Стаття 27. Особистий закон іноземної організації, яка не є юридичною особою відповідно до права іноземної держави

1. Особистим законом іноземної організації, яка не є юридичною особою відповідно до права держави, у якій така організація створена, вважається право цієї держави. Якщо така організація діє на території України, до її діяльності застосовується законодавство України, яке регулює діяльність юридичних осіб, якщо інше не випливає з вимог законодавства чи суті правовідносин.

Стаття 28. Обмеження повноважень органу або представника юридичної особи

1. Юридична особа не може посилатися на обмеження повноважень її органу або представника на вчинення правочину, яке не відоме праву держави, у якій інша сторона має місце перебування або знаходження, крім випадків, коли інша сторона знала або за всіма обставинами не могла не знати про такі обмеження.

Стаття 29. Національний режим діяльності іноземних юридичних осіб в Україні

1. Підприємницька та інша діяльність іноземних юридичних осіб в Україні регулюється законодавством України щодо юридичних осіб Ук-

раїни, якщо інше не встановлено законом.

Стаття 30. Участь держави та юридичних осіб публічного права у приватноправових відносинах з іноземним елементом

1. До приватноправових відносин з іноземним елементом за участю держави та юридичних осіб публічного права застосовуються правила цього Закону на загальних підставах, якщо інше не передбачено законом.

Розділ III КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ПРАВОЧИНІВ, ДОВІРЕНОСТІ, ПОЗОВНОЇ ДАВНОСТІ

Стаття 31. Форма правочину

1. Якщо інше не передбачено законом, форма правочину має відповідати вимогам права, яке застосовується до змісту правочину, але достатньо дотримання вимог права місця його вчинення, а якщо сторони правочину знаходяться в різних державах, — права місця проживання сторони, яка зробила пропозицію, якщо інше не встановлено договором.

2. Форма правочину щодо нерухомого майна визначається відповідно до права держави, у якій знаходиться це майно, а щодо нерухомого майна, право на яке зареєстроване на території України, — права України.

3. Зовнішньоекономічний договір, якщо хоча б однією стороною є громадянин України або юридична особа України, укладається в письмовій формі незалежно від місця його укладення, якщо інше не встановлено законом або міжнародним договором України.

Стаття 32. Зміст правочину

1. Зміст правочину може регулюватися правом, яке обрано сторонами, якщо інше не передбачено законом.

2. У разі відсутності вибору права до змісту правочину застосовується право, яке має найбільш тісний зв'язок із правочином.

3. Якщо інше не передбачено або не випливає з умов, суті правочину або сукупності обставин справи, то правочин більш тісно пов'язаний з правом держави, у якій сторона, що повинна здійснити виконання, яке має вирішальне значення для змісту правочину, має своє місце проживання або місцезнаходження.

Стаття 33. Сфера дії права, що застосовується до правочину

1. Дійсність правочину, його тлумачення та правові наслідки недійсності правочину визначаються правом, що застосовується до змісту правочину.

Стаття 34. Право, що застосовується до довіреності

1. Порядок видачі, строк дії, припинення та правові наслідки припинення довіреності визначаються правом держави, у якій видана довіреність.

Стаття 35. Позовна давність

1. Позовна давність визначається правом, яке застосовується для визначення прав та обов'язків учасників відповідних відносин.

2. Вимоги, на які позовна давність не поширюється, визначаються правом України, якщо хоча б один із учасників відповідних відносин є громадянином України або юридичною особою України.

Розділ IV КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Стаття 36. Право інтелектуальної власності

1. До правочинів, предметом яких є право інтелектуальної власності, застосовується право, що визначається згідно з відповідними правилами цього Закону.

Стаття 37. Захист прав інтелектуальної власності

1. До правовідносин у сфері захисту прав інтелектуальної власності застосовується право держави, у якій вимагається захист цих прав.

Розділ V КОЛІЗІЙНІ НОРМИ РЕЧОВОГО ПРАВА

Стаття 38. Загальні положення про право, що застосовується до права власності та інших речових прав

1. Право власності та інші речові права на нерухоме та рухоме майно визначаються правом держави, у якій це майно знаходиться, якщо інше не передбачено законом.

2. Належність майна до нерухомих або рухомих речей, а також інша класифікація майна визначаються правом держави, у якій це майно знаходиться.

Стаття 39. Виникнення та припинення права власності та інших речових прав

1. Виникнення та припинення права власності та інших речових прав визначається правом держави, у якій відповідне майно перебувало в момент, коли мала місце дія або інша обставина, яка стала підставою для виникнення або припинення права власності та інших речових прав, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України.

2. Право, яке застосовується до виникнення та припинення права власності та інших речових прав, що є предметом правочину, визначається відповідно до частини першої цієї статті, якщо інше не встановлено за згодою сторін. Вибір права сторонами правочину не зачіпає прав третіх осіб.

3. Виникнення права власності внаслідок набувальної давності визначається правом держави, у якій майно знаходилося на момент спливу строку набувальної давності.

Стаття 40. Право власності та інші речові права, відомості про які підлягають внесенню до державних реєстрів

1. Право власності та інші речові права, відомості про які підлягають внесенню до державних реєстрів, визначаються правом держави, у якій це майно зареєстроване.

Стаття 41. Право власності та інші речові права на рухоме майно, що перебуває в дорозі

1. Право власності та інші речові права на рухоме майно, що за правочином перебуває в дорозі, визначаються правом держави, з якої це майно відправлене, якщо інше не встановлено за згодою сторін.

Стаття 42. Захист права власності та інших речових прав

1. Захист права власності та інших речових прав здійснюється на вибір заявника відповідно до права держави, у якій майно знаходиться, або відповідно до права держави суду.

2. Захист права власності та інших речових прав на нерухоме майно здійснюється відповідно до права держави, у якій це майно знаходиться.

3. Захист права власності та інших речових прав, які підлягають державній реєстрації в Україні, здійснюється відповідно до права України.

Розділ VI КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНОГО ПРАВА

Стаття 43. Вибір права за згодою сторін договору

1. Сторони договору згідно із статтями 5 та 10 цього Закону можуть обрати право, що застосовується до договору, крім випадків, коли вибір права прямо заборонено законами України.

Стаття 44. Право, що застосовується до договору за відсутності згоди сторін про вибір права

1. У разі відсутності згоди сторін договору про вибір права, що підлягає застосуванню до цього договору, застосовується право відповідно до частин другої і третьої статті 32 цього Закону, при цьому стороною, що повинна здійснити виконання, яке має вирішальне значення для змісту договору, є:

1) продавець — за договором купівлі-продажу;

2) дарувальник — за договором дарування;

3) одержувач ренти — за договором ренти;

4) відчужувач — за договором довічного утримання (догляду);

5) наймодавець — за договорами найму (оренди);

6) позикодавець — за договором позички;

7) підрядник — за договором підряду;

8) виконавець — за договорами про надання послуг;

9) перевізник — за договором перевезення;

10) експедитор — за договором транспортного експедирування;

11) зберігач — за договором зберігання;

12) страховик — за договором страхування;

13) повірений — за договором доручення;

14) комісіонер — за договором комісії;

15) управитель — за договором управління майном;

16) позикодавець — за договором позики;

17) кредитодавець — за кредитним договором;

18) банк — за договором банківського вкладу (депозиту), за договором банківського рахунку;

19) фактор — за договором факторингу;

20) ліцензіар — за ліцензійним договором;

21) правоволоділець — за договором комерційної концесії;

22) заставодавець — за договором застави;

23) поручитель — за договором поруки.

2. Однак правом, з яким договір найбільш тісно пов'язаний, вважається:

1) щодо договору про нерухоме майно — право держави, у якій це майно знаходиться, а якщо таке майно підлягає реєстрації, — право держави, де здійснена реєстрація;

2) щодо договорів про спільну діяльність або виконання робіт — право держави, у якій провадиться така діяльність або створюються передбачені договором результати;

3) щодо договору, укладеного на аукціоні, за конкурсом або на біржі, — право держави, у якій проводяться аукціон, конкурс або знаходиться біржа.

Стаття 45. Право, що застосовується до договору споживання

1. До договорів споживання належать договори щодо придбання товарів та одержання послуг особою (споживачем) не для цілей підприємницької діяльності.

2. Вибір права сторонами договорів споживання не може обмежити захист прав споживача, який надається йому імперативними нормами права держави, у якій є його місце проживання, перебування або місцезнаходження, якщо:

1) укладенню договору передувала оферта або реклама в цій державі та споживач здійснив усе необхідне для укладення договору в цій державі; або

2) замовлення від споживача було прийняте в цій державі; або

3) споживач з ініціативи іншої сторони здійснив подорож за кордон з метою укладення договору щодо придбання товарів.

3. У разі відсутності вибору права сторонами щодо договору споживання, у тому числі щодо його форми, застосовується право держави, у якій споживач має місце проживання або місцезнаходження.

4. Положення частин другої і третьої цієї статті не застосовуються до договорів перевезення, надання послуг, якщо місцем укладення та виконання таких договорів є держава, інша ніж держава місця проживання або місцезнаходження споживача (крім договору у сфері туризму, який передбачає комбіноване перевезення та розміщення).

Стаття 46. Право, що застосовується до засновницького договору юридичної особи з іноземною участю

1. До засновницького договору, що є установчим документом юридичної особи з іноземною участю, застосовується право держави, у якій буде створена юридична особа.

Стаття 47. Сфера дії права, що застосовується до договору

1. Право, що застосовується до договору згідно з положеннями цього розділу, охоплює:

1) дійсність договору;

2) тлумачення договору;

3) права та обов'язки сторін;

4) виконання договору;

5) наслідки невиконання або неналежного виконання договору;

6) припинення договору;

7) наслідки недійсності договору;

8) відступлення права вимоги та переведення боргу згідно з договором.

2. Якщо при визначенні способів та порядку виконання договору, а також заходів, які мають бути вжиті в разі невиконання або неналежного виконання договору, неможливе застосування права, зазначеного в частині першій цієї статті, може бути застосоване право держави, у якій здійснюється виконання договору.

3. Право, що застосовується до форми договору, визначається відповідно до статті 31 цього Закону.

Розділ VII КОЛІЗІЙНІ НОРМИ НЕДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Стаття 48. Право, що застосовується до недоговірних зобов'язань

1. До зобов'язань, що виникають з дії однієї сторони, з урахуванням положень статей 49—51 цього Закону, застосовується право держави, у якій мала місце така дія.

Стаття 49. Право, що застосовується до зобов'язань про відшкодування шкоди

1. Права та обов'язки за зобов'язаннями, що виникають внаслідок завдання шкоди, визначаються правом держави, у якій мала місце дія або інша обставина, що стала підставою для вимоги про відшкодування шкоди.

2. Права та обов'язки за зобов'язаннями, що виникають внаслідок завдання шкоди за кордоном, якщо сторони мають місце проживання або місцезнаходження в одній державі, визначаються правом цієї держави.

3. Право іноземної держави не застосовується в Україні, якщо дія чи інша обставина, що стала підставою для вимоги про відшкодування шкоди, за законодавством України не є протиправною.

4. Сторони зобов'язання, що виникло внаслідок завдання шкоди, у будь-який час після його виникнення можуть обрати право держави суду.

Стаття 50. Право, що застосовується до відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг)

1. До вимоги про відшкодування шкоди на вибір потерпілого застосовується:

1) право держави, у якій знаходиться місце проживання або основне місце діяльності потерпілого;

2) право держави, у якій знаходиться місце проживання або місцезнаходження виробника або особи, яка надала послугу;

3) право держави, у якій споживач придбав товар або в якій йому була надана послуга.

Стаття 51. Право, що застосовується до набуття, збереження майна без достатньої правової підстави

1. До зобов'язань, що виникли внаслідок набуття, збереження майна без достатніх правових підстав, застосовується право держави, у якій такі дії мали місце.

Сторони зобов'язання у будь-який час після його виникнення можуть домовитися про застосування до нього права держави суду.

Розділ VIII КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

Стаття 52. Право, що застосовується до трудових відносин

1. До трудових відносин застосовується право держави, у якій виконується робота, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України.

Стаття 53. Трудові відносини громадян України, які працюють за кордоном

1. Трудові відносини громадян України, які працюють за кордоном, регулюються правом України в разі, якщо:

1) громадяни України працюють у закордонних дипломатичних установах України;

2) громадяни України уклали з роботодавцями — фізичними або юридичними особами України трудові договори про виконання роботи за кордоном, у тому числі в їх відокремлених підрозділах, якщо це не суперечить законодавству держави, на території якої виконується робота;

3) це передбачено законом або міжнародним договором України.

Стаття 54. Особливості регулювання трудових відносин іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні

1. Трудові відносини іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні, не регулюються правом України в разі, якщо:

1) іноземці та особи без громадянства працюють у складі дипломатичних представництв іноземних держав або представництв міжнародних організацій в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України;

2) іноземці та особи без громадянства за межами України уклали з іноземними роботодавцями — фізичними чи юридичними особами трудові договори про виконання роботи в Україні, якщо інше не передбачено договорами чи міжнародним договором України.

Розділ IX КОЛІЗІЙНІ НОРМИ СІМЕЙНОГО ПРАВА

Стаття 55. Право на шлюб

1. Право на шлюб визначається особистим законом кожної з осіб, які подали заяву про укладення шлюбу. У разі укладення шлюбу в Ук-

(Закінчення на 18-й стор.).

■ ОФІЦІЙНО

Закон України

Про зупинення дії Закону України «Про особливості приватизації відкритого акціонерного товариства «Укртелеком»

1. Зупинити дію Закону України «Про особливості приватизації відкритого акціонерного товариства «Укртелеком» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 41, ст. 341; 2003 р., № 37, ст. 300; 2004 р., № 12, ст. 155) до прийняття нової Державної програми приватизації.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
5 липня 2005 року.
№ 2729-IV.

Закон України

Про ратифікацію Договору між Україною та Ісламською Республікою Іран про передачу засуджених осіб

Верховна Рада України **постановляє**:

Ратифікувати Договір між Україною та Ісламською Республікою Іран про передачу засуджених осіб, підписаний 11 травня 2004 року у м. Тегеран.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
6 липня 2005 року.
№ 2751-IV.

Закон України

Про ратифікацію Договору між Україною та Ісламською Республікою Іран про видачу правопорушників

Верховна Рада України **постановляє**:

Ратифікувати Договір між Україною та Ісламською Республікою Іран про видачу правопорушників, підписаний 11 травня 2004 року у м. Тегеран.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
6 липня 2005 року.
№ 2752-IV.

Закон України

Про ратифікацію Протоколу до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами — членами (УПС) про приєднання Чеської Республіки, Естонської Республіки, Республіки Кіпр, Латвійської Республіки, Литовської Республіки, Угорської Республіки, Республіки Мальта, Республіки Польща, Республіки Словенія та Словацької Республіки до УПС та внесення змін до УПС

Верховна Рада України **постановляє**:

Ратифікувати Протокол до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами — членами (УПС) про приєднання Чеської Республіки, Естонської Республіки, Республіки Кіпр, Латвійської Республіки, Литовської Республіки, Угорської Республіки, Республіки Мальта, Республіки Польща, Республіки Словенія та Словацької Республіки до УПС та внесення змін до УПС, підписаний 29 квітня 2004 року у м. Дублін.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
6 липня 2005 року.
№ 2753-IV.

(Початок на 16–17-й стор.).

раїні застосовуються вимоги Сімейного кодексу України щодо підстав недійсності шлюбу.

Стаття 56. Форма і порядок укладення шлюбу в Україні

1. Форма і порядок укладення шлюбу в Україні між громадянином України та іноземцем або особою без громадянства, а також між іноземцями або особами без громадянства визначаються правом України.

Стаття 57. Укладення шлюбу в консульській установі або дипломатичному представництві

1. Шлюб між громадянами України, якщо хоча б один з них проживає за межами України, може укладатися в консульській установі або дипломатичному представництві України згідно з правом України.

2. Укладення шлюбу між іноземцями в консульській установі або дипломатичному представництві відповідних держав в Україні регулюється правом акредитуючої держави.

Стаття 58. Дійсність шлюбу, укладеного за межами України

1. Шлюб між громадянами України, шлюб між громадянином України та іноземцем, шлюб між громадянином України та особою без громадянства, що укладений за межами України відповідно до права іноземної держави, є дійсним в Україні за умови додержання щодо громадянина України вимог Сімейного кодексу України щодо підстав недійсності шлюбу.

2. Шлюб між іноземцями, шлюб між іноземцем та особою без громадянства, шлюб між особами без громадянства, що укладені відповідно до права іноземної держави, є дійсними в Україні.

Стаття 59. Шлюбний договір

1. Сторони шлюбного договору можуть обрати право, що застосовується до шлюбного договору, відповідно до частини першої статті 61 цього Закону.

Стаття 60. Правові наслідки шлюбу

1. Правові наслідки шлюбу визначаються спільним особистим законом подружжя, а за його відсутності — правом держави, у якій подружжя мало останнє спільне місце проживання, за умови, що хоча б один з подружжя все ще має місце проживання у цій державі, а за відсутності такого — правом, з яким обидва з подружжя мають найбільш тісний зв'язок іншим чином.

2. Подружжя, яке не має спільного особистого закону, може обрати право, що буде застосовуватися до правових наслідків шлюбу, якщо подружжя не має спільного місця проживання або якщо особистий закон жодного з них не збігається з правом держави їхнього спільного місця проживання.

3. Вибір права згідно з частиною другою цієї статті обмежений лише правом особистого закону одного з подружжя без застосування частини другої статті 16 цього Закону. Угода про вибір права припиняється, якщо особистий закон подружжя стає спільним.

Стаття 61. Майнові відносини подружжя

1. Подружжя може обрати для регулювання майнових наслідків шлюбу право особистого закону одного з подружжя або право держави, у якій один з них має звичайне місце перебування, або, стосовно до нерухомого майна, право держави, у якій це майно знаходиться.

2. Право, вибране згідно з частиною першою цієї статті, припиняє застосовуватися або змінюється за згодою сторін у разі зміни особистого закону або звичайного місця перебування того з подружжя, до особистого закону або звичайного місця перебування якого було прив'язане обране право. Нове право застосовується до правових відносин з моменту укладення шлюбу, якщо інше письмово не встановлено подружжям.

3. У разі відсутності вибору права подружжям майнові наслідки шлюбу визначаються правом, яке застосовується до правових наслідків шлюбу.

Стаття 62. Форма вибору права для правових наслідків шлюбу

1. Вибір права, передбачений частиною другою статті 60 та статтею 61 цього Закону, має бути здійснений у письмовій формі або явно випливати з умов шлюбного договору. Угода сторін про вибір права, що укладена в Україні, має бути нотаріально посвідчена.

Стаття 63. Припинення шлюбу

1. Припинення шлюбу та правові наслідки припинення шлюбу визначаються правом, яке діє на цей час щодо правових наслідків шлюбу.

Стаття 64. Визнання шлюбу недійсним

1. Недійсність шлюбу, укладеного в Україні або за її межами, визначається правом, яке застосовувалося відповідно до статей 55 і 57 цього Закону.

Стаття 65. Встановлення та оскарження батьківства

1. Встановлення та оскарження батьківства визначається особистим законом дитини на момент її народження.

Стаття 66. Права та обов'язки батьків і дітей

1. Права та обов'язки батьків і дітей визначаються особистим законом дитини або правом, яке має тісний зв'язок із відповідними відносинами і якщо воно є більш сприятливим для дитини.

Стаття 67. Зобов'язання щодо утримання

1. Зобов'язання щодо утримання, які виникають із сімейних відносин, крім випадків, передбачених статтею 66 цього Закону, регулюються правом держави, у якій має місце проживання особа, яка має право на утримання.

2. Якщо особа, яка має право на утримання, не може його одержати згідно з правом, визначеним у частині першій цієї статті, застосовується право їхнього спільного особистого закону.

3. Якщо особа, яка має право на утримання, не може його одержати згідно з правом, визначеним частинами першою і другою цієї статті, застосовується право держави, у якій особа, яка зобов'язана надати утримання, має місце проживання.

Стаття 68. Утримання родичів та інших членів сім'ї

1. Вимога про утримання родичів та інших членів сім'ї (крім батьків та дітей) не може бути задоволена, якщо відповідно до права місця проживання особи, яка зобов'язана надати утримання, такого зобов'язання про утримання не існує.

Стаття 69. Усиновлення

1. Усиновлення та його скасування регулюються особистим законом дитини та особистим законом усиновлювача. Якщо усиновлювач — подружжя, яке не має спільного особистого закону, то застосовується право, що визначає правові наслідки шлюбу.

2. Здатність особи бути усиновлювачем визначається відповідно до її особистого закону.

3. Правові наслідки усиновлення або його припинення визначаються особистим законом усиновлювача.

4. Нагляд та облік дітей, усиновлених відповідно до положень цієї статті, здійснюються відповідно до особистого закону дитини.

Розділ X
КОЛІЗІЙНІ НОРМИ ЩОДО СПАДКУВАННЯ

Стаття 70. Спадкові відносини

1. З урахуванням положень статей 71, 72 цього Закону спадкові відносини регулюються правом держави, у якій спадкодавець мав останнє місце проживання, якщо спадкодавцем не обрано в заповіті право держави, громадянином якої він був. Вибір права спадкодавцем буде недійсним, якщо після складання заповіту його громадянство змінилося.

Стаття 71. Спадкування нерухомого майна і майна, що підлягає державній реєстрації

1. Спадкування нерухомого майна регулюється правом держави, на території якої знаходиться це майно, а майна, яке підлягає державній реєстрації в Україні, — правом України.

Стаття 72. Здатність осіб на складання і скасування заповіту. Форма заповіту і акта його скасування

1. Здатність особи на складання і скасування заповіту, а також форма заповіту і акта його скасування визначаються правом держави, у якій спадкодавець мав постійне місце проживання в момент складання акта або в момент смерті. Заповіт або акт його скасування не можуть бути визнані недійсними внаслідок недодержання форми, якщо остання відповідає вимогам права місця складання заповіту або права громадянства, або права звичайного місця перебування спадкодавця у момент складання акта чи в момент смерті, а також права держави, у якій знаходиться нерухоме майно.

Розділ XI
ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ

Стаття 73. Участь у процесі іноземних осіб

1. Іноземці, особи без громадянства, іноземні юридичні особи, іноземні держави (їх органи та посадові особи) та міжнародні організації (далі — іноземні особи) мають право звертатися до судів України для захисту своїх прав, свобод чи інтересів.

2. Міжнародними договорами України та законами України можуть бути встановлені особливості участі у процесі дипломатичних агентів, персоналу міжнародних організацій та інших осіб.

Стаття 74. Процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб в Україні

1. Процесуальна правоздатність і дієздатність іноземних осіб в Україні визначаються відповідно до права України.

2. На вимогу суду, який розглядає справу, іноземна юридична особа має представити оформлений з урахуванням статті 13 цього Закону документ, що є доказом правосуб'єктності юридичної особи (сертифікат реєстрації, витяг з торгового реєстру тощо).

Розділ XII
ПІДСУДНІСТЬ ТА ВИКОНАННЯ ІНОЗЕМНИХ СУДОВИХ ДОРУЧЕНЬ

Стаття 75. Загальні правила підсудності судам України справ з іноземним елементом

1. Підсудність судам України справ з іноземним елементом визначається на момент відкриття провадження у справі, незважаючи на те, що в ході провадження у справі підстави для такої підсудності відпали або змінилися, крім випадків, передбачених у статті 76 цього Закону.

2. Суд відмовляє у відкритті провадження у справі, якщо у суді чи іншому юрисдикційному органі іноземної держави є справа із спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав.

Стаття 76. Підстави визначення підсудності справ судам України

1. Суди можуть приймати до свого провадження і розглядати будь-які справи з іноземним елементом у таких випадках:

1) якщо сторони передбачили своєю угодою підсудність справи з іноземним елементом судам України, крім випадків, передбачених у статті 77 цього Закону;

2) якщо на території України відповідач у справі має місце проживання або місцезнаходження, або рухоме чи нерухоме майно, на яке можна накласти стягнення, або знаходиться філія або представництво іноземної юридичної особи — відповідача;

3) у справах про відшкодування шкоди, якщо її було завдано на території України;

4) якщо у справі про сплату аліментів або про встановлення батьківства позивач має місце проживання в Україні;

5) якщо у справі про відшкодування шкоди позивач — фізична особа має місце проживання в Україні або юридична особа — відповідач — місцезнаходження в Україні;

6) якщо у справі про спадщину спадкодавець у момент смерті був громадянином України або мав в Україні останнє місце проживання;

7) дія або подія, що стала підставою для подання позову, мала місце на території України;

8) якщо у справі про визнання безвісно відсутнім або оголошення померлим особа мала останнє відоме місце проживання на території України;

9) якщо справа окремого провадження стосується особистого статусу або дієздатності громадянина України;

10) якщо справа проти громадянина України, який за кордоном діє як дипломатичний агент або з інших підстав має імунітет від місцевої юрисдикції, відповідно до міжнародного договору не може бути порушена за кордоном;

11) в інших випадках, визначених законом України та міжнародним договором України.

Стаття 77. Виключна підсудність

1. Підсудність судам є виключною у таких справах з іноземним елементом:

1) якщо нерухоме майно, щодо якого виник спір, знаходиться на території України;

2) якщо у справі, яка стосується правовідносин між дітьми та батьками, обидві сторони мають місце проживання в Україні;

3) якщо у справі про спадщину спадкодавець — громадянин України і мав в ній місце проживання;

4) якщо спір пов'язаний з оформленням права інтелектуальної власності, яке потребує реєстрації чи видачі свідоцтва (патенту) в Україні;

5) якщо спір пов'язаний з реєстрацією або ліквідацією на території України іноземних юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців;

6) якщо спір стосується дійсності записів у державному реєстрі, кадастрі України;

7) якщо у справах про банкрутство боржник був створений відповідно до законодавства України;

8) якщо справа стосується випуску або знищення цінних паперів, оформлених в Україні;

9) справи, що стосуються усиновлення, яке було здійснено або здійснюється на території України;

10) в інших випадках, визначених законами України.

Стаття 78. Компетенція інших органів України

1. Компетенція інших органів України щодо розгляду справ з іноземним елементом визначається законами України з урахуванням статей 75—77 цього Закону.

Стаття 79. Судовий імунітет

1. Пред'явлення позову до іноземної держави, залучення іноземної держави до участі у справі як відповідача або третьої особи, накладення арешту на майно, яке належить іноземній державі та знаходиться на території України, застосування щодо такого майна інших засобів забезпечення позову і звернення стягнення на таке майно можуть бути допущені лише за згодою компетентних органів відповідної держави, якщо інше не передбачено міжнародним договором України або законом України.

2. Акредитовані в Україні дипломатичні представники іноземних держав та інші особи, зазначені у відповідних законах України і міжнародних договорах України, підлягають юрисдикції судів України в цивільних справах лише в межах, що визначаються принципами та нормами міжнародного права або міжнародними договорами України.

3. Міжнародні організації підлягають юрисдикції судів України в цивільних справах у межах, визначених міжнародними договорами України або законами України.

4. У тих випадках, коли в порушення норм міжнародного права Україні, її майну або представникам в іноземній державі не забезпечується такий же судовий імунітет, який згідно з частинами першою та другою цієї статті забезпечується іноземним державам, їх майну та представникам в Україні, Кабінетом Міністрів України може бути вжито до цієї держави, її майна відповідних заходів, дозволених міжнародним правом, якщо тільки заходів дипломатичного характеру не достатньо для врегулювання наслідків зазначеного порушення норм міжнародного права.

Стаття 80. Судові доручення

1. У разі якщо при розгляді справи з іноземним елементом у суду виникне необхідність у врученні документів або отриманні доказів, у проведенні окремих процесуальних дій за кордоном, суд може направити відповідне доручення компетентному органу іноземної держави в порядку, встановленому Цивільним процесуальним кодексом України або міжнародним договором України.

2. Доручення судів України про вручення документів громадянам України, які постійно проживають за кордоном, або отримання від них доказів на території іноземної держави можуть бути виконані консульською посадовою особою України відповідно до міжнародних договорів України або в іншому порядку, що не суперечить законодавству держави перебування.

Розділ XIII
ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ

Стаття 81. Рішення іноземних судів, які можуть бути визнані та виконані в Україні

1. В Україні можуть бути визнані та виконані рішення іноземних судів у справах, що виникають з цивільних, трудових, сімейних та господарських правовідносин, вироки іноземних судів у кримінальних справах у частині, що стосується відшкодування шкоди та заподіяних збитків, а також рішення іноземних арбітражів та інших органів іноземних держав, до компетенції яких належить розгляд цивільних і господарських справ, що набрали законної сили.

Стаття 82. Порядок визнання і виконання рішень іноземних судів

1. Визнання та виконання рішень, визначених у статті 81 цього Закону, здійснюється у порядку, встановленому законом України.

Розділ XIV
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з 1 вересня 2005 року.

Підпункт 3 пункту 2 розділу XIV «Прикінцеві положення» набирає чинності з дня набрання чинності Цивільним процесуальним кодексом України.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) частину першу статті 1 Цивільного процесуального кодексу України від 18 липня 1963 року доповнити словами «та Законом України «Про міжнародне приватне право»;

2) у розділі VI Сімейного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 21—22, ст. 135):

назву розділу викласти в такій редакції:

«Особливості усиновлення за участю іноземців та осіб без громадянства»;

статті 275—281, 288—292 виключити;

3) у Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № № 40—42, ст. 492):

у частині першій статті 2 слова «та цього Кодексу» замінити словами «цього Кодексу та Закону України «Про міжнародне приватне право»;

статті 9, 411, 412 виключити;

4) частини шосту — п'ятнадцяту статті 6 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст. 377; Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 5, ст. 33; 1994 р., № 20, ст. 120; 1999 р., № 51, ст. 447) виключити;

5) розділ VIII Закону України «Про заставу» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 47, ст. 642; 2004 р., № 11, ст. 140) виключити.

3. Кабінету Міністрів України:

у тримісячний термін з дня набрання чинності цим Законом подати до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЮЩЕНКО.

м. Київ,
23 червня 2005 року.
№ 2709-IV.

ТОВ УКБ "КАМБІО"

Баланс за 2 квартал 2005 р. (тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	На 01.07.2005	На 01.01.2005
1	2	3	4
	АКТИВИ		
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ	19 257	4 220
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ, за вирахуванням резервів	0	0
2.1.	Казначейські та інші ЦП, що рефінінсуються НБУ, і ЦП емітовані НБУ.	0	0
2.2.	Резерви під знецінення боргових ЦП, що рефінансуються НБУ	0	0
3.	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	48 057	22 434
3.1.	Кошти в інших банках	48 380	22 465
3.2.	Резерви під заборгованість інших банків	(323)	(31)
4.	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5.	ЦП в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	0	0
6.	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	139 202	36 881
6.1.	Кредити та заборгованість клієнтів	141 899	38 006
6.2.	Резерви під заборгованість за кредитами	(2697)	(1125)
7.	ЦП в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	0	0
8.	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
9.	Основні засоби та нематеріальні активи	9 468	5 677
10.	Чисті нараховані доходи до отримання	1 460	132
10.1.	Нараховані доходи до отримання	1 460	132
10.2.	Резерви під заборгованність за нарахованими доходами		0
11.	Інші активи за вирахуванням резервів	1 143	472
11.1.	Інші активи	1 143	472
11.2.	Резерви під дебіторську заборгованість	0	0
12.	Усього активів	218 587	69 817
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13.	Кошти банків	59 502	14 841
13.1.	У тому числі кредити, які отримані від НБУ	0	0
14.	Кошти клієнтів	118 874	16 776
15.	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	0	0
16.	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17.	Нараховані витрати до сплати	760	125
18.	Інші зобов'язання	649	59
19.	Усього зобов'язань	179 785	31 801
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20.	Статутний капітал	38 000	38 000
20.1.	Зареєстровані прості акції	0	0
20.2.	Зареєстровані привілейовані акції	0	0
20.3.	Не сплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
21.	Капіталізовані дивіденди	0	0
22.	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
23.	Емісійні різниці	0	0
24.	Резерви та інші фонди банку	0	0
25.	Резерви переоцінки , у тому числі:	0	0
26.	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років, у тому числі:	0	0
27.	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затверд	16	16
28.	Результат поточного року	786	0
29.	Усього власного капіталу	38 802	38 016
30.	Усього пасивів	218 587	69 817

Звіт про фінансові результати за 2 квартал 2005 р. (тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу: На 01.07.2005 р.	На 01.07.2004 р.
1	2	3	4
1.	Чистий процентний дохід, у тому числі:	5 280	0
1.1.	Процентний дохід	9 559	0
1.2.	Процентні витрати	(4279)	0
2.	Чистий комісійний дохід, у тому числі:	1 561	0
2.1.	Комісійні доходи	1 853	0
2.2.	Комісійні витрати	(292)	0
3.	Торговельний дохід	252	0
4.	Дохід у вигляді дивідендів	0	0
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних ЦП	0	0
6.	Прибуток від участі в капіталі	0	0
7.	Інший дохід	14	0
8.	Операційний дохід	7 107	0
9.	Загальні адміністративні витрати	(1337)	0
10.	Витрати на персонал	(903)	0
11.	Втрати від участі в капіталі	0	0
12.	Інші витрати	(1942)	0
13.	Прибуток від операцій	2 925	0
14.	Чисті витрати на формування резервів	(2111)	0
15.	Прибуток до оподаткування	814	0
16.	Витрати на податок на прибуток	(28)	0
17.	Прибуток після оподаткування	786	0
18.	Непередбачені доходи/витрати	0	0
19.	Чистий прибуток/збиток банку	786	0
20.	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0
21.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0

Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках за 2 квартал 2005 р. (тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На 01.07.2005	На 01.01.2005	Зміни після дати останньої річної звітності
1	2	3	4	5
1.	Гарантії, що надані клієнтам	1 914	0	+1914
2.	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3.	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4.	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	40 682	7 567	+33115
5.	Надана застава	24 231	6 102	-

Примітка "Рахунки довірчого управління" не надається у зв'язку з відсутністю таких рахунків у банку

Голова правління **Тарадайко Н.А.**

Заступник головного бухгалтера **Кобозєва О.М.**

Ліц. НБУ №215 від 13.08.2004 р.

Правління Закарпатського обласного закритого акціонерного товариства по туризму та екскурсіях «Закарпаттурист»

Повідомляє про проведення позачерговий Загальних зборів акціонерів ЗАТ «Закарпаттурист» (надалі - «Збори»), які відбудуться 16 вересня 2005 року о 12:00 годині за адресою: м. Ужгород, вул. Кошицька, 30, в приміщенні кабінету голови правління Товариства. Реєстрація акціонерів з 11:00 до 11:45 год. за місцем проведення зборів. Для участі у зборах представники акціонерів повинні мати документи, що посвідчують їх повноваження та особу.

Порядок денний:

(за рішенням засідання Ради від 18.07.2005 р., протокол №12)

1. Про ухвалення Постанови Ради ЗАТ «Закарпаттурист» від 15.06.2005 р., протокол №10.
2. Про відкликання та обрання Голови правління ЗАТ «Закарпаттурист».
3. Про результати проведення аудиторської перевірки фінансово-господарської діяльності ЗАТ «Закарпаттурист».

З усіма документами, пов'язаними з питаннями, запропонованими на розгляд зборів, акціонери можуть ознайомитись в робочі години до дати зборів за місцем проведення зборів.

Довідки за телефонами: 8-03122: 4-20-77; 3-70-19.

Правління ЗАТ «Закарпаттурист».

Ухвалою Господарського суду міста Севастополя (99011, м. Севастополь, вул. Павліченко, 5) від 13.06.2005 року порушено провадження у справі № 20-10/079 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Кримська промислова компанія-2» (99029, м. Севастополь, вул. Шабалина, 27, п/р 260093013232 у СМД «Укрсоцбанк», МФО 324195, п/р 26001317422001 в СФ КБ «Приватбанк», МФО 324935, ЄДРПОУ 30709157).

Розпорядником майна призначено Бикову Світлану Вікторівну, ліцензія арбітражного керуючого серія АБ № 116147 Міністерства економіки і з питань європейської інтеграції, адреса: 99022, м. Севастополь, вул. Горпищенка, б. 92, кв. 3.

Це оголошення дається з метою виявлення всіх кредиторів і можливих санаторів.

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Позачергові загальні збори акціонерів ВАТ «Павлоградвугілля»

відбудуться 16 вересня 2005 р. о 12 год. 00 хв. в приміщенні актового залу шахти ім. М. І. Сташкова за адресою:

52800, Дніпропетровська обл., м. Першотравенськ, шахта ім. М. І. Сташкова.

Реєстрація учасників зборів з 9:30 до 11:30.

Порядок денний.

1. Про обрання робочих органів та затвердження регламенту роботи Загальних зборів акціонерів Товариства.
2. Про внесення змін до Статуту Товариства.
3. Про внесення змін до внутрішніх положень Товариства.
4. Про ліквідацію та створення філій Товариства та затвердження їх Положень.
5. Про внесення змін в організаційну структуру Товариства.
6. Про затвердження нормативів розподілу прибутку Товариства на 2005 рік.

Учасникам зборів необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу. Для представників акціонерів - доручення на право участі в зборах, засвідчене згідно з діючим законодавством.

Телефон для довідок: 8 (05632) 6-11-91.

Генеральний директор ВАТ «Павлоградвугілля».

Господарський суд Київської обл. (01033, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) Постановою від 23.06.2005 р. по справі №94/146-05 визнав банкрутом Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Славутич», р/р 260000000681001 в філії КМД АТ «Індекс-Банк» м. Кагарлик, МФО 300818, код ЄДРПОУ 03754840, що знаходиться за адресою: 09200, Київська обл., Кагарлицький р-н, с. Кузминці, вул. Радянська, 1 і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Арбітражного керуючого Білика Юрія Миколайовича (ліцензія №783144 від 02.09.04 р.), тел.: 8 (044) 469-05-32, тел./факс: 8 (044) 568-12-77.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО СКЛИКАННЯ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ АКЦІОНЕРІВ ВАТ «ВАТРА» ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВАТРА»

повідомляє про скликання позачергових Загальних зборів акціонерів Товариства - збори відбудуться 16.09.2005 р. о 12 годині за адресою: м. Тернопіль, вул. Микулинецька, 46.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про результати роботи за 2004 рік та основні напрями діяльності Товариства на 2005 рік.
2. Звіт і висновки Ревізійної комісії за річними результатами роботи.
3. Затвердження фінансової звітності за 2004 рік.
4. Про порядок розподілу прибутку, що залишається в розпорядженні Товариства. Прийняття рішення щодо виплати дивідендів.
5. Затвердження чисельного складу Правління.
6. Відкликання та обрання членів Наглядової Ради Товариства.
7. Відкликання та обрання Голови та членів Правління Товариства.
8. Відкликання та обрання членів Ревізійної комісії Товариства.
9. Про діяльність Товариства і збереження власності акціонерів ВАТ «Ватра».

Місце проведення зборів - палац культури ВАТ «ВАТРА».

Початок реєстрації учасників і видача бюлетнів для голосування з 9.00 до11.30 в день і за місцем проведення зборів

Для участі в зборах необхідно мати:

- документ, що засвідчує особу;
- сертифікат акцій;
- довіреним особам-представникам - довіреність на право участі в зборах, оформлену в установленому порядку.

Пропозиції до питань порядку денного подавати в письмовій формі на адресу Правління Товариства та тел/факс: 0352) 52-49-88, 25-34-94 до 17.08.2005 р.

У випадку зміни в порядку денному зборів повідомлення буде розміщене в газетах «Голос України» та «Свобода» з 27.08 до 06.09.2005 р.

Ознайомлення акціонерів з документами щодо порядку денного у секретаря Правління ВАТ «ВАТРА», тел. (0352) 27-87-64 та під час реєстрації учасників зборів.

Телефони для довідок: (0352) 52-56-44, 27-87-64.

ПРАВЛІННЯ ВАТ «ВАТРА».

Господарським судом Запорізької області (м. Запоріжжя, вул. Шаумяна,4) порушено справу № 25\140 про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю «Агро —Дружба» (71100, Запорізька область, Бердянський район, с. Осипенко, вул. Осипенко, 3, код ЄДРПОУ 30316104, р/р26004208782099 у КБ «ПриватБанк», МФО 313399).

Розпорядником майна призначено Плахотника Олександра Олеговича, ліцензія серія АА № 630147, адреса: Дніпропетровська область, м. Дніпродзержинськ, вул. Медична, 4 кв.51.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Рішенням Господарського суду АР Крим (95000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) від 08.07.2005 р. порушено справу №2-20/10232-2005 про визнання банкрутом боржника Комунального підприємства «Михайлівський сількомунгосп» (Нижньогірський р-н, с. Михайлівка, пр. Черфаса, 29, р/р 26008301289 ощадбанк 34558, Нижньогірськ, МФО 384102, ЗКПО 3115584).

Розпорядником майна призначений Щербина Олексій Вікторович: серія АА №719799, м. Сімферополь, вул. Алуштинська, 21.

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом 30-ти днів з моменту опублікування оголошення.

АТЗТ ТРС «Телемак»

повідомляє, що 13 вересня 2005 р. відбудуться звітно-виборчі збори.

Порядок денний.

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2004 р.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження результатів фінансово-господарської діяльності за 2004 р.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку (збитку).
5. Зміни в складі акціонерів, затвердження нової редакції статуту.

Довідки за тел. 751-08-66.

ОГОЛОШЕННЯ про результати проведення торгів

1. Замовник торгів: Дніпровська електроенергетична система НЕК «Укренерго» код ЄДРПОУ 20517231.

1.1. Пошта адреса: 69096, м. Запоріжжя, вул. Гребельна, 2.

1.2. Інформація про закупівлю:

Виконання робіт з реконструкції повітряних ліній 330 кВ ПС «Запорізька 750» - Кураховська ТЕС.

3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане у газеті «Голос України» № 107 (3607) від 11.06.2005 р.

4. Інформація про переможця торгів: ТОВ «Укрелектромережбуд».

5. Поштова адреса: Донецька обл., м. Артемівськ, вул. Широка, 6.

6. Телефон: 8 (06274) 6-25-37, 3-12-40.

КВАРТАЛЬНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

ВАТ СЕЛЯНСЬКИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ДНІСТЕР"

за 2 квартал 2005 року

Банк. ліц.№94 від 04.12.01 та Дозвіл №94-2 від 11.12.02

Голова Правління Тарасюк Р.І.

Головний бухгалтер Турчин С.М.

Баланс за 2 квартал 2005 р. (тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фін. року
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	60 868	34 284
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ, за вирахуванням резервів	0	0
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, і цінні папери, емітовані НБУ	0	0
2.2	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються НБУ	0	0
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	35 261	51 700
3.1	Кошти в інших банках	35 727	52 331
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	466	623
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	30 523	11 691
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	30 590	11 746
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	67	55
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	279 483	301 296
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	296 507	321 400
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	17 024	20 144
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	726	781
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	898	894
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	172	113
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
9	Основні засоби та нематеріальні активи	45 088	44 511
10	Чисті нараховані доходи до отримання	6 531	6 516
10.1	Нараховані доходи до отримання	7 502	7 974
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	971	1 458
11	Інші активи за вирахуванням резервів	10 705	6 505
11.1	Інші активи	10 748	6 733
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	43	228
12	**Усього активів**	**468 191**	**457 260**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	34 134	61 107
13.1	У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	0	0
14	Кошти клієнтів	326 288	310 963
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	10 119	12 218
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	10 356	306
17	Нараховані витрати до сплати	8 062	5 384
18	Інші зобов'язання	21 253	10 191
19	**Усього зобов'язань**	**409 210**	**400 158**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	Статутний капітал	37 005	37 005
20.1	Зареєстровані прості акції	36 636	36 630
20.2	Зареєстровані привілейовані акції	369	375
20.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
21	Капіталізовані дивіденди	0	0
22	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	671
23	Емісійні різниці	0	0
24	Резерви та інші фонди банку	866	578
25	Резерви переоцінки, у тому числі:	10 575	10 575
25.1	Резерви переоцінки необоротних активів	10 575	10 575
25.2	Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
25.3	Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
25.4	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років, у тому числі:	9 396	5 180
26.1	Сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів та інвестицій в асоційовані і дочірні компанії	0	0
26.2	Сума знецінення вартості інвестицій в асоційовані і дочірні компанії	0	0
27	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	0	4 438
28	Результат поточного року	2 205	0
29	**Усього власного капіталу**	**59 981**	**57 103**
30	**Усього пасивів**	**468 191**	**457 260**

Звіт про фін. результати за 2 квартал 2005 р. (тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кв.: поточного року	попереднього фін. року
1	Чистий процентний дохід	7 440	10 857
1.1	Процентний дохід	26 528	23 629
1.2	Процентні витрати	(19 088)	(12 772)
2	Чистий комісійний дохід	4 351	4 480
2.1	Комісійний дохід	4 446	4 714
2.2	Комісійні витрати	(95)	(234)
3	Торговельний дохід	327	500
4	Дохід у вигляді дивідендів	0	0
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від участі в капіталі	0	0
7	Інший дохід	1 133	121
8	**Операційний дохід**	**13 251**	**15 958**
9	Загальні адміністративні витрати	(5 561)	(4 839)
10	Витрати на персонал	(3 508)	(3 336)
11	Втрати від участі в капіталі	0	0
12	Інші витрати	(1 331)	(2 258)
13	**Прибуток від операцій**	**2 851**	**5 525**
14	Чисті витрати на формування резервів	477	(2 589)
15	**Прибуток до оподаткування**	**3 328**	**2 936**
16	Витрати на податок на прибуток	(1 076)	(711)
17	**Прибуток після оподаткування**	**2 252**	**2 225**
18	Непередбачені доходи/витрати	(47)	(300)
19	**Чистий прибуток/збиток банку**	**2 205**	**1 925**
20	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	**0,0007**	**0,0007**
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	**0,0007**	**0,0007**

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за 2 квартал 2005р. (тис. грн)

Рядок	Найменування статті	На зв. дату поточн. кварт.	На кінець попер. фін. року	Зміни після дати ост. річн. звітн. (+/-)
1	Гарантії, що надані клієнтам	3 595	3 854	(259)
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	20 591	12 055	8 536
5	Надана застава	12 865	48 197	X
6	**Усього**	X	X	X

Примітка "Рахунки довірчого управління" за 2 квартал 2005р. (тис. грн)

Рядок	Найменування статті	На зв. дату поточн. кварт.	На кінець попер. фін. року	Зміни після дати ост. річн. звітн. (+/-)
1	**Активні рахунки довірчого управління**	**199**	**0**	**199**
2	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	0	0	0
3	Поточні рахунки банку-управителя з довірчого управління	199	0	199
4	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	0	0	0
5	Цінні папери в довірчому управлінні	0	0	0
6	Банківські метали в довірчому управлінні	0	0	0
7	Інші активи в довірчому управлінні	0	0	0
8	Витрати за операціями довірчого управління	0	0	0
9	Нараховані доходи за об'єктами довірчого управління	0	0	0
10	**Пасивні рахунки довірчого управління**	**199**	**0**	**199**
11	Фонди банківського управління	199	0	199
12	Рахунки установника	0	0	0
13	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	0	0	0
14	Доходи від операцій довірчого управління	0	0	0

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ АППБ "АВАЛЬ" ЗА II КВАРТАЛ 2005 РОКУ

БАЛАНС АППБ "АВАЛЬ" ЗА II КВАРТАЛ 2005 РОКУ

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітна дата 01.07.2005	На кінець попереднього року
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	1411352	1058608
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ та цінні папери, емітовані НБУ за вирахуванням резервів	1000222	67
2.1	Казначейські та інші ЦП, що рефінансуються НБУ та ЦП емітовані НБУ	1000222	67
2.2	Резерви під знецінення боргових ЦП, що рефінансуються НБУ	0	0
3	Кошти в інших банках за віррахуванням резервів	866689	909940
3.1	Кошти в інших банках	871913	912445
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	(5225)	(2504)
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	2000	2000
5	ЦП в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	129933	322284
5.1	ЦП в портфелі банку на продаж	132335	325960
5.2	Резерви під знецінення ЦП в портфелі банку на продаж	(2402)	(3676)
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	10131077	8081421
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	10630495	8557505
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	(499418)	(476084)
7	ЦП в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	5724	5835
7.1	ЦП в портфелі банку до погашення	7442	7649
7.2	Резерви під знецінення ЦП у портфелі банку до погашення	(1718)	(1814)
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	33158	35132
9	Основні засоби та нематеріальні активи	902093	920483
10	Чисті нараховані доходи до отримання	28866	19338
10.1	Нараховані доходи до отримання	49861	35986
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(20995)	(16648)
11	Інші активи за вирахуванням резервів	507880	504335
11.1	Інші активи	516541	512290
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	(8660)	(7955)
12	Усього активів	15018994	11859442
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	1137169	1690895
13.1	У тому числі кредити, які отримані від НБУ	69907	637822
14	Кошти клієнтів	12241378	8550497
15	Ощадні (депозитні) сертифікатів, емітовані банком	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	491
17	Нараховані витрати до сплати	108222	65303
18	Інші зобов'язання	214183	249046
19	Усього зобов'язань	13700952	10556232
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	Статутний капітал	1000000	1000000
20.1	Зарегєстровані прості акції	1000000	1000000
20.2	Зарегєстровані привілейовані акції	0	0
20.3	Не сплачений зарегєстрований статутний капітал банку	0	0
21	Капіталізовані дивіденди	0	0
22	Власні акції(частки, паї), що викуплені в акціонерів(учасн.)	(15653)	(24273)
23	Емісійні різниці	2500	2508
24	Резерви та інші фонди банку	119601	102054
25	Резерви переоцінки , у тому числі	192804	198737
25.1	Резерви переоцінки необоротних активів	192783	198716
25.2	Резерви переоцінки ЦП у портфелі банку на продаж	0	0
25.3	Резерви переоцінки інвестицій в ДК і АК	20	20
25.4	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років	11902	5938
26.1	У тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0
26.2	У тому числі сума зменшення вартості інвестиційв АК і ДК	0	0
27	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження		18248
28	Результат поточного року	6888	0
29	Усього власного капіталу	1318042	1303210
30	Усього пасивів	15018994	11859442

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОМІЖНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ АППБ "АВАЛЬ" ЗА II КВАРТАЛ 2005 РОКУ

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік 01.07.2005	Попередній рік 01.07.2004
1.	Чистий процентний дохід	360339	221851
1.1	Процентний дохід	743303	557507
1.2	Процентні витрати	(382964)	(335656)
2.	Чистий комісійний дохід	281904	274225
2.1	Комісійний дохід	315937	297701
2.2	Комісійні витрати	(34033)	(23476)
3	Торговельний дохід	72163	34900
4	Дохід у вигляді дивідендів	0	7
5	Прибуток / збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від участі в капіталі	223	0
7	Інший дохід	6125	4848
8	Операційний дохід	720755	535832
9	Загальні адміністративні витрати	(172138)	(153933)
10	Витрати на персонал	(251963)	(181202)
11	Витрати від участі в капіталі	0	0
12	Інші витрати	(228227)	(143993)
13	Прибуток від операцій	68427	56704
14	Чисті витрати на формування резервів	(57987)	(47072)
15	Прибуток до оподаткування	10439	9631
16	Витрати на податок на прибуток	(3549)	(2147)
17	Прибуток після оподаткування	6891	7485
18	Непередбачені доходи/витрати	(3)	0
19	Чистий прибуток / збиток банку	6888	7485
20	Чистий прибуток на одну просту акцію	0	0
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	0	0

ПРИМІТКА "ЗОБОВ'ЯЗАННЯ АППБ "АВАЛЬ", ЯКІ ОБЛІКОВУЮТЬСЯ НА ПОЗАБАЛАНСОВИХ РАХУНКАХ ЗА II КВАРТАЛ 2005 РОКУ

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	01.07.2005	На кінець попереднього року	Зміни
1	Гарантії, що надані	786612	325713	+460899
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	6011	9931	-3920
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	4477849	3603333	+874516
5	Надана застава	601084	2057337	
6	Усього			

ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ — **О.В. ДЕРКАЧ**
ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР — **І.П. ВОЛОЩУК**

АЖІО БАНК

Member of the SEB Group

Фінансова звітність за II квартал 2005 р.

м. Київ, вул. Червоноармійська, 10.
Ліцензія НБУ №4 від 02.10.01р.

Баланс

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Станом на 01.07. 2005 р	Станом на 01.01. 2005 р.
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	124 307	33 778
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України за вирахуванням резервів	20 393	937
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	20 393	937
2.2	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	(0)	(0)
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	30 683	71 418
3.1	Кошти в інших банках	31 489	72 527
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	(806)	(1 109)
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	6 386	6 660
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	6 551	6 827
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(165)	(167)
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	223 321	174 600
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	230 734	180 607
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	(7 413)	(6 007)
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	0	100
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	5	105
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	(5)	(5)
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	99	99
9	Основні засоби та нематеріальні активи	89 383	61 179
10	Чисті нараховані доходи до отримання	1 317	1 259
10.1	Нараховані доходи до отримання	1 491	1 442
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(174)	(183)
11	Інші активи за вирахуванням резервів	2 145	2 035
11.1	Інші активи	2 178	2 067
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	(33)	(32)
12	**Усього активів**	**498 034**	**352 065**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків:	53 530	77 898
13.1	у тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	338	1 392
14	Кошти клієнтів	317 222	178 397
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17	Нараховані витрати до сплати	6 385	3 704
18	Інші зобов'язання	1 966	1 117
19	**Усього зобов'язань**	**379 103**	**261 116**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	Статутний капітал	12 577	12 577
20.1	Зареєстровані прості акції	12 577	12 577
20.2	Зареєстровані привілейовані акції	0	0
20.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
21	Капіталізовані дивіденди	0	0
22	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
23	Емісійні різниці	0	0
24	Резерви та інші фонди банку	4 811	4 471
25	Резерви переоцінки, у тому числі:	62 973	32 993
25.1	Резерви переоцінки необоротних активів	62 973	32993
25.2	Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
25.3	Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
25.4	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років, у тому числі:	37 960	34 761
26.1	Сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	1 233	1 191
26.2	Сума зменшення вартості інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
27	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	0	6 147
28	Результат поточного року	610	0
29	**Усього власного капіталу**	**118 931**	**90 949**
30	**Усього пасивів**	**498 034**	**352 065**

Звіт про фінансові результати

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На 01 липня 2005 року	На 01 липня 2004 року
1	Чистий процентний дохід, у тому числі:	12 086	11 826
1.1	Процентний дохід	20 727	18 284
1.2	Процентні витрати	(8 641)	(6 458)
2	Чистий комісійний дохід, у тому числі:	7 294	5 757
2.1	Комісійний дохід	8 111	6 609
2.2	Комісійні витрати	(817)	(852)
3	Торговельний дохід	412	817
4	Дохід у вигляді дивідендів	0	0
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від участі у капіталі	0	0
7	Інший дохід	485	499
8	**Операційний дохід**	**20 277**	**18 931**
9	Загальні адміністративні витрати	(7 388)	(5 845)
10	Витрати на персонал	(9 355)	(8 461)
11	Втрати від участі в капіталі	0	0
12	Інші витрати	(1 118)	(816)
13	**Прибуток від операцій**	**2 416**	**3 809**
14	Чисті витрати на формування резервів	(1 671)	3 136
15	**Прибуток до оподаткування**	**745**	**6 945**
16	Витрати на податок на прибуток	(135)	(1 839)
17	**Прибуток після оподаткування**	**610**	**5 106**
18	Непередбачені доходи/витрати	0	0
19	**Чистий прибуток/збиток банку**	**610**	**5 106**
20	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	4,85	40,60
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	4,85	40,60

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках"

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Станом на 01.07. 2005 р.	Станом на 01.01. 2005 р.	Зміни після 01.01. 2005 р.(+;-)
1	Гарантії, що надані	6 546	2 205	4 341
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	82 053	10 655	71 398
5	Надана застава	38 322	69 788	-
6	Усього	-	-	-

Голова Правління АБ "АЖІО" — ***Аржевітін С.М.***
В.о. головного бухгалтера АБ "АЖІО" — ***Лісюченко Є.Я.***

Фінансова звітність Акціонерного комерційного банку "ХФБ Банк Україна" за другий квартал 2005 року

HVB Bank

(01034, Київ, вул.Ярославів Вал, 14–А)
Ліцензія НБУ №185 від 21.03.2002р.

Баланс

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу 30.06.2005	На кінець попереднього року 31.12.2004
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	33 949	64 595
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України за вирахуванням резервів	55 803	41 911
2.1.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	55 803	41 911
2.2.	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	-	-
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	346 056	266 569
3.1.	Кошти в інших банках	352 278	273 981
3.2.	Резерви під заборгованість інших банків	(6 222)	(7 412)
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	-	-
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	-	-
5.1.	Цінні папери в портфелі банку на продаж	25	25
5.2.	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(25)	(25)
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	629 860	675 964
6.1.	Кредити та заборгованість клієнтів	638 630	683 114
6.2.	Резерви під заборгованість за кредитами	(8 770)	(7 150)
7	Цінні папери в в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	-	-
7.1.	Цінні папери в в портфелі банку до погашення	-	-
7.2.	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	-	-
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	-	-
9	Основні засоби та нематеріальні активи	5 084	4 744
10	Чисті нараховані доходи до отримання	4 947	3 975
10.1.	Нараховані доходи до отримання	5 046	4 093
10.2.	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(99)	(118)
11	Інші активи за вирахуванням резервів	4 268	676
11.1.	Інші активи	4 301	715
11.2.	Резерви під дебіторську заборгованість	(33)	(39)
12	**Усього активів**	**1079 967**	**1058 434**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків:	554 886	473 527
13.1.	У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	-	-
14	Кошти клієнтів	286 658	363 756
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	-	-
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-
17	Нараховані витрати до сплати	2 331	2 872
18	Інші зобов'язання	109 660	113 525
19	**Усього зобов`язань**	**953 535**	**953 680**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	Статутний капітал	79 184	79 184
20.1.	Зареєстровані прості акції	79 184	79 184
20.2.	Зареєстровані привілейовані акції	-	-
20.3.	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	-	-
21	Капіталізовані дивіденди	-	-
22	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	-	-
23	Емісійні різниці	571	571
24	Резерви та інші фонди банку	1 824	1 025
25	Резерви переоцінки, у тому числі:	-	-
25.1.	Резерви переоцнки необоротних активів	-	-
25.2.	Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	-
25.3.	Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-
25.4.	Резерви переоцінки за операціями хеджування	-	-
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років, у тому числі:	23 175	7 996
26.1.	Сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	-	-
26.2.	Сума зменьшення вартості інвестицій в асоційовані і дочірні компанії	-	-
27	Прибуток/Збиток звітного року, що очікує затвердження	-	15 978
28	Результат поточного року	21 678	-
29	**Усього власного капіталу**	**126 432**	**104 754**
30	**Усього пасивів**	**1079 967**	**1058 434**

Заступник Голови Правління АКБ "ХФБ Україна" — **Мартін Леберле**
Головний бухгалтер — **Тетяна Васильєва**

Звіт про фінансові результати

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу 30.06.2005	На кінець попереднього року 30.06.2004
1	**Чистий процентний дохід, у тому числі:**	**26 276**	**16 200**
1.1.	Процентний дохід	40 563	22 771
1,2	Процентні витрати	(14 287)	(6 571)
2	**Чистий кімісійний дохід, у тому числі:**	**8 346**	**5 587**
2.1.	Комісійний дохід	9 753	5 868
2.2.	Комісійні витрати	(1 407)	(281)
3	**Торговельний дохід**	**561**	**(44)**
4	**Дохід у вигляді дивідендів**	**-**	**-**
5	**Прибуток/Збиток від інвестиційних цінних паперів**	**-**	**-**
6	**Прибуток від участі в капіталі**	**-**	**-**
7	**Інший дохід**	**8 515**	**(40)**
8	**Операційний дохід**	**43 698**	**21 703**
9	**Загальні адміністративні витрати**	**(4 205)**	**(2 719)**
10	**Витрати на персонал**	**(7 352)**	**(5 221)**
11	**Втрати від участі в капіталі**	**-**	**-**
12	**Інші витрати**	**(3 203)**	**(3 351)**
13	**Прибуток від операцій**	**28 938**	**10 412**
14	**Чисті витрати на формування резервів**	**(34)**	**(2 623)**
15	**Прибуток до оподаткування**	**28 904**	**7 789**
16	**Витрати на податок на прибуток**	**(7 226)**	**(1 947)**
17	**Прибуток після оподаткування**	**21 678**	**5 842**
18	**Непередбачені доходи/витрати**	**-**	**-**
19	**Чистий прибуток/збиток банку**	**21 678**	**5 842**
20	**Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)**	**-**	**-**
21	**Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)**	**-**	**-**

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках"

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу 30.06.2005	На кінець попереднього фінансового року 31.12.2004	Зміни після останньої річної звітності (+;-)
1	Гарантії, що надані	36 226	23 848	12 378
2	Сумнівні гарантії та поручительства	-	-	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	-	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	209 553	284 817	-75 264
5	Надана застава	-	-	-

Примітка «Рахунки довірчого управління»

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу 30.06.2005	На кінець попереднього фінансового року 31.12.2004	Зміни після останньої річної звітності (+;-)
1	Активні рахунки довірчого управління	1 629	8 669	-7 040
2	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	-	-	0
3	Поточні рахунки банку - управителя з довірчого управління	-	-	0
4	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	-	-	0
5	Цінні папери в довірчому управлінні	-	-	0
6	Банківські метали в довірчому управлінні	-	-	0
7	Інші активи в довірчому управлінні	1 618	8 669	-7 051
8	Витрати за операціями довірчого управління	-	-	0
9	Нараховані доходи за об'єктами довірчого управління	11	-	11
10	Пасивні рахунки довірчого управління	1 629	8 669	-7 040
11	Фонди банківського управління	-	-	0
12	Рахунки установників	1 618	8 669	-7 051
13	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	-	-	0
14	Доходи від операцій довірчого управління	11	-	11

Баланс за 2-й квартал 2005 року ТОВ "ФОРТУНА-БАНК"

ФОРТУНА-БАНК

04070, м.Київ, вул.Боричів Тік, 35-В, МФО 300904

(тис. грн.)

	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
Активи	Грошові кошти та залишки в НБУ	16 655	11 485
	Казначейські та інші ЦП, що рефінансуються НБУ, і ЦП, емітовані НБУ, за вирахуванням резервів	-	-
	Казначейські та інші ЦП, що рефінансуються НБУ, і ЦП, емітовані НБУ	-	-
	Резерви під знецінення боргових ЦП, що рефінансуються НБУ	-	-
	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	26 658	25 024
	Кошти в інших банках	27 030	25 182
	Резерви під заборгованість інших банків	(372)	(158)
	Цінні папери в торговому портфелі банку	-	-
	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	-	-
	Цінні папери в портфелі банку на продаж		
	Резерви під знецінення ЦП у портфелі банку на продаж		
	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	233 692	131 192
	Кредити та заборгованість клієнтів	240 448	137 418
	Резерви під заборгованість за кредитами	(6 756)	(6 226)
	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	-	-
	ЦП в портфелі банку до погашення	-	-
	Резерви під знецінення ЦП у портфелі банку до погашення	-	-
	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	-	-
	Основні засоби та нематеріальні активи	26 242	9 939
	Чисті нараховані доходи до отримання	2 704	1 309
	Нараховані доходи до отримання	2 704	1 318
	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	-	(9)
	Інші активи за вирахуванням резервів	308	14 841
	Інші активи	315	14 841
	Резерви під дебіторську заборгованість	(7)	-
	Усього активів	306 259	193 790
Зобов'язання	Кошти банків	39 707	26 796
	у т.ч. кредити, які отримані від НБУ	-	-
	Кошти клієнтів	210 606	111 381
	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	-	-
	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-
	Нараховані витрати до сплати	1 543	1 365
	Інші зобов'язання	1 949	3 451
	Усього зобов'язань	253 805	142 993
Власний капітал	Статутний капітал	43 595	43 595
	Зареєстровані прості акці	-	-
	Зареєстровані привілейовані акціїї	-	
	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	-	-
	Капіталізовані дивіденди	-	-
	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	-	-
	Емісійні різниці	-	-
	Резерви та інші фонди банку	492	263
	Результати переоцінки в тому числі:	-	-
	Резерви переоцінки необоротних активів	-	
	Резерви переоцінки ЦП у портфелі банку на продаж		-
	Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-
	Резерви переоцінки за операціями хеджування	-	-
	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років	6 710	2 369
	Сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	-	-
	Сума зменшення вартості інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-
	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	-	4 570
	Результат поточного року	1 657	-
	Усього власного капіталу	52 454	50 797
	Усього пасивів	306 259	193 790

Звіт про фінансові результати за 2-й квартал 2005 року

Найменування статті	На звітну дату кварталу: поточного року	попереднього фінансового року
Чистий процентний дохід	8 405	8 721
Процентний дохід	17944	16348
Процентні витрати	(9 539)	(7 627)
Чистий комісійний дохід	147	(497)
Комісійний дохід	950	785
Комісійні витрати	(803)	(1 282)
Торговельний дохід	(525)	67
Дохід у вигляді дівідендів	-	-
Прибуток/збиток від інвенстиційних цінних паперів	-	-
Прибуток від участі в капіталі	-	-
Іншій дохід	91	25
Операційний дохід	8 118	8 316
Загальні адміністративні витрати	(2 344)	(1 393)
Витрати на персонал	(2 128)	(1 294)
Втрати від участі в капіталі	-	-
Інші витрати	(763)	(740)
Прибуток від операцій	2 883	4 889
Чисті витрати на формування резервів	(780)	(1 781)
Прибуток до оподаткування	2 103	3 108
Витрати на податок на прибуток	(446)	(494)
Прибуток після оподаткування	1 657	2 614
Непередбачені доходи/витрати	-	(3)
Чистий прибуток/збиток банку	1 657	2 611
Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	-	-
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	-	-

Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках за 2-й квартал 2005 року

Найменування статті	На звітну дату поточного року	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
Гарантії, що надані	8 240	5 366	2 874
Сумнівні гарантії та поручительства	-	-	-
Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	-	-
Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	14 491	2 625	11 866
Надана застава	51 085	33 574	

Ліцензія НБУ №201 від 27.11.2002р. Голова Правління: **А. Б. Масленнікова** Головний бухгалтер: **В.В.Сєрік**

Постановою Господарського суду м. Києва від 16.06.2005 р. (справа №43/406) визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю "Київська металургійна компанія" (м. Київ, вул. Здолбунівська, 2, код ЄДРПОУ 30308549, р/р №26007882 в ВАТ "Кредитпромбанк", МФО 300863).

Ліквідатором призначено товариство з обмеженою відповідальністю "ЛінкТелекомУкраїна".

Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців за адресою: 04209, м. Київ, просп. Оболонський, буд. 43, кв. 350.

ПРОМІЖНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ АКБ "ЄВРОПЕЙСЬКИЙ" за 2 квартал 2005 року

Баланс *(тис. грн.)*

Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
АКТИВИ		
Грошові кошти та залишки в Національному банку України	9960	10774
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України, за вирахуванням резервів	-	-
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	-	-
Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	-	-
Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	41311	25893
Кошти в інших банках	44193	26288
Резерви під заборгованість інших банків	(2882)	(395)
Цінні папери в торговому портфелі банку	-	-
Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	20954	21364
Цінні папери в портфелі банку на продаж	22383	21364
Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(1429)	-
Чисті кредити та заборгованість клієнтів	170278	158680
Кредити та заборгованість клієнтів	190172	175067
Резерви під заборгованість за кредитами	(19894)	(16387)
Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	-	-
Цінні папери в портфелі банку до погашення	2269	3759
Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	(2269)	(3759)
Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	-	156
Основні засоби та нематеріальні іактиви	28149	18793
Чисті нараховані доходи до отримання	3201	1641
Нараховані доходи до отримання	4033	1872
Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(832)	(231)
Інші активи за вирахуванням резервів	41865	13527
Інші активи	42377	13928
Резерви під дебіторську заборгованість	(512)	(401)
Усього активів	315718	250828
ЗОБОВ"ЯЗАННЯ		
Кошти банків:	68905	32648
У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	-	-
Кошти клієнтів	191037	163956
Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	-	-
Боргові цінні папери, емітовані банком	3305	3305
Нараховані витрати до сплати	667	271
Інші зобов"язання	1560	1133
Усього зобов"язань	265474	201313
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Статутний капітал	27000	27000
Зареєстровані прості акції	26669	26669
Зареєстровані привілейовані акції	331	331
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	-	-
Капіталізовані дивіденди	-	-
Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	-	-
Емісійні різниці	3365	3365
Резерви та інші фонди банку	493	463
Резерви переоцінки, у тому числі:	16132	16132
Резерви переоцінки необоротних активів	16132	16132
Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	-
Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-
Резерви переоцінки за операціями хеджування	-	-
Нерозподілений прибуток (напокритий збиток) минулих років, у тому числі:	2500	1967
Сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	-	-
Сума зменшення вартості інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-
Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	-	588
Результат поточного року	754	-
Усього власного капіталу	50244	49515
Усього пасивів	315718	250828

Звіт про фінансові результати *(тис. грн.)*

Найменування статті	На звітну дату кварталу: поточного року	попереднього фінансового року
Чистий процентний дохід, у тому числі:	7451	6913
Процентний дохід	17073	7339
Процентні витрати	(9622)	(426)
Чистий комісійний дохід, у тому числі:	1736	746
Комісійний дохід	1870	762
Комісійні витрати	(134)	(16)
Торговельний дохід	1012	23
Дохід у вигляді дивідендів	-	-
Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	-	-
Прибуток від участі в капіталі	-	-
Інший дохід	1073	59
Операційний дохід	11272	7741
Загальні адміністративні витрати	(1403)	(531)
Витрати на персонал	(742)	(348)
Втрати від участі в капіталі	(156)	-
Інші витрати	(1032)	(2317)
Прибуток від операцій	7939	4545
Чисті витрати на формування резервів	(7148)	(4514)
Прибуток до оподаткування	791	31
Витрати на податок на прибуток	(37)	(23)
Прибуток після оподаткування	754	8
Непередбачені доходи/витрати	-	-
Чистий прибуток/збиток банку	754	8
Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0

Примітка ***"Зобов"язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках"*** *(тис. грн.)*

Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
Гарантії, що надані	6532	5240	+1292
Сумнівні гарантії та поручительства	-	-	-
Зобов"язання з кредитування, які надані банкам	-	-	-
Зобов"язання з кредитування, які надані клієнтам	149	-	+149
Надана застава	-	15033	-

Голова Правління І.О.Войнорубова
В.о. Головного бухгалтера В.В.Кунцак

Господарський суд Львівської області постановою від 19 липня 2005 року по справі № 6/152-8/118 постановив: приватне підприємство «Інфосервіс-Інвест» (ідентифікаційний код 32893127, 79035, м. Львів, вул. Зелена, 109) визнати банкрутом і відкрити ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута приватного підприємства «Інфосервіс-Інвест» призначено арбітражного керуючого Колісника Андрія Олеговича, ліцензія Міністерства економіки та з питань Європейської інтеграції серія АБ 116300 від 28.01.05 р., проживає: 79017, м. Львів, вул. Тарнавського, 104б, кв. 54, тел. 8 (097) 241-59-55.

Оголошення
щодо продажу активів
ВАТ "Першотравневий завод сільськогосподарських машин"

на публічних торгах (аукціоні) 05.08.05 р., розміщеної в газеті "Голос України" від 05.07.05 р. № 120 (3620) доповнити наступними рядками.

На публічні торги (аукціон) виставляється майно, розташоване за адресою: м. Бердянськ, вул. Комунарів, 75:

Лот № 12: Комплекс будівель та споруд (літ. Б, Б1, Б2, Б3, прибудови літ. б та б1, тамбур літ. б2, два ганки до літ. б, два козирьки до літ. б), загальною площею 13714,4 м 2. Початкова ціна продажу 2800255,00 грн., без ПДВ.

ХАРКІВСЬКИЙ АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2 КВАРТАЛ 2005 РОКУ

Баланс *(тис. грн.)*

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	12158	11543
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України, за вирахуванням резервів	0	0
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
2.2	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	35919	21316
3.1	Кошти в інших банках	36093	21458
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	174	142
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5	Цінні папери в торговому портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	22018	21986
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	22192	22145
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	174	159
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	76209	48502
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	78808	49769
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	2599	1267
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	0	0
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	0
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
9	Основні засоби та нематеріальні активи	832	794
10	Чисті нараховані доходи до отримання	242	195
10.1	Нараховані доходи до отримання	333	228
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	91	33
11	Інші активи за вирахуванням резервів	2801	112
11.1	Інші активи	2801	112
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	0	0
12	**Усього активів**	**150179**	**104448**
	ЗОБОВ"ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків:	13000	5000
13.1	У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	0	0
14	Кошти клієнтів	84756	52127
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17	Нараховані витрати до сплати	919	509
18	Інші зобов'язання	4285	383
19	Усього зобов`язань	102960	58019
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	Статутний капітал	37000	37000
20.1	Зареєстровані прості акції	36982	36982
20.2	Зареєстровані привілейовані акціїв	18	18
20.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
21	Капіталізовані дивіденди	0	0
22	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
23	Емісійні різниці	2295	2295
24	Резерви та інші фонди банку	792	658
25	Резерви переоцінки, у тому числі:	0	0
25.1	Резерви переоцінки необоротних активів	0	0
25.2	Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
25.3	Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
25.4	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років, у тому числі:	6306	3777
26.1	Сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	0	0
26.2	Сума зменшення вартості інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
27	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	0	2699
28	Результат поточного року	826	0
29	**Усього власного капіталу**	**47219**	**46429**
30	**Усього пасивів**	**150179**	**104448**

Звіт про фінансові результати *(тис. грн.)*

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу: поточного року	попереднього фін. року
1	Чистий процентний дохід, у тому числі:	3565	2409
1.1	Процентний дохід	6970	5542
1.2	Процентні витрати	(3405)	(3133)
2	Чистий комісійний дохід, у тому числі:	663	681
2.1	Комісійний дохід	1139	1003
2.2	Комісійні витрати	(476)	(322)
3	Торговельний дохід	804	517
4	Дохід у вигляді дивідендів	0	0
5	Прибуток/збиток від інвестиційних ЦП	0	0
6	Прибуток від участі в капіталі	0	0
7	Інший дохід	854	177
8	Операційний дохід	5886	3784
9	Загальні адміністративні витрати	(1192)	(594)
10	Витрати на персонал	(1731)	(1534)
11	Втрати від участі в капіталі	0	0
12	Інші витрати	(446)	(315)
13	Прибуток від операцій	2517	1341
14	Чисті витрати на формування резервів	(1474)	(508)
15	Прибуток до оподаткування	1043	833
16	Витрати на податок на прибуток	(217)	(108)
17	Прибуток після оподаткування	826	725
18	Непередбачені доходи/витрати	0	0
19	Чистий прибуток/збиток банку	826	725
20	Чистий прибуток на одну просту акцію	0	0
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0

Примітка ***"Зобов"язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках"*** *(тис. грн.)*

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фін. року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	Гарантії, що надані	1736	3988	(2252)
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов"язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов"язання з кредитування, які надані клієнтам	9598	3401	6197
5	Надана застава	14000	0	0

Примітка ***"Рахунки довірчого управліннях"*** *(тис. грн.)*

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного року	На кінець попереднього фін. року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	АКТИВНІ РАХУНКИ ДОВІРЧОГО УПРАВЛІННЯ	0	0	0
2	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	0	0	0
3	Поточні рахунки банку - управителя з довірчого управління	0	0	0
4	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	0	0	0
5	Цінні папери в довірчому управлінні	0	0	0
6	Банківські метали в довірчому управлінні	0	0	0
7	Інші активи в довірчому управлінні	0	0	0
8	Витрати за операціями довірчого управління	0	0	0
9	Нараховані доходи за об"єктами довірчого управління	0	0	0
10	ПАСИВНІ РАХУНКИ ДОВІРЧОГО УПРАВЛІННЯ	0	0	0
11	Фонди банківського управління	0	0	0
12	Рахунки установників	0	0	0
13	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	0	0	0
14	Доходи від операцій довірчого управління	0	0	0

В.о. керівника Л.Д.Жихарцева
Головний бухгалтер С.І.Сєдих

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ТОВ КБ "АРМА" ЗА СТАНОМ НА 01.07.2005 р.

380300, м. Київ, 01033, Жилянська, 41-а Ліцензія НБУ № 206 від 14.11.2003 р.

АРМА

Товариство з обмеженою відповідальністю Комерційний банк "АРМА"

Баланс на 1 липня 2005 р. (тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 1липня 2005 року	на кінець 2004 року
	АКТИВИ		
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ	3384	2020
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ та цінні папери, емітовані НБУ за вирахуванням резервів	16153	1773
2.1.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ та цінні папери, емітовані НБУ	16153	1773
2.2.	Резерві під знецінння боргових ЦП, що рефінансуються НБУ	0	0
3.	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	16309	18933
3.1.	Кошти в інших банках	16309	19057
3.2.	Резерви під заборгованість інших банків	0	(124)
4.	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5.	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	1341	3724
5.1.	Цінні папери в портфелі банку на продаж	1341	3724
5.2.	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
6.	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	29459	32353
6.1.	Кредити та заборгованість клієнтів	29562	33545
6.2.	Резерви під заборгованість за кредитами	(103)	(1192)
7.	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	0	0
7.1.	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	0
7.2.	Резерві під знецінння ЦП у портфелі банку до погашення	0	0
8.	Інвестиції в асоційовані і дочірні компанії	0	0
9.	Основні засоби та нематеріальні активи	1821	1695
10	Чисті нараховані доходи до отримання	678	248
10.1.	Нараховані доходи до отримання	678	248
10.2.	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	0	0
11.	Інші активи за вирахуванням резервів	289	175
11.1.	Інші активи	290	175
11.2.	Резерви під дебіторську заборгованість	(1)	0
12.	**Усього активів**	**69434**	**60922**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13.	Кошти банків	11631	8807
13.1.	у тому числі кредити, які отримані від НБУ	0	0
14.	Кошти клієнтів	21359	16361
15.	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	0	0
16.	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17.	Нараховані витрати до сплати	446	122
18.	Інші зобов'язання	262	200
19.	**Усього зобов'язань**	**33698**	**25490**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20.	Статутний капітал	35000	35000
20.1	Зареєстровані прості акції	0	0
20.2	Зареєстровані привілейовані акції	0	0
20.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
21.	Капіталізовані дивіденди	0	0
22.	Власні акції, викуплені в акціонерів	0	0
23.	Емісійні різниці	0	0
24.	Резерви та фонди банку	432	7
25.	Резерви переоцінки, у тому числі:	0	0
25.1	Резерви переоцінки необоротних активів	0	0
25.2	Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
25.3	Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
25.4	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0
26.	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років, у тому числі:	0	0
26.1.	Сума преоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0
26.2	Сума зменшення вартості інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
27.	Прибуток/ збиток звітного року, що очікує затвердження	0	425
28.	Результат поточного року	304	0
29.	**Усього власного капіталу**	**35736**	**35432**
30.	**Усього пасивів**	**69434**	**60922**

Голова Правління Е.О.Нєрсєсов
Головний бухгалтер Г.Д.Колесник

Звіт про фінансові результати на 1 липня 2005 р. (тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 1липня 2005 року	на 1 липня 2004 року
1.	**Чистий процентний дохід, у тому числі:**	**2735**	**2094**
1.1.	Процентний дохід	3836	2576
1.2.	Процентні витрати	(1101)	(482)
2.	**Чистий комісійний дохід, у тому числі:**	**(24)**	**95**
2.1.	Комісійний дохід	218	113
2.2.	Комісійні витрати	(242)	(18)
3.	Торговельний дохід	24	232
4.	Дохід у вигляді дивідендів	0	0
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6.	Прибуток від участі в капіталі	0	0
7.	Інший дохід	1152	(34)
8.	**Операційний дохід**	**3887**	**2387**
9.	Загальні адміністративні витрати	(1220)	(611)
10.	Витрати на персонал	(2480)	(969)
11.	Втрати від участі в капіталі	0	0
12.	Інші витрати	(823)	(528)
13.	**Прибуток від операцій**	**(636)**	**279**
14.	Чисті витрати на формування резервів	1196	(118)
15.	**Прибуток до оподаткування**	**560**	**161**
16.	Витрати на податок на прибуток	(256)	(51)
17.	**Прибуток після оподаткування**	**304**	**110**
18.	Непередбачені доходи/витрати	0	0
19.	**Чистий прибуток/збиток банку**	**304**	**110**
20.	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0
21.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0	0

Голова Правління Е.О.Нєрсєсов
Головний бухгалтер Г.Д.Колесник

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" на 1 липня 2005 р. (тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	на 1липня 2005 року	на 1 січня 2005 року	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	Гарантії, що надані	54	51	+3
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	2760	4386	-1626
5	Надана застава	17157	8859	-

Голова Правління Е.О.Нєрсєсов
Головний бухгалтер Г.Д.Колесник

Баланс за II квартал 2005 року АКБ „ТРАНСБАНК" 300089 м. Київ

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На 30 червня 2005 року	На 31 грудня 2004 року
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	27604	45732
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України, за вирахуванням резервів	32270	10182
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	32270	10182
2.2	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	27792	8659
3.1	Кошти в інших банках	27854	8701
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	(61)	(42)
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	1157	4381
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	1467	4691
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(310)	(310)
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	214938	198296
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	228162	209938
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	(13224)	(11641)
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	0	0
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	1	1
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	(1)	(1)
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
9	Основні засоби та нематеріальні активи	13578	12986
10	Чисті нараховані доходи до отримання	2824	2738
10.1	Нараховані доходи до отримання	2968	2895
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(143)	(157)
11	Інші активи за вирахуванням резервів	5468	1629
11.1	Інші активи	5495	1655
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	(27)	(26)
12	**Усього активів**	**325632**	**284602**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків:	36014	727
13.1	У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	0	0
14	Кошти клієнтів	224059	191389
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	2000	0
17	Нараховані витрати до сплати	4291	3506
18	Інші зобов'язання	1153	29228
19	**Усього зобов'язань**	**267517**	**224849**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	Статутний капітал	40042	40042
20.1	Зареєстровані прості акції	40042	40041
20.2	Зареєстровані привілейовані акції	0	1
20.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
21	Капіталізовані дивіденди	0	0
22	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	3687	839
23	Емісійні різниці	0	0
24	Резерви та інші фонди банку	4798	4462
25	Резерви переоцінки, у тому числі:	615	615
25.1	Резерви переоцінки необоротних активів	615	615
25.2	Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
25.3	Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
25.4	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років, у тому числі:	15137	12108
26.1	Сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	50	50
26.2	Сума зменшення вартості інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
27	Прибуток/Збиток звітного року, що очікує затвердження	0	3366
28	Результат поточного року	1210	
29	**Усього власного капіталу**	**58114**	**59753**
30	**Усього пасивів**	**325632**	**284602**

Заст. Голови Правління **Смолянінов О. В.**
Головний бухгалтер **Рудак Н. С.**

АКБ „ТРАНСБАНК"

Фінансова звітність за II квартал 2005 р.

Ліцензія НБУ № 33 від 04.12.2001 р.

ТРАНСБАНК TRANSBANK

Звіт про фінансові результати за II квартал 2005 року 300089 „ТРАНСБАНК"

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу: На 30 червня 2005 року	На 30 червня 2004 року
1	Чистий процентний дохід, у тому числі:	11889	9084
1.1	Процентний дохід	22038	17553
1.2	Процентні витрати	(10149)	(8469)
2	Чистий комісійний дохід, у тому числі:	4042	3047
2.1	Комісійний дохід	4390	3536
2.2	Комісійні витрати	(348)	(489)
3	Торговельний дохід	73	395
4	Дохід у вигляді дивідендів	0	3
5	Прибуток/Збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від участі в капіталі	0	0
7	Інший дохід	2152	276
8	Операційний дохід	18156	12805
9	Загальні адміністративні витрати	(5029)	(3466)
10	Витрати на персонал	(8106)	(5145)
11	Втрати від участі в капіталі	0	0
12	Інші витрати	(1542)	(1430)
13	Прибуток від операцій	3479	2764
14	Чисті витрати на формування резервів	(1870)	(1337)
15	Прибуток до оподаткування	1608	1427
16	Витрати на податок на прибуток	(399)	(581)
17	Прибуток після оподаткування	1210	846
18	Непередбачені доходи/витрати	0	0
19	Чистий прибуток/збиток банку	1210	846
20	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,03	0,02
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,03	0,02

Примітка „Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за II квартал 2005 року 300089 АКБ „ТРАНСБАНК"

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На 30 червня 2005 року	На 31 грудня 2004 року	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	Гарантії, що надані	10342	7935	+2407
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	8545	3702	+4844
5	Надана застава	30416	0	

Примітка „Рахунки довірчого управління" за II квартал 2005 року 300089 АКБ „ТРАНСБАНК"

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На 30 червня 2005 року	На 31 грудня 2004 року	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	**АКТИВНІ РАХУНКИ ДОВІРЧОГО УПРАВЛІННЯ**	**2807**	**1268**	**+1538**
2	Готівкові кошти за операціями довірчого управління	0	0	0
3	Поточні рахунки банку - управителя з довірчого управління	64	55	+9
4	Дебіторська заборгованість за операціями довірчого управління	1829	698	+1131
5	Цінні папери в довірчому управлінні	0	0	0
6	Банківські метали в довірчому управлінні	0	0	0
7	Інші активи в довірчому управлінні	836	388	+449
8	Витрати за операціями довірчого управління	0	0	0
9	Нараховані доходи за об'єктами довірчого управління	77	127	-51
10	**ПАСИВНІ РАХУНКИ ДОВІРЧОГО УПРАВЛІННЯ**	**2807**	**1268**	**+1538**
11	Фонди банківського управління	836	388	+449
12	Рахунки установників	0	0	0
13	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	1893	753	+1140
14	Доходи від операцій довірчого управління	77	127	-51

Фінансова звітність ВАТ „Перший Інвестиційний Банк"

Ліцензія НБУ № 178 від 03.09.03
04073, м.Київ 73, пр-т Московський,6

БАЛАНС за 2 квартал 2005 року

тис. грн.

Рядок	Найменування статті	На 30.06.2005	На 31.12.2004
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	42 050	35 112
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, і цінні папери, емітовані НБУ, за вирахуванням резервів	0	0
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, і цінні папери, емітовані НБУ	0	0
2.2	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються НБУ	0	0
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	112 372	100 755
3.1	Кошти в інших банках	112 521	100 786
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	(149)	(31)
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	46 908	47 684
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	48 751	48 284
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(1 843)	(600)
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	285 717	260 161
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	327 721	298 152
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	(42 004)	(37 991)
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	3 498	4 537
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	3 660	4 755
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	(162)	(218)
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	5	5
9	Основні засоби та нематеріальні активи	46 402	41 778
10	Чисті нараховані доходи до отримання	9 757	5 810
10.1	Нараховані доходи до отримання	15 968	10 822
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(6 211)	(5 012)
11	Інші активи за вирахуванням резервів	12 290	5 582
11.1	Інші активи	12 497	5 867
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	(207)	(285)
12	**Усього активів**	**558 999**	**501 424**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків:	131 410	104 504
13.1	у тому числі кредити, які отримані від НБУ	0	0
14	Кошти клієнтів	319 914	294 374
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	3 450	5780
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17	Нараховані витрати до сплати	3 491	2 705
18	Інші зобов`язання	2 490	1 447
19	**Усього зобов`язань**	**460 755**	**408 810**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	Статутний капітал	57 304	57 304
20.1	Зареєстровані прості акції	68 455	68 455
20.2	Зареєстровані привілейовані акції	158	158
20.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал	(11 309)	(11 309)
21	Капіталізовані дивіденди	0	0
22	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
23	Емісійні різниці	17 924	17 924
24	Резерви та інші фонди банку	17 360	11 769
25	Резерви переоцінки, у тому числі	1 876	0
25.1	Резерви переоцінки необоротних активів	0	0
25.2	Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	1 874	0
25.3	Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	2	0
25.4	Резерви переоцінки за операціями з хеджування	0	0
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років, у тому числі:	0	0
26.1	Сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	0	0
26.2	Сума зменшення вартості інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
27	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	0	5 615
28	Результат поточного року	3 780	0
29	**Усього власного капіталу**	**98 244**	**92 614**
30	**Усього пасивів**	**558 999**	**501 424**

Звіт про фінансові результати за 2 квартал 2005 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На 30.06.2005 р.	На 30.06.2004 р.
1	Чистий процентний дохід, у тому числі:	14 707	14 525
1.1	Процентний дохід	32 579	29 615
1.2	Процентні витрати	(17 872)	(15 090)
2	Чистий комісійний дохід, у тому числі:	3 297	2 498
2.1	Комісійний дохід	3 622	2 816
2.2	Комісійні витрати	(325)	(318)
3	Торговельний дохід	446	582
4	Дохід у вигляді дивідендів	0	0
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від участі у капіталі	0	0
7	Інший дохід	2 427	873
8	Операційний дохід	20 877	18 478
9	Загальні адміністративні витрати	(4 293)	(4 829)
10	Витрати на персонал	(3 733)	(2 946)
11	Втрати від участі в капіталі	0	0
12	Інші витрати	(1 392)	(1 337)
13	Прибуток від операцій	11 459	9 366
14	Чисті витрати на формування резервів	(6 386)	(7 640)
15	Прибуток до оподаткування	5 073	1 726
16	Витрати на податок на прибуток	(1 293)	(738)
17	Прибуток після оподаткування	3 780	988
18	Непередбачені доходи/витрати	0	0
19	Чистий прибуток/збиток банку	3 780	988
20	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0.55	0.34
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0.55	0.23

Примітка „Зобов 'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за 2 квартал 2005 року

(тис. грн)

Рядок	Найменування статті	На 30.06. 2005	На 31.12. 2004	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
	1. Гарантії, що надані клієнтам	24 056	13 891	+10 165
	2. Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
	3. Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
	4. Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	40 296	51 393	- 11 097
	5. Надана застава	85 353	61 728	

Голова Правління **Т. Б. Аліфанова**
Головний бухгалтер **І. В. Колесник**

Постановою Господарського суду м. Києва від 16.06.2005 (по справі № 43/409) визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Апек» (м. Київ, пров. Кутузова, 4, кв.1, код ЄДРПОУ 30434503, р/р № 2600960532 в АБ «Діамант» МФО 320854). Ліквідатором призначено товариство з обмеженою відповідальністю «Автотехнікс». Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців за адресою: 04209, м. Київ, просп. Оболонський, б. 43, кв. 350.

Постановою Господарського суду Донецької області від 05.07.2005 р. (справа № 15/8Б) Приватне підприємство «ДанМар» (м. Маріуполь Донецької області, вул. Громової, буд. 56, кв. 81, ЄДРПОУ 31191314) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Данилову Марину Вікторівну.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Київської області від 07.06.2005 р. (справа №183/2б-2005) визнано банкрутом приватну фірму «Аграрій» (08720, Київська обл., Обухівський р-н, с. Копачів, вул. Комінтерну, 28-а, ідентифікаційний код 30624189, р/р №260033004 в ФАППБ «Аваль», МФО 321585) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Анісімова Віктора Миколайовича - ліцензія АА №783134 від 16.06.2004 р.

Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців за адресою: м. Київ, вул. Сабурова, буд. 5, кв. 100.

Постановою Господарського суду Київської області від 07.06.2005 (справа № 184/2б-2005) визнано банкрутом Сільськогосподарський кооператив «Агросоюз» (09200, Київська обл., Кагарлицький р-н, с. Горохуватка, вул. Центральна, 1-а, ідентифікаційний код 31425193, р/р № 26006409001 в ФАППБ «Аваль» МФО 321585) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Анісімова Віктора Миколайовича -ліцензія АА № 783134 від 16.06.2004. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців за адресою: м. Київ, вул. Сабурова, б.5, кв. 100.

ПРОМІЖНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ВАТ «КБ «ПРИЧОРНОМОР'Я» ЗА 1 ПІВРІЧЧЯ 2005 РОКУ

Баланс

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
	АКТИВИ		
1.	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	11776	6407
2.	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	7654	7904
2.1.	Кошти в інших банках	7918	8975
2.2.	Резерви під заборгованість інших банків	264	1071
3.	Цінні папери в портфелі банку	12445	9917
3.1.	Цінні папери в портфелі банку на продаж	13671	10600
3.2.	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	1226	683
4.	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	129134	109151
4.1.	Кредити та заборгованість клієнтів	153632	131300
4.2.	Резерви під заборгованість за кредитами	24498	22149
5.	Основні засоби та нематеріальні активи	3258	2826
6.	Чисті нараховані доходи до отримання	1001	1065
6.1.	Нараховані доходи до отримання	1043	1097
6.2.	Резерви під заборгованність за нарахованими доходами	42	32
7.	Інші активи за вирахуванням резервів	1221	322
7.1.	Інші активи	1224	381
7.2.	Резерви під дебіторську заборгованість	3	59
8.	**Усього активів**	**166489**	**137592**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
9.	Кошти банків:	7003	4
10.	Кошти клієнтів	101236	83483
11.	Боргові цінні папери, емітовані банком	3001	3565
12.	Нараховані витрати до сплати	2699	2259
13.	Інші зобов'язання	10646	9680
14.	**Усього зобов'язань**	**124585**	**98991**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
15.	Статутний капітал	32000	32000
15.1.	Зареєстровані прості акції	32000	32000
16.	Резерви та інші фонди банку	3719	2598
17.	Резерви переоцінки у тому числі:	16	16
17.1.	Резерви переоцінки необоротних активів	16	16
18.	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років, у тому числі:	2866	2000
19.	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	-	1987
20.	Результат поточного року	3303	-
21.	**Усього власного капіталу**	**41904**	**38601**
22.	**Усього пасивів**	**166489**	**137592**

В. о. Голови Правління **Я. Н. Стайкін**
В. о. Головного бухгалтера **С. В. Багацька**

Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках»

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1.	Гарантії, що надані	3083	2050	1033
2.	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	6476	6754	(278)

В. о. Голови Правління **Я. Н. Стайкін**
В. о. Головного бухгалтера **С. В. Багацька**

Звіт про фінансові результати

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу: поточного року	попереднього фінансового року
1.	Чистий процентний дохід у тому числі:	6717	5187
1.1.	Процентний дохід	13835	9903
1.2.	Процентні витрати	(7118)	(4716)
2.	Чистий комісійний дохід, у тому числі:	2778	1478
2.1.	Комісійний дохід	3120	1769
2.2.	Комісійні витрати	(342)	(291)
3.	Торговельний дохід	308	94
4.	Дохід у вигляді дивідендів	-	15
5.	Інший дохід	239	553
6.	Операційний дохід	10042	7327
7.	Загальні адміністративні витрати	(1490)	(1639)
8.	Витрати на персонал	(1936)	(1376)
9.	Інші витрати	(644)	(560)
10.	Прибуток від операцій	5972	3752
11.	Чисті витрати на формування резервів	(2128)	(2491)
12.	Прибуток до оподаткування	3844	1261
13.	Витрати на податок на прибуток	(541)	(392)
14.	Прибуток після оподаткування	3303	869
15.	Чистий прибуток\збиток банку	3303	869
16.	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0.05	0.03
17.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0.05	0.03

В. о. Голови Правління **Я. Н. Стайкін**
В. о. Головного бухгалтера **С. В. Багацька**

«Рахунки довірчого управління»

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1.	**АКТИВНІ РАХУНКИ ДОВІРЧОГО УПРАВЛІННЯ**	**6272**	**6652**	**(380)**
2.	Цінні папери в довірчому управлінні	6000	6000	-
3.	Нараховані доходи за об'єктами довірчого управління	272	652	(380)
4.	**ПАСИВНІ РАХУНКИ ДОВІРЧОГО УПРАВЛІННЯ**	**6272**	**6652**	**(380)**
5.	Рахунки установників	6000	6000	-
6.	Кредиторська заборгованість за операціями довірчого управління	-	239	(239)
7.	Доходи від операцій довірчого управління	272	413	(141)

В. о. Голови Правління **Я. Н. Стайкін**
В. о. Головного бухгалтера **С. В. Багацька**

ВАТ "Мегабанк" (м. Харків)

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА 2 КВАРТАЛ 2005 РОКУ

Баланс

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	60478	41616
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, і цінні папери, емітовані НБУ, за вирахуванням резервів	3202	0
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, і цінні папери, емітовані НБУ	3202	0
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	78957	114821
3.1	Кошти в інших банках	81472	115677
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	(2515)	(856)
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	58992	34820
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	59541	35353
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(549)	(533)
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	415804	336631
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	421916	341076
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	(6112)	(4445)
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	14227	14237
9	Основні засоби та нематеріальні активи	45579	45018
10	Чисті нараховані доходи до отримання	6082	3238
10.1	Нараховані доходи до отримання	7779	3888
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(1697)	(650)
11	Інші активи за вирахуванням резервів	5769	4297
11.1	Інші активи	5770	4300
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	(1)	(3)
12	**Усього активів**	**689090**	**594678**
	ЗОБОВ"ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків:	69303	47711
13.1	у тому числі кредити,які отримані від НБУ	2913	4242
14	Кошти клієнтів	490022	419340
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	91	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	4515	4524
17	Нараховані витрати до сплати	2603	2594
18	Інші зобов'язання	37904	38902
19	**Усього зобов`язань**	**604438**	**513071**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	Статутний капітал	45258	44188
20.1	Зареєстровані прості акції	50104	50104
20.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	(4846)	(5916)
22	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	(261)	(5)
24	Резерви та інші фонди банку	36995	26329
25	Резерви переоцінки, у тому числі:	429	430
25.1	Резерви переоцінки необоротних активів	25	25
25.2	Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	(1)	0
25.3	Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	405	405
27	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	0	10665
28	Результат поточного року	2231	0
29	**Усього власного капіталу**	**84652**	**81607**
30	**Усього пасивів**	**689090**	**594678**

Звіт про фінансові результати *(тис. грн.)*

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу: поточного року	попереднього фінансового року
1	Чистий процентний дохід,у тому числі	12911	8791
1.1	Процентний дохід	33825	26872
1.2	Процентні витрати	(20914)	(18081)
2	Чистий комісійний дохід, у тому числі	20615	15930
2.1	Комісійний дохід	20846	16129
2.2	Комісійні витрати	(231)	(199)
3	Торговельний дохід	964	351
4	Дохід у вигляді дивідендів	182	0
6	Прибуток від участі в капіталі	0	5273
7	Інший дохід	2326	1959
8	Операційний дохід	36998	32304
9	Загальні адміністративні витрати	(11397)	(9621)
10	Витрати на персонал	(12317)	(10084)
11	Втрати від участі в капіталі	(9)	0
12	Інші витрати	(5869)	(7204)
13	Прибуток від операцій	7406	5395
14	Чисті витрати на формування резервів	(4321)	(1493)
15	Прибуток до оподаткування	3085	3902
16	Витрати на податок на прибуток	(854)	(126)
17	Прибуток після оподаткування	2231	3776
19	Чистий прибуток/збиток банку	2231	3776
20	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,04	0,11
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,04	0,11

*Примітка **"Зобов"язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках"** (тис. грн.)*

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	Гарантії, що надані клієнтам	7020	20898	(13878)
4	Зобов"язання з кредитування, які надані клієнтам	63912	25434	38478
5	Надана застава	38472	25532	

Голова Правління ***В.Г.Суботін***
Головний бухгалтер ***О.П.Порубай***

ТК КРЕДИТ БАНК

Ліцензія НБУ № 82 від 11.01.2002 р.
01054, м. Київ, вул. Дмитрівська 18/24.

Звіт про фінансові результати АКБ "ТК КРЕДИТ" за 2 квартал 2005 р.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу поточного року	На звітну дату кварталу попереднього фінансового року
1	Чистий процентний дохід, у тому числі:	454	1 264
1.1	Процентний дохід	3 404	3 578
1.2	Процентні витрати	(2 950)	(2 314)
2	Чистий комісійний дохід, у тому числі:	896	58
2.1	Комісійний дохід	943	186
2.2	Комісійні витрати	(47)	(128)
3	Торговельний дохід	623	20 059
4	Дохід у вигляді дивідендів	0	0
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від участі в капіталі	0	0
7	Інший дохід	173	170
8	Операційний дохід	2 146	21 551
9	Загальні адміністративні витрати	(467)	(390)
10	Витрати на персонал	(1 302)	(1 127)
11	Втрати від участі в капіталі	0	0
12	Інші витрати	(359)	(343)
13	Прибуток від операцій	18	19 691
14	Чисті витрати на формування резервів	65	(19 660)
15	Прибуток до оподаткування	83	31
16	Витрати на податок на прибуток	(9)	0
17	Прибуток після оподаткування	74	31
18	Непередбачені доходи/витрати	0	0
19	Чистий прибуток/збиток банку	74	31
20	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,12	0,07
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,12	0,07

Баланс АКБ "ТК КРЕДИТ" за 2 квартал 2005 р.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
1	2	3	4
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	3 824	2 898
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України, за вирахуванням резервів	0	0
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	18 978	7 148
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	21 561	20 693
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	0	0
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	40 275	38 758
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	0	0
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
9	Основні засоби та нематеріальні активи	2 121	2 148
10	Чисті нараховані доходи до отримання	952	911
11	Інші активи за вирахуванням резервів	9 226	557
12	**Усього активів**	**96 937**	**73 113**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків:	20 721	14 700
14	Кошти клієнтів	37 135	26 479
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17	Нараховані витрати до сплати	37	29
18	Інші зобов'язання	107	3 042
19	**Усього зобов'язань**	**58 000**	**44 250**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	Статутний капітал	31 829	21 829
21	Капіталізовані дивіденди	0	0
22	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
23	Емісійні різниці	5	5
24	Резерви та інші фонди банку	6 575	6 574
25	Резерви переоцінки, у тому числі:	308	323
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років у тому числі:	16	2
27	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	130	130
28	Результат поточного року	74	0
29	**Усього власного капіталу**	**38 937**	**28 863**
30	**Усього пасивів**	**96 937**	**73 113**

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" АКБ "ТК КРЕДИТ" за 2 квартал 2005 р.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	Гарантії, що надані	3 960	830	3 130
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	1	300	-299
5	Надана застава	2 6 623	17 999	
6	**Усього**			

Голова Правління — Синюк М. В.
Головний Бухгалтер — Вичегжанін Ю. В.

ЕНЕРГОБАНК

Ліцензія НБУ від 17.12.2001 р.

01001, Україна, м. Київ, вул. Лютеранська, 9/9

www.energobank.com.ua

Фінансова звітність за 2 квартал 2005 року

Звіт про фінансові результати за II квартал 2005 р.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	на звітну дату кварталу На 01.07.2005	на звітну дату кварталу На 01.07.2004
1	Чистий процентний дохід, у тому числі:	4 478	4 001
1.1	Процентний дохід	12 368	13 953
1.2	Процентні витрати	(7 890)	(9 952)
2	Чистий комісійний дохід, у тому числі:	5 141	5 013
2.1	Комісійний дохід	5 900	5 553
2.2	Комісійні витрати	(759)	(540)
3	Торговельний дохід	373	364
4	Дохід у вигляді дивідендів	0	3
5	Прибуток/Збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від участі в капіталі	0	0
7	Інший дохід	1 367	159
8	Операційний дохід	11 359	9 540
9	Загальні адміністративні витрати	(3 028)	(3 321)
10	Витрати на персонал	(5 177)	(4 673)
11	Втрати від участі в капіталі	0	0
12	Інші витрати	(1 670)	(833)
13	Прибуток від операцій	1 484	713
14	Чисті витрати на формування резервів	(462)	(579)
15	Прибуток до оподаткування	1 022	134
16	Витрати на податок на прибуток	0	0
17	Прибуток після оподаткування	1 022	134
18	Непередбачені доходи/витрати	0	0
19	Чистий прибуток/збиток банку	1 022	134
20	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,03	0,01
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,03	0,01

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за II квартал 2005 р.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На 01.07.2005.	На 01.01.2005	Зміни (+; -)
1	Гарантії, що надані	5 781	2 464	3 317
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	38 815	2 159	36 656
5	Надана застава	0	0	
6	**Усього**			

В. о. Голови Правління — Новиков Д. А.
Головний бухгалтер — Вівчар М. П.

Баланс за II квартал 2005 р.

(тис. грн.)

РЯДОК	НАЙМЕНУВАННЯ СТАТТІ	На 01.07.2005	На 01.01.2005
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	44 654	60 973
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України, за вирахуванням резервів	0	0
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
2.2	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	41 504	44 742
3.1	Кошти в інших банках	41 513	44 812
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	(9)	(70)
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	77 620	32 537
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	77 990	33 268
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(370)	(731)
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	107 999	117 868
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	117 719	128 710
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	(9 720)	(10 842)
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	689	689
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	727	727
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	(38)	(38)
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	0
9	Основні засоби та нематеріальні активи	44 929	49 167
10	Чисті нараховані доходи до отримання	2 278	1 642
10.1	Нараховані доходи до отримання	2 585	2 823
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(307)	(1 181)
11	Інші активи за вирахуванням резервів	20 162	6 004
11.1	Інші активи	20 913	6 362
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	(751)	(358)
12	**Усього активів**	**339 835**	**313 622**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків:	45	11
13.1	У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	0	0
14	Кошти клієнтів	286 947	262 881
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17	Нараховані витрати до сплати	1 555	1 418
18	Інші зобов'язання	8 076	7 124
19	**Усього зобов'язань**	**296 623**	**271 434**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	Статутний капітал	34 451	34 451
20.1	Зареєстровані прості акції	34 451	34 451
20.2	Зареєстровані привілейовані акції	0	0
20.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
21	Капіталізовані дивіденди	0	0
22	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	0	0
23	Емісійні різниці	0	0
24	Резерви та інші фонди банку	8 031	8 031
25	Резерви переоцінки, у тому числі:	14 169	14 167
25.1	Резерви переоцінки необоротних активів	14 169	14 167
25.2	Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж	0	0
25.3	Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
25.4	Резерви переоцінки за операціями хеджування	0	0
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років, у тому числі:	(14 461)	(9 141)
26.1	Сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	0	0
26.2	Сума зменшення вартості інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
27	Прибуток/Збиток звітного року, що очікує затвердження	0	(5 320)
28	Результат поточного року	1 022	0
29	**Усього власного капіталу**	**43 212**	**42 188**
30	**Усього пасивів**	**339 835**	**313 622**

АБ «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»

01601, Київ, вул. Володимирська, 54
ліц. НБУ № 78 від 14.12.2001 р.

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Звіт про фінансові результати за II квартал 2005 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу 01.07.2005	На звітну дату кварталу 01.07.2004
1.	Чистий процентний дохід	7937	8008
1.1	Процентний дохід	20348	17268
1.2	Процентні витрати	(12411)	(9260)
2.	Чистий комісійний дохід	25	(266)
2.1	Комісійні доходи	2435	2276
2.2	Комісійні витрати	(2410)	(2541)
3.	Торговельний дохід	3295	3788
4.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
5.	Інший дохід	423	2292
6.	Операційний дохід	11680	13822
7.	Загальні адміністративні витрати	(1488)	(1465)
8.	Витрати на персонал	(2597)	(2801)
9.	Інші витрати	(714)	(7663)
10.	Прибуток від операцій	6881	1893
11.	Чисті витрати на формування резервів	(2914)	(1057)
12.	Прибуток до оподаткування	3967	2950
13.	Витрати на податок на прибуток	(64)	0
14.	Прибуток після оподаткування	3903	2950
15.	Чистий прибуток/збиток банку	3903	2950

Примітка „Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за II квартал 2005 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На 01.07.2005	На 31.12.2004	Зміни після 31.12.2004
1	Гарантії, що надані	7179	26263	-19084
2	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	48029	26511	21518
3	Надана застава	25237	22775	
4	**УСЬОГО**			

Голова Правління — Крищук О. Д.
Головний бухгалтер — Молібога Н. Г.

БАЛАНС за II квартал 2005 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	01-07-2005 р.	На кінець 31 грудня 2004 р.
	АКТИВИ		
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ	26048	123332
2.	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	48939	59975
2.1	Кошти в інших банках	50293	61485
2.2	Резерви під заборгованість інших банків	(1354)	(1510)
3.	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	53998	38855
3.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	54919	39350
3.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(921)	(495)
4.	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	239418	194888
4.1	Кредити та заборгованість клієнтів	248631	203525
4.2	Резерви під заборгованість за кредитами	(9213)	(8637)
5.	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	495	464
5.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	710	709
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	(215)	(245)
6.	Основні засоби та нематеріальні активи	11371	9865
7.	Чисті нараховані доходи до отримання	5052	4271
7.1	Нараховані доходи до отримання	6691	5218
7.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(1639)	(947)
8.	Інші активи за вирахуванням резервів	1540	23473
8.1	Інші активи	1540	23475
8.2	Резерви під дебіторську заборгованість	0	(2)
9.	**Усього активів**	**386861**	**455123**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
10.	Кошти банків :	63878	46972
10.1	У тому числі кредити, які отримані від НБУ	0	0
11.	Кошти клієнтів	269007	263622
12.	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	7653	103971
13.	Нараховані витрати до сплати	2548	2227
14.	Інші зобов'язання	10667	10126
15.	**Усього зобов'язань**	**353753**	**426918**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
16.	Статутний капітал	16000	15000
16.1	Зареєстровані прості акції	16000	15000
16.2	Зареєстровані привілейовані акції	0	0
16.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
17.	Резерви та інші фонди банку	659	473
18.	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років	12546	9001
18.1	У тому числі сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів та інвестицій в асоційовані і дочірні компанії	0	0
19.	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	0	3731
20.	Результат поточного року	3903	0
20.	**Усього власного капіталу**	**33108**	**28205**
21.	**Усього пасивів**	**386861**	**455123**

КРЕДИТПРОМ БАНК

Відкрите акціонерне товариство «Кредитпромбанк»

Бульв. Дружби народів, 38, м. Київ, 01014, Україна

Ліцензія НБУ №174 від 24.09.01
Дозвіл НБУ №174-2 від 11.09.03

Фінансова звітність за II квартал 2005 року

Баланс за II квартал 2005 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату 01.07.2005	На кінець попереднього року 01.01.2005
	АКТИВИ		
1	**Грошові кошти та залишки в Національному банку України**	**89 995**	**103 227**
2	**Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані** Національним банком України, за вирахуванням резервів	15 978	17 548
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України	15 978	17 548
2.2	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	-	-
3	**Кошти в інших банках за вирахуванням резервів**	**346 374**	**176 340**
3.1	Кошти в інших банках	347 481	178 073
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	(1 107)	(1 733)
4	**Цінні папери в торговому портфелі банку**	**-**	**-**
5	**Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів**	**27 316**	**71 256**
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	27 316	71 256
5.2	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	-	-
6	**Чисті кредити та заборгованість клієнтів**	**1 081 490**	**924 475**
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	1 171 402	1 015 509
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	(89 912)	(91 034)
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	-	-
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	-	-
7.2	Резерви під знецінення цінних паперів в портфелі банку до погашення	-	-
8	**Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії**	**-**	**-**
9	**Основні засоби та нематеріальні активи**	**88 066**	**83 645**
10	**Чисті нараховані доходи до отримання**	**8 007**	**5 535**
10.1	Нараховані доходи до отримання	11 766	6 824
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(3 759)	(1 289)
11	**Інші активи за вирахуванням резервів**	**21 964**	**13 230**
11.1	Інші активи	23 009	14 055
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	(1 045)	(825)
12	**Усього активів**	**1 679 190**	**1 395 256**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13	**Кошти банків:**	**287 071**	**183 484**
13.1	у тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	86 266	38 234
14	Кошти клієнтів	1 013 708	924 044
15	**Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком**	**-**	**-**
16	**Боргові цінні папери, емітовані банком**	**26 933**	**7 099**
17	**Нараховані витрати до сплати**	**12 344**	**8 338**
18	**Інші зобов'язання**	**19 659**	**58 578**
19	**Усього зобов'язань**	**1 359 715**	**1 181 543**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20	**Статутний капітал**	**249 000**	**151 000**
20.1	Зареєстровані прості акції	249 000	249 000
20.2	Зареєстровані привілейовані акції	-	-
20.3	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	-	(98 000)
21	**Капіталізовані дивіденди**	**-**	**-**
22	**Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)**	**-**	**(1 204)**
23	**Емісійні різниці**	**1 061**	**2 234**
24	**Резерви та інші фонди банку**	**46 977**	**46 976**
25	**Резерви переоцінки, у тому числі**	**-**	**-**
25.1	**Резерви переоцінки необоротних активів**	**-**	**-**
25.2	**Резерви переоцінки цінних паперів у портфелі банку на продаж**	**-**	**-**
25.3	**Резерви переоцінки інвестицій в асоційовані й дочірні компанії**	**-**	**-**
25.4	**Резерви переоцінки за операціями хеджування**	**-**	**-**
26	**Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років, у тому числі:**	**-**	**-**
26.1	Сума переоцінки в разі вибуття необоротних активів	-	-
26.2	Сума зменшення вартості інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-
27	**Прибуток/Збиток звітного року, що очікує затвердження**	**14 707**	**14 707**
28	**Результат поточного року**	**7 730**	**-**
29	**Усього власного капіталу**	**319 475**	**213 713**
30	**Усього пасивів**	**1 679 190**	**1 395 256**

Звіт про фінансові результати за II квартал 2005 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу поточного року	На звітну дату кварталу попереднього фінансового року
1	**Чистий процентний дохід**	**25 927**	**22 804**
1.1	Процентний дохід	76 051	65 602
1.2	Процентні витрати	(50 124)	(42 798)
2	**Чистий комісійний дохід**	**16 227**	**11 918**
2.1	Комісійний дохід	17 270	13 347
2.2	Комісійні витрати	(1 043)	(1 429)
3	Торговельний дохід	(6 135)	1 802
4	Дохід у вигляді дивідендів	-	-
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	-	-
6	Прибуток від участі в капіталі	-	-
7	Інший дохід	13 697	1 038
8	**Операційний дохід**	**49 716**	**37 562**
9	Загальні адміністративні витрати	(16 721)	(11 994)
10	Витрати на персонал	(19 164)	(11 744)
11	Втрати від участі в капіталі	-	-
12	Інші витрати	(6 908)	(3 431)
13	**Прибуток від операцій**	**6 923**	**10 393**
14	Чисті витрати на формування резервів	1 009	(2 319)
15	**Прибуток до оподаткування**	**7 932**	**8 074**
16	Витрати на податок на прибуток	(202)	(2 875)
17	**Прибуток після оподаткування**	**7 730**	**5 199**
18	Непередбачені доходи/витрати	-	-
19	**Чистий прибуток/збиток банку**	**7 730**	**5 199**
20	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,31	0,48
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,31	0,48

Примітка 1. "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за II квартал 2005 року

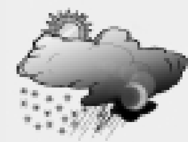
(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітна дата 01.07.2005	На кінець попереднього фінансового року 01.01.2005	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	Гарантії, що надані	83 185	75 427	7 758
2	Сумнівні гарантії та поручительства	-	-	-
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	-	-
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	114 885	82 264	32 621
5	**Надана застава**	**58 968**	**74 740**	**-**

Голова Правління — Л.В.Распутна
Головний бухгалтер — С.М.Міщенко

ДАЛІ БУДЕ

П'ЯТНИЦЯ, 29 ЛИПНЯ 2005 ■ № 138 (3638)

30 липня в Україні буде сухо та спекотно. Температура вночі 17—22, на морському узбережжі 20—25 градусів тепла. Удень стовпчик термометра підніметься до 28—30, подекуди 35—37 градусів. Вітер у західній половині — південно-західний, у східній — північно-східний, 5—10 м/с, в Криму місцями пориви 15—20 м/с, *повідомляє Укргідрометеоцентр.*

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ

на 1—7 серпня 2005 року

На цьому тижні ви можете продемонструвати свою індивідуальність і великодушність. Покладіться на свою інтуїцію та інстинкти. Знову можуть виникнути нерозв'язані старі проблеми.

ОВЕН. Головною темою у вашому житті стануть кохання, діти, творчість. Вам захочеться любові, але сумніви і недовіра можуть призвести до нерішучості. Ви правильно зробите, якщо прислухаєтеся до думки незацікавленої людини. Вплив на вас друзів і коханої людини буде дуже сильним, і, можливо, варто піти їм на поступки.

ТЕЛЕЦЬ. Ви будете розриватися між домом і роботою. Якщо вирішуєте питання про придбання чи продаж нерухомості, то вас можуть поставити перед необхідністю швидко прийняти рішення. Але якщо ви не готові, краще не поспішайте, навіть якщо на вас будуть тиснути. Спільні труднощі або згуртують вашу сім'ю, або допоможуть виявити слабкі місця.

БЛИЗНЯТА. Для вас найважчим на цьому тижні буде необхідність участі у справах близьких родичів або оточуючих. Це може принести успіх і користь, але забере надто багато сил і часу. Можливо, вам доведеться вирушити у знайомі місця або, навпаки, поїздку буде відкладено, через що ваші плани зміняться.

РАК. На цьому тижні ви можете зібратися з силами і розв'язати свої фінансові проблеми. Найнеприємніше — це віддати борг чи сплатити податки, але ви відчуєте велике полегшення, якщо зробите це добровільно, а не будете чекати неприємностей. Ваша мета — зберегти, втримати кошти або знайти, де їх узяти. У декого з'явиться бажання розбагатіти.

ЛЕВ. Цього тижня ви відстоюватимете свою самостійність і незалежність, спробуєте самоствердитися. Труднощі, з якими ви зіткнетеся, є відображенням ваших внутрішніх проблем. Вони можуть проявитися у стосунках з чоловіком (дружиною) або партнером по бізнесу, і від вашої поведінки залежить, наскільки серйозно вони можуть зіпсуватися.

ДІВА. Якщо ви дозволите собі сховатися і втекти від проблем, які вже давно потрібно було розв'язати, — ваше становище буде ще гірше. Найнеприємніше, що через це може погіршитися самопочуття, повернуться смуток, розчарування, страждання. Це може призвести до конфліктів, помилок, бунту навіть проти самого себе, хвороб.

ТЕРЕЗИ. Труднощі можуть виникнути у стосунках з дітьми чи коханими, з одного боку, і друзями — з другого. Ваші дуже часті зустрічі з друзями або розваги можуть викликати в рідних обурення. Якщо ви вчасно не виправите ситуацію, то хтось поставить вас перед вибором: або я, або вони.

СКОРПІОН. Перед вами постане дилема: або дім, або робота. Ваша зацікавленість у виконанні службових обов'язків може призвести до нехтування обов'язками домашніх, що може стати причиною конфлікту між вами і вашою сім'єю. Ви раптом побачите, що вдома накопичилося багато невідкладних справ, і їх терміново потрібно вирішувати.

СТРІЛЕЦЬ. Для отримання вищої освіти або підвищення кваліфікації вам доведеться себе обмежувати і проявити дисциплінованість, що буде складно. Ймовірно, доведеться відмовитися від співпраці з деякими партнерами — іноземними або з тими, хто перебуває далеко. У декого з вас зміняться плани, пов'язані з поїздками, і важливо зрозуміти, через що це сталося.

КОЗЕРІГ. Ваш вплив зросте, якщо ви зумієте виявити великодушність і якості лідера. Незважаючи на бюрократичні проблеми, наполегливість в отриманні кредиту чи спадщини врешті-решт може дати результат. Розподіл спільних прибутків може стати причиною вашого невдоволення, будете думати, що з вами вчинили несправедливо.

ВОДОЛІЙ. У центрі вашої уваги будуть партнери, чоловік чи дружина, друзі, знайомі та інші люди, з якими ви спілкуєтеся. Завдяки допомозі котрогось із них ви зможете визначитись у своїх найближчих перспективах. Намагайтеся прислухатися до їх порад, це дасть змогу вибрати правильний життєвий шлях. Якщо внутрішнє роздратування буде велике, то можливість сварок з оточуючими зросте.

РИБИ. Вас дратуватимуть і власне ледарство, і перевантаження на роботі та вдома. Це все може призвести до втоми. На цьому тижні у вас виникне бажання з'ясувати, які обов'язки покладені на вашого колегу, чому він не завантажений роботою так, як ви. Але отримати пояснення вам не вдасться, а стосунки з колегами погіршаться.

Не перевелися богатирі

■ **ЗНАЙ НАШИХ!**

Мешканці села Межирічки Голованівського району 78-річний Віталій Свірненко та 68-річний Віталій Григорчук стали чемпіонами Європи з силового триборства, яке проходило минулого тижня у Словенії. Перший атлет, що був найстаршим учасником змагань, став кращим у ваговій категорії до 100 кілограмів, а другому не було рівних у ваговій категорії до 56 кілограмів.

Поїхати на змагання до Словенії голованівські атлети-ветерани змогли завдяки місцевим підприємцям, які зібрали для цього три тисячі доларів.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

■ **ФОТОФАКТ**

Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

У день відкриття IV Міжнародного турніру з пляжного волейболу «Укрзернопром—Челенджер-2005» спортсмени тренувалися на запасному майданчику столичного Гідропарку. У змаганнях беруть участь 46 команд з 20 країн світу.

■ **СПОРТ**

Вісті звідусіль

Шахи. Амстердам (Нідерланди). Міжнародний турнір. Участь брали 100 спортовців. Переміг український гросмейстер Павло Ельянов. 22-річний харків'янин (63-тє місце у світовому рейтингу) випередив таких відомих гросмейстерів, як Ян Тімман (Нідерланди), Володимир Акопян (Вірменія), Іван Соколов (Боснія і Герцеговина). Переможець отримав п'ять тисяч євро призових.

Баскетбол. 25-річний форвард збірної Болгарії Димитар Ангелов (зріст 202 см, вага 90 кг) став ще одним новачком БК «Київ». Контракт підписано на три роки. Тепер уже колишній лідер софійського ЦСКА у минулому єврокубковому сезоні грав у середньому по 30 хвилин за зустріч, устигаючи набирати 14,5 очка, 6,3 підбирання та 2,7 передачі.

Футбол. Ліга чемпіонів. Другий кваліфікаційний раунд. Перші матчі. 27 липня. «Дюделанж» (Люксембург) — «Рапід» (Австрія, Відень). 1:6. «Партизан» (Сербія) — «Шериф» (Молдова). 1:0. «Шелбурн» (Ірландія) —«Стяуа» (Румунія). 0:0. «Мальме» (Швеція) — «Маккабі» (Ізраїль, Хайфа). 3:2. «Артмедіа» (Словаччина) — «Селтик» (Шотландія). 5:0. «Работнічкі» (Македонія) — «Локомотив» (Росія, Москва). 1:1. «Тирана» (Албанія) — ЦСКА (Болгарія). 0:2. «Дебрецен» (Угорщина) — «Гайдук» (Хорватія). 3:0.

***

Швейцарські ЗМІ в захоплених тонах висвітлюють перебіг подій київського поєдинку «Динамо»—«Тюн». Ось уривки з окремих публікацій.

«Воротар «Тюна» Елдін Якупович — герой Києва. Молодий голкіпер продемонстрував гру світового класу, і ми ставимо йому найвищу оцінку в команді — 6. Його надзвичайна реакція і впевнена гра принесли колективу такий потрібний результат» — газета «**Der Bund**».

«Тюн» на Сході зіграв зухвало й добився ідеального результату — 2:2 — у кваліфікації Ліги чемпіонів проти такої грізної команди, як «Динамо» (Київ). «Тюн» створив собі відмінний плацдарм перед зустріччю у відповідь. Після гри тренер Шененбергер стояв на полі стадіону імені Лобановського і обіймався зі своєю командою. Вони тріумфували, разом з ними раділи і, схоже, навіть не вірили в такий успіх ті 50—70 уболівальників, котрі приїхали до Києва підтримати свою команду... Зухвалі бешкетники піднесли феноменальний, сенсаційний результат» — газета «**Berber Zeitung**».

«Рахунок 2:2 дає змогу клубові «Тюн» перетворити мрії про третій раунд кваліфікації в реальність. Наступної середи в Берні команду задовольнить гра без забитих і пропущених м'ячів, навіть нічия 1:1 стане для «Тюна» перепусткою до наступного етапу Кубка чемпіонів» — журнал «**Blick**».

***

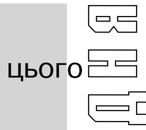
Контрольно-дисциплінарний комітету ФФУ виніс рішення про неякісний арбітраж рефері з Харкова Ігорем Подушкіним матчу за Суперкубок України між «Динамо» і «Шахтарем» в Одесі. КДК ФФУ дискваліфікував Подушкіна до 10 листопада 2005 року. Варто нагадати, що після тієї зустрічі тренер киян Леонід Буряк гостро критикував суддівство, заявивши, що арбітр не призначив очевидний пенальті у ворота «Шахтаря» і не прореагував на грубе порушення правил, унаслідок якого зламали руку Федорову. Також пан Буряк заявив, що рефері не мав належної кваліфікації для обслуговування поєдинку такого рівня.

***

Півоборонець бориспільського «Борисфена» 19-річний Андрій Деркач, який перебував на оглядинах у російському ФК «Москва», де йому запропонували контракт на два роки, позавчора з'явився на базі... донецького «Шахтаря». Селекціонери чемпіона України переконали Деркача приїхати на оглядини до Донецька, запропонувавши йому відповідні умови, запевнили гравця у його подальшій перспективі виступів за донецький клуб. Деркач успішно пройшов медогляд і вже тренується в новому колективі.

Якщо перехід Деркача до «Шахтаря» буде узаконено, то він стане третім футболістом «Борисфена», котрий у міжсезоння надіне помаранчеву футболку. Раніше контракти з «гірниками» підписали Карамушка і Трусевич. Окрім «Шахтаря» та ФК «Москва» в Деркачеві були зацікавлені московський ЦСКА та німецький «Вердер» з Бремена.

В. Б.

цього дня

29 ЛИПНЯ

■ **1865 р.** Народився митрополит Андрей Шептицький, глава Української греко-католицької церкви. ■ **1870 р.** Помер фольклорист і поет Амвросій Метлинський. ■ **1907 р.** Засновано Всесвітню організацію скаутів. ■ **1920 р.** Народився актор Аркадій Гашинський. В 1948-90 рр. працював у театрі ім. Франка. ■ **1948 р.** У Лондоні розпочались XIV Олімпійські ігри, перші після тривалої перерви, пов'язаної з другою світовою війною. ■ **1962 р.** Пуск Кременчуцької ГЕС.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,**
Анатолій **ГОРЛОВ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ,**
Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Іван **ІЛЛЯШ,**
Світлана **ПИСАРЕНКО**
Віталій **СУДДЯ.**

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн. та 2,00 грн. для підприємств і організацій — 6,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденко В. І. (Друкарня «Нормальные цены») 61068, м. Харків, вул. Тарасівська, 2а.
Зам. 282

ВАТ «Видавництво «Вільна Україна» 79026, м. Львів, вул. В. Великого, 2.
Зам. 428

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.
Зам. 2696

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos